ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2014

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

© ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, 2015

Διεύθυνση Λεωφ. Κέννεντυ 80
1076 Λευκωσία
Κύπρος
Ταχ. Διεύθυνση Ταχ. Κιβ. 25529
1395 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλέφωνο +357 22714100
Διαδίκτυο http://www.centralbank.gov.cy

Επιμέλεια από την Υπηρεσία Εκδόσεων, Τμήμα Οικονομικών Ερευνών
Σχεδιασμός και Έκδοση διαδραστικού pdf: FBRH Consultants Ltd, http://www.fbrh.eu

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς εφόσον αναφέρεται η πηγή.

ISSN (Ηλεκτρονική μορφή) 1986-1036

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2014

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή από την Διοικητή 9

2. Διοίκηση και Οργάνωση της ΚΤΚ 11

2.1 Διοικητικό Συμβούλιο 11
2.2 Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα 14
2.3 Διευθυντική και Οργανική Δομή 15

3. Οικονομικές Εξελίξεις 16

Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις 16
Εγχώριες εξελίξεις 18
Νομισματικές εξελίξεις 18
Επιτόκια 20
Πληθωρισμός 21
Εθνικοί λογαριασμοί 22
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) 24
Αγορά εργασίας, παραγωγικότητα και κόστος εργασίας 24
Δημόσια οικονομικά 25
Προβλέψεις 26

4. Εργασίες της Τράπεζας 28

4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα 28
Εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας και λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων 28
- *Η περί της Αξιολόγησης της Ικανότητας και Καταλληλότητας Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντών των Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγία του 2014* 28
- *Η περί των Διακριτικών Ευχερειών που παρέχονται από τον Κανονισμό 575/2013 Οδηγία του 2014* 29
- *Η περί Ρυθμίσεων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Οδηγία του 2014* 29
- *Η περί της Κατάρτισης και Υποβολής Σχεδίων Ανάκαμψης Οδηγία του 2014* 29
- *Η περί της Απομείωσης Δανείων και των Διαδικασιών Διενέργειας Προβλέψεων Οδηγία του 2014* 29
- *Η περί της Διαχείρισης Καθυστερήσεων Οδηγία του 2013 και 2014* 30

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων ("Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός") 30
Περιοριστικά μέτρα στις συναλλαγές των τραπεζικών ιδρυμάτων με τους πελάτες τους 31
Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες 32

4.2 Εξυγίανση Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων 33

4.3 Διασφάλιση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας 35
Μακροπροληπτική επίβλεψη 35
Υποβολή ποσοτικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον τραπεζικό τομέα της Κύπρου προς διεθνείς οργανισμούς 35
Συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της ΕΕ 36
Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και συναντήσεις με εκπροσώπους της Τρόικα 37
Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΠΚ&ΕΠΑΙ) 37
Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών (ΤΑΕΠΤ) 38

4.4 Συστήματα Πληρωμών και Διακανονισμού Συναλλαγών 39
Νομικό πλαίσιο 39
Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών και μέσα πληρωμών 39

Εξελίξεις στα συστήματα πληρωμών 40
Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA - Single Euro Payments Area) 41
TARGET2 Securities-T2S 41
TARGET2-CY 41
Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού (ΚΓΣ) 42
Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών (ΚΑΠ) 42
Επίβλεψη συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού 43
Σύστημα Πληρωμών Μεγάλης Αξίας 43
Συστήματα Λιανικών Πληρωμών 43
Συστήματα διακανονισμού τίτλων 44

4.5 Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ 44
Νομικό πλαίσιο 45
• *Έκδοση νέας Οδηγίας για εφαρμογή της Απόφασης ΕΚΤ/2012/19* 45
Κύκλος του νομίσματος 45
Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2014 45
Εκδόσεις νομισματικών ειδών 46
• Συλλεκτικό κέρμα 46
• Συλλεκτικό σετ 46
Απόσυρση της κυπριακής λίρας 46

4.6 Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες 46
4.6.1 Διαχείριση αποθεμάτων και άλλες δραστηριότητες 46
Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ 47
Συμμετοχή στα προγράμματα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) 47
4.6.2 Εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής 47

4.7 Έκτακτη Ενίσχυση σε Ρευστότητα 49

4.8 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων 50
Επενδυτικές δραστηριότητες 51
Κίνδυνος αγοράς 51
• *Επιτοκιακός κίνδυνος* 51
• *Συναλλαγματικός κίνδυνος* 51
Πιστωτικός κίνδυνος 52
Κίνδυνος ρευστότητας 52
Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής και πράξεις παροχής έκτακτης ρευστότητας 52

4.9 Οικονομική Έρευνα και Συναφείς Δραστηριότητες 53
Οικονομικό Δελτίο 53
Στήριξη Διοικητή και συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του ΕΣΚΤ 53
Άλλες ερευνητικές δραστηριότητες 54
Επισκέψεις ξένων εμπειρογνωμόνων 56

4.10 Στατιστική 56
Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές 56
Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί 57
Στατιστικές τίτλων 57
Εξωτερικές στατιστικές 58
Δημοσιονομικές στατιστικές 59
Έρευνα νοικοκυριών 59
Δείκτες τιμών κατοικιών 60
Στατιστικές εκδόσεις 60
Συνεργασία με τη ΣΥΚ 60

4.11 Πληροφορική **61**
Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής 61
Έργα υποδομής 62
Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής 62

4.12 Ανθρώπινο Δυναμικό, Οργάνωση και Μεθόδοι **63**

4.13 Ασφάλεια και Υγεία **64**

4.14 Ασφάλεια και Εγκαταστάσεις **64**

5. Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το Έτος 2014 **66**

Ισολογισμός κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014 67
Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως για το έτος 2014 69
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων 70
Έκθεση ανεξάρτητων ελεγκτών προς το Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου 99

6. Παράρτημα: Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ **101**

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ

3.1	Δάνεια προς εγχώρια νοικοκυριά	19
3.2	Καταθέσεις από εγχώρια νοικοκυριά	19
3.3	Οικονομική δραστηριότητα σε βασικούς τομείς σε σταθερές τιμές 2005	22
3.4	Ισοζύγιο πληρωμών	23
3.5	Λογαριασμοί γενικής κυβέρνησης	26
4.1	Αξία συναλλαγών ανά μέσο πληρωμής για το 2013	40

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

3.1	ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες	18
3.2	Πληθωρισμός σε επιλεγμένες χώρες	18
3.3	Επιλεγμένες ισοτιμίες έναντι του ευρώ	19
3.4	Επιτόκια νέων καταθέσεων σε Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΝΧΙ) σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ	20
3.5	Επιτόκια νέων δανείων των ΝΧΙ σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ	21
3.6	Εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Κύπρο και ζώνη του ευρώ	21
3.7	Ανεργία και απασχόληση	24
3.8	Ονομαστική δαπάνη ανά μισθωτό, παραγωγικότητα και μοναδιαίο εργατικό κόστος	25
3.9	Ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης	26
4.1	Χρήση μέσων πληρωμής	40
4.2	Διασυνοριακές πληρωμές, 2011-2014	42
4.3	Εγχώριες πληρωμές, 2011-2014	43
4.4	Μέσος όρος μηνιαίου αριθμού και αξίας επιταγών με βάση στοιχεία του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού	43
4.5	Μέσος όρος μηνιαίων καταχωρήσεων κατ' έτος στον προκαταρκτικό κατάλογο	44

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΑΤ	Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΜ	Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕνΔΤΚ	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΣΛ 95	Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 1995
ΕΣΟΛ 2010	Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικονομικών Λογαριασμών 2010
Ευρωστάτ	Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΙΤΣ	Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών
ΚΑΚΜΑ	Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών
ΚΑΠ	Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών
ΚΓΣ	Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΜΣ	Μνημόνιο Συναντίληψης
ΜΣΙ ΙΙ	Μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών ΙΙ
ΝΧΙ	Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
ΝΧΣ	Νομισματικές Χρηματοπιστωτικές Στατιστικές
ΣΠΚ&ΕΠΑΙ	Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων
ΣΥΚ	Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας
ΣΧΑ	Στρατηγικά Χαρτοφυλάκια Αναφοράς
ΤΑΕΠΤ	Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών
ΤΔΔ	Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
ΤΠΚ	Ταμείο Προστασίας Καταθέσεων
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

BPM6	Εγχειρίδιο του Ισοζυγίου Πληρωμών και της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, έκτη έκδοση
CBPP	Πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων
ECOFIN	Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών της ΕΕ
ESRB	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου
SEPA	Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ
TARGET2	Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο

ΣΥΜΒΟΛΑ

€	Ευρώ
£	Κυπριακή λίρα

Χιλιάδες, εκατομμύρια και δισεκατομμύρια διαχωρίζονται με μια τελεία (.) και δεκαδικοί διαχωρίζονται με ένα κόμμα (,).
Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα συνολικά ποσά στους σχετικούς πίνακες μπορεί να μην συμποσούνται λόγω στρογγυλοποίησης.

Σημείωση: Τελευταία ημερομηνία ενημέρωσης των στατιστικών στοιχείων είναι η 31 Ιανουαρίου 2015.

1. Εισαγωγή από την Διοικητή

Το 2014 ήταν ένας χρόνος ανασυγκρότησης και αναπροσαρμογής της κυπριακής οικονομίας και του τραπεζικού της συστήματος μετά τις πρωτόγνωρες και επώδυνες εξελίξεις των δύο προηγούμενων χρόνων, με αποκορύφωμα τα γεγονότα του Μαρτίου του 2013. Παρόλο που οι οικονομικές συνθήκες εξακολουθούν να είναι δύσκολες, τα επιτεύγματα που σημειώθηκαν κατά το 2014 θωρακίζουν και οπλίζουν την οικονομία, θέτοντας τις βάσεις και τις προϋποθέσεις για ανάκαμψη και ανατροπή των αρνητικών εξελίξεων που προηγήθηκαν.

Η συσσώρευση σημαντικών δημοσιονομικών και χρηματοοικονομικών ανισορροπιών από προηγούμενα έτη, σε συνδυασμό με το πολύ αρνητικό εξωτερικό περιβάλλον, οδήγησε τελικά σε μια οικονομική κρίση που ήταν πρωτοφανής για τα κυπριακά δεδομένα, με παρατεταμένη ύφεση και εκτόξευση της ανεργίας σε τετραπλάσια από τα συνήθη επίπεδα. Ταυτόχρονα, συστημικές τράπεζες της χώρας βρέθηκαν στα πρόθυρα κατάρρευσης. Η οδυνηρή διαδικασία του Μαρτίου του 2013 για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών χρησιμοποιώντας εν μέρει καταθέσεις, καθώς και οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν στη συνέχεια με τους διεθνείς δανειστές της χώρας μας, απαίτησαν την επείγουσα υιοθέτηση και εφαρμογή μιας σειράς ριζοσπαστικών δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μέτρων, με πρωταρχικό στόχο την αποκατάσταση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και την αντιμετώπιση των προβλημάτων του τραπεζικού τομέα. Παρά τη σημαντική επιβράδυνσή της, η ύφεση δεν έχει υποχωρήσει πλήρως. Ωστόσο, τα μέτρα που λήφθηκαν έχουν επιφέρει πολύ πιο ενθαρρυντικά αποτελέσματα σε σύγκριση με τις αρχικές προσδοκίες.

Η αποφασιστικότητα που επέδειξε η ΚΤΚ κατά το 2014 αλλά και γενικότερα η υπεύθυνη προσέγγιση των κυπριακών αρχών, καθώς και η ώριμη στάση του κυπριακού λαού, επέτρεψε την εφαρμογή μιας σειράς διορθωτικών και διαρθρωτικών μέτρων τα οποία έχουν εν πολλοίς εξυγιάνει το τραπεζικό σύστημα και τη δημοσιονομική θέση της χώρας, θέτοντας τις βάσεις για διασφάλιση των υγιών θεμελιωδών μεγεθών προς στήριξη μιας βιώσιμης ανάπτυξης.

Σε σχέση με τον τραπεζικό τομέα, οι συστημικές τράπεζες της Κύπρου έχουν επιτυχώς ανακεφαλαιωθεί με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, την επιτυχή συμμετοχή τους στην πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε από κοινού από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών το Φθινόπωρο του 2014. Η επιτυχία αυτή αποτέλεσε μια από τις πιο θετικές εξελίξεις του έτους. Ταυτόχρονα, το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο έχει βελτιωθεί σημαντικά, γεγονός που μαζί με την επιτυχή ολοκλήρωση της άσκησης προσομοίωσης επανατοποθετεί το τραπεζικό σύστημα σε υγιείς πλέον βάσεις.

Ενέργειες από την ΚΤΚ μέσα στο 2014 έγιναν και προς την κατεύθυνση της μείωσης των επιτοκίων. Τα αποτελέσματα αυτών των ενεργειών διαφάνηκαν ήδη κατά τους πρώτους μήνες του 2015. Με βάση αυτά τα επιτεύγματα, η ΚΤΚ είναι τώρα έτοιμη να επικεντρωθεί και στο στόχο της επιτυχούς αναδιάρθρωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα οποία αποτελούν τη μεγαλύτερη ίσως πρόκληση. Ο στόχος αυτός δύναται να υποβοηθηθεί σημαντικά και από την πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή του πλαισίου αφερεγγυότητας και την εφαρμογή του νόμου για τις εκποιήσεις ακινήτων, που αποτελεί μνημονιακή υποχρέωση της Κύπρου.

Όσον αφορά τις δημοσιονομικές εξελίξεις, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της Στατι-

στικής Υπηρεσίας Κύπρου (ΣΥΚ) οι λογαριασμοί της γενικής κυβέρνησης για το 2014 είναι ισοσκελισμένοι σε αντίθεση με δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ της τάξης του 4,9% το 2013. Αυτή η βελτίωση που είναι πολύ μεγαλύτερη από την αναμενόμενη, οφείλεται στη συνεπή υλοποίηση του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, στην αποτελεσματική εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού καθώς και στη λιγότερο σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής δραστηριότητας από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ έφθασε στο 102,2% το 2013, ενώ σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα προκαταρτικά στοιχεία της ΣΥΚ ανήλθε στο 105,8% κατά το τέλος Νοεμβρίου του 2014. Η προαναφερθείσα εξέλιξη του δημοσίου χρέους σημειώθηκε παρά την πραγματοποίηση πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 3,7% του ΑΕΠ κατά την υπό αναφορά περίοδο και οφείλεται στη συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ που αύξησε την επιβάρυνση για εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους κατά 6,4% του ΑΕΠ.

Σε ότι αφορά την πορεία του πραγματικού ΑΕΠ κατά το υπό αναφορά έτος, ο ρυθμός μεταβολής για ολόκληρο το 2014 περιορίστηκε στο -2,3% (σε σύγκριση με -5,4% το 2013), που αποτελεί σημαντικά μικρότερη συρρίκνωση από εκείνη που ανέμενε η Τρόικα στην καταληκτική δήλωση της πέμπτης αξιολόγησής της που έλαβε χώρα τον Ιούλιο του 2014.

Συνολικά, τα αποτελέσματα των μέτρων που λαμβάνονται στον τραπεζικό τομέα, στο δημοσιονομικό μέτωπο και στην οικονομία στο σύνολό της έχουν οδηγήσει σε σχετικά καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί από τους διεθνείς δανειστές μας. Βέβαια, η μέχρι τώρα καλύτερη από την αναμενόμενη πορεία δεν πρέπει να εξυπακούει σε καμία περίπτωση χαλάρωση της προσπάθειας που γίνεται προς οριστικό τερματισμό της ύφεσης. Η συνεπής υλοποίηση του μνημονίου συναντίληψης καθώς και η αρμονική συνεργασία των κυπριακών αρχών με την Τρόικα επιβάλλεται να συνεχιστεί. Αυτός είναι και ο μόνος εφικτός τρόπος που μπορεί να οδηγήσει στην επανάκτηση της εμπιστοσύνης των αγορών προς τη χώρα μας, την οριστική έξοδο από το μνημόνιο και την επάνοδο σε συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης και πλήρους απασχόλησης. Η ΚΤΚ θα συνεχίσει αταλάντευτα να εξυπηρετεί τους στόχους αυτούς, όπως με συνέπεια έπραξε και κατά το υπό αναφορά έτος.

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη
Διοικητής

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΤΚ

2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πανίκος Δημητριάδης
(μέχρι 10 Απριλίου 2014)

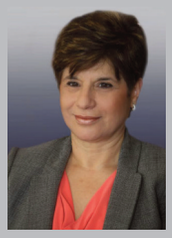

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη
(από 11 Απριλίου 2014)

Στέλιος Κοιλιάρης

Γιώργος Συρίχας

Πανίκος Δημητριάδης
Διοικητής και Πρόεδρος (μέχρι τις 10 Απριλίου 2014).

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη
Διοικητής και Πρόεδρος (από τις 11 Απριλίου 2014).

Στέλιος Κοιλιάρης
Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος των τίτλων MA και PhD του Πανεπιστημίου του Essex. Έχει υπηρετήσει ως Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, Οικονομικός Διευθυντής (υπεύθυνος για θέματα Οικονομικής Έρευνας και Μακροοικονομικής Πολιτικής) στο Υπουργείο Οικονομικών, Γενικός Διευθυντής της Euroinvestment and Merchant Finance και Διευθυντής/Διευθύνων Σύμβουλος/ Πρώτος Εκτελεστικός Λειτουργός σε εταιρείες του Ομίλου Louis.

Στο παρελθόν έχει επίσης υπηρετήσει ως Πρόεδρος ή μέλος Συμβουλίων διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών, Δημοσίων και Ιδιωτικών Εταιρειών, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, και ως Γραμματέας της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής και του Ανώτατου Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής. Υπήρξε επίσης μέλος των Εκτελεστικών Επιτροπών της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου και του European Cruise Council, Πρόεδρος της Επιτροπής Επιβατηγών Πλοίων του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου, μέλος του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, Οικονομικός Σύμβουλος του Προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος και Council Member/GLG Educator of the Gerson Lehrman Group Councils. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Μάιο του 2013 και ως εκτελεστικό μέλος τον Σεπτέμβριο του 2013.

Γιώργος Συρίχας
Σπούδασε οικονομικά στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο του Essex, Ηνωμένου Βασιλείου από όπου πήρε τους μεταπτυχιακούς τίτλους MA στην οικονομική ανάπτυξη και διδακτορικό στα οικονομικά. Εργάστηκε ως λέκτορας των οικονομικών στο Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου του Essex. Εργάστηκε επίσης ως ειδικός επιστήμονας στο Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου και ήταν τακτικός συνεργάτης στην Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης.

Από το 2008 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, κατείχε τη θέση του Ανώτερου Διευθυντή του Τμήματος Οικονομικών Ερευνών, καθώς και άλλων τμημάτων στην ΚΤΚ. Μέχρι τον Απρίλιο του 2012 συμμετείχε με το Διοικητή στις συνεδρίες του Γενικού και Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Συμμετείχε επίσης στις Επιτροπές Νομισματικής Πολιτικής και Επικεφαλής Ερευνών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καθώς και της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μέλος του Συμβουλίου του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) και της

Σταύρος Ζένιος

Νίκος Κωνσταντίνου

Εταιρείας Κυπριακών Οικονομικών Μελετών (ΕΚΟΜ). Έχει δημοσιεύσει διάφορα άρθρα και μελέτες σε επιστημονικά περιοδικά και έδωσε πληθώρα διαλέξεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό σχετικά με την κυπριακή οικονομία, νομισματικά και συναλλαγματικά θέματα. Διορίστηκε ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Σεπτέμβριο του 2013.

Σταύρος Ζένιος

Καθηγητής χρηματοοικονομικών και διοικητικής επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Senior Fellow στο Wharton Financial Institutions Centre. Έλαβε το διδακτορικό του τίτλο στα engineering management systems από το Πανεπιστήμιο του Princeton το 1986.

Ειδικεύεται στη διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων. Δημοσίευσε πέραν των 130 επιστημονικών άρθρων σε διεθνή περιοδικά σε χρηματοοικονομικά και διοικητική επιστήμη. Είναι συγγραφέας πέντε βιβλίων και επιμελητής άλλων επτά με το Cambridge University Press, Blackwell και Oxford University Press. Διετέλεσε Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβανία και επισκέπτης καθηγητής στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT), στο Πανεπιστήμιο της Χάιφα, στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο University of Bergamo και στο Universidad San Andres. Δίνει διαλέξεις διεθνώς και πρόσφερε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε διεθνείς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς. Διετέλεσε για οκτώ χρόνια πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου και εξελέγη δύο φορές Πρόεδρος των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών UNICA. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2013.

Νίκος Κωνσταντίνου

Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο του East Anglia, Ηνωμένου Βασιλείου το 1992 με πτυχίο BSc σε συστήματα πληροφορικής με ειδίκευση στο computerised accountancy. Το 1994 έγινε μέλος του Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Το 2002 απέκτησε MBA από το Warwick Business School και το 2014 πτυχίο Master's στο oil and gas leadership από το Graduate Management Institute, Πανεπιστήμιο της Γενεύης.

Το 1994 εργοδοτήθηκε σε μια από τις μεγαλύτερες ελεγκτικές εταιρείες ως ελεγκτής και στη συνέχεια προάχθηκε σε ανώτερο σύμβουλο σε θέματα ανασχεδιασμού επιχειρηματικών διαδικασιών, παροχής συμβουλών και εταιρικής χρηματοδότησης τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Το 1996 μετακινήθηκε σε ασφαλιστικό όμιλο ο οποίος ρυθμίζεται από την αρχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου (FSA) αποκτώντας τη θέση του οικονομικού διευθυντή. Το 1999 ίδρυσε ελεγκτική εταιρεία στην Κύπρο που εξυπηρετεί διάφορους τομείς και πελάτες διεθνώς με ειδίκευση στη στρατηγική συμβουλευτική, εταιρική χρηματοδότηση και διεθνείς επιχειρηματικές δομές. Από το 2012 επικεντρώνεται επίσης στην ιδιόκτητη του εταιρεία ERP and software engineering η οποία δίνει έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη επιχειρηματικών και οικονομικών λύσεων. Είναι μέλος του FCCA και μέλος του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών Κύπρου (ICPAC). Είναι επίσης ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου της ΚΤΚ. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ το Δεκέμβριο του 2008.

Φίλιππος Μαννάρης

Ανδρέας Περσιάνης

Μιχάλης Πολυδωρίδης

Φίλιππος Μαννάρης

Αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο London School of Economics & Political Science με BSc (First Class Hons) στις Αναλογιστικές Σπουδές. Είναι αδειούχος αναλογιστής, μέλος του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ανήκει στο δυναμικό της Aon Hewitt από το 2003 όπου έχει το ρόλο του Διευθύνοντος Συμβούλου για την Κύπρο και του υπεύθυνου για τις αναλογιστικές και επενδυτικές υπηρεσίες του ομίλου για τη Μέση Ανατολή. Είναι συνεταίρο μέλος της ομάδας International Retirement & Investment της Aon Hewitt, με εστίαση στην παροχή υπηρεσιών σε θεσμικούς πελάτες. Είναι ο κύριος σύμβουλος για αριθμό μεγάλων τοπικών και πολυεθνικών εταιριών, καθώς και συνταξιοδοτικών ταμείων και Ταμείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Κύπρο, Ελλάδα, Αίγυπτο και Μέση Ανατολή. Διαθέτει συνολικά 15 χρόνια πείρα στην παροχή αναλογιστικών και επενδυτικών υπηρεσιών γενικής φύσης στη Νοτιανατολική Μεσόγειο και Μέση Ανατολή. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2013.

Ανδρέας Περσιάνης

Αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο Cambridge με πτυχίο MA Honours στο Engineering το 1986. Κατόπιν αποφοίτησε από το Wharton Business School με MBA in Finance and Investment Banking το 1989.

Από το 1989 μέχρι το 1994 διετέλεσε στέλεχος της εταιρείας Bain & Company στο Λονδίνο, τον δεύτερο μεγαλύτερο οίκο management consultants παγκοσμίως με έδρα τη Βοστώνη. Συμμετείχε σε projects, strategic planning, mergers & acquisitions και business reengineering για μεγάλες εταιρείες που ανήκαν στο FTSE 100. Είναι ιδρυτής (1994) και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Centaur Financial Services, εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών αρχικά στο Ηνωμένο Βασίλειο και τώρα στην Κύπρο. Η εταιρεία διαχειρίζεται κεφάλαια για ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Φεβρουάριο του 2014.

Μιχάλης Πολυδωρίδης

Είναι fellow του Institute of Chartered Accountants in England and Wales, μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, fellow του Chartered Management Institute και μέλος του Institute of Directors. Είναι Σύμβουλος της Polydorides & Associates Consultants Ltd, που παρέχει συμβουλευτικές και διευθυντικές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις, μη-εκτελεστικός Σύμβουλος της Interfund Investments Plc και διοικητικό μέλος άλλων ιδιωτικών εταιρειών. Από το 1970 μέχρι το 1987 διετέλεσε Συνέταιρος στον ελεγκτικό οίκο Σκώττης & Πολυδωρίδης και μετέπειτα Διευθύνων Συνέταιρος στους Peat Marwick Mitchell & Co. Το 1987, διορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΟ Plc, θέση που υπηρέτησε μέχρι το 1996. Διετέλεσε μη εκτελεστικός Σύμβουλος της Alliance International Reinsurance Plc. Από το 1993 μέχρι το 1999 διετέλεσε Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού και από τότε είναι Επίτιμος Πρόεδρος του Επιμελητηρίου. Επίσης διετέλεσε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου από το 1993 μέχρι το 2002. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ τον Ιούλιο του 2013.

2.2 ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Πανίκος Δημητριάδης
(μέχρι 10 Απριλίου 2014)

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη
(από 11 Απριλίου 2014)

Κ. Ζίγκας
(μέχρι 30 Δεκεμβρίου 2014)
Ανώτερος Διευθυντής
• Τμήμα Εποπτείας
• Τμήμα Τραπεζικών Εργασιών Εσωτερικού
• Υπηρεσία Τεχνικής Υποστήριξης

Φ. Φρανκ
Ανώτερη Διευθύντρια
• Τμήμα Στατιστικής
• Τμήμα Πληροφορικής
• Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Οργάνωσης & Μεθόδων

Κ. Παπαδόπουλος
Ανώτερος Διευθυντής
• Τμήμα Χρηματοοικονομικών Αγορών
• Τμήμα Διασφάλισης Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας
• Τμήμα Οικονομικών Ερευνών
• Τμήμα Συστημάτων Πληρωμών & Λογιστικών Υπηρεσιών
• Γραφείο Ευρωπαϊκών & Διεθνών Υποθέσεων

Τα πιο κάτω Τμήματα και Υπηρεσίες / Γραφεία υπάγονται κατευθείαν στο Διοικητή
• Τμήμα Εσωτερικής Επιθεώρησης • Γραφείο Διοικητή & Επικοινωνίας
• Γραφείο Διαχείρισης Κινδύνων • Νομική Υπηρεσία
• Υπηρεσία Ασφάλειας • Μονάδα Εξυγίανσης

2.3 ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΔΟΜΗ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014

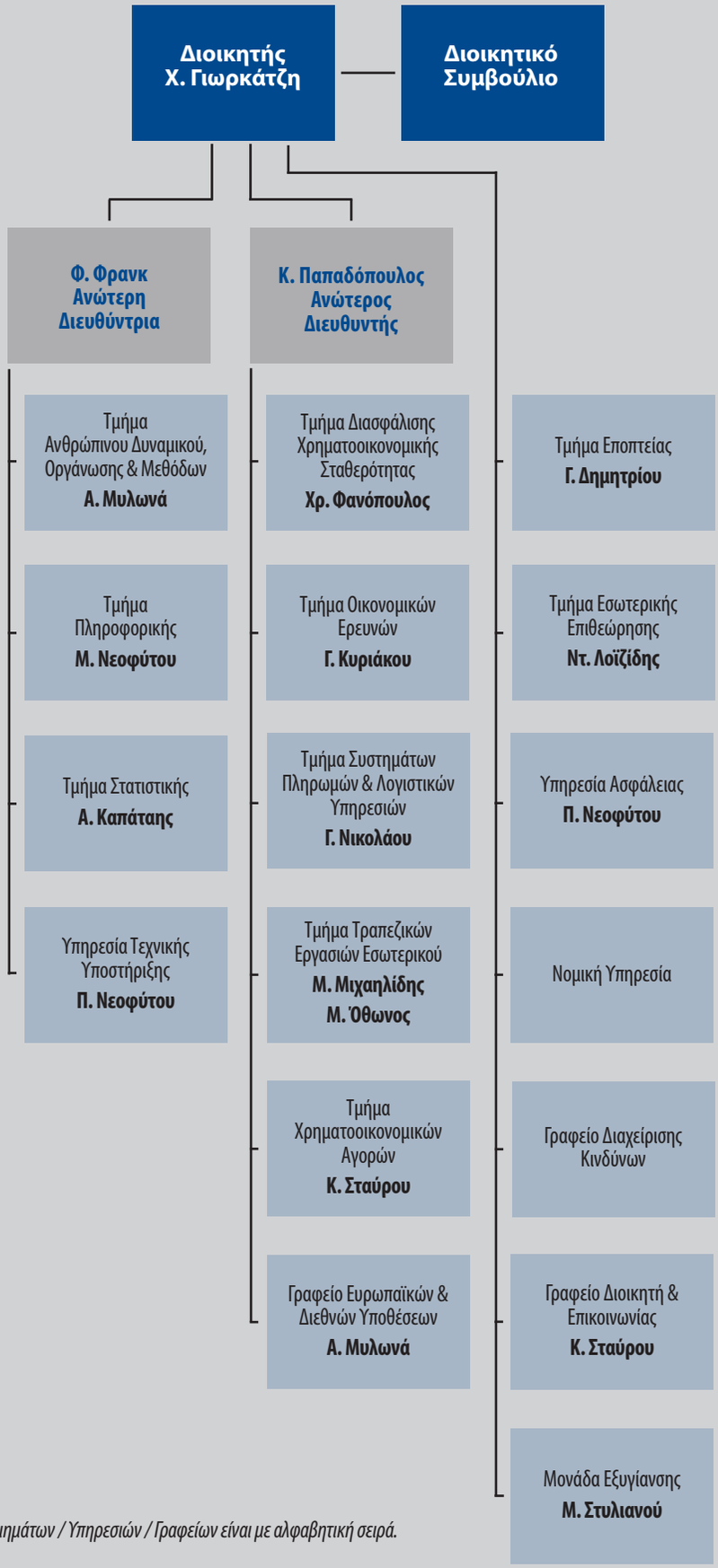

Η παρουσίαση των Τμημάτων / Υπηρεσιών / Γραφείων είναι με αλφαβητική σειρά.

3. Οικονομικές Εξελίξεις

Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις

Η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα το 2014 παρουσίασε σημάδια συγκρατημένης ανάπτυξης. Η επιβράδυνση στο ρυθμό υιοθέτησης δημοσιονομικών μέτρων για σκοπούς δημοσιονομικής εξυγίανσης και η περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής βοήθησαν τη δυναμική της ανάπτυξης στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Ωστόσο, η ύπαρξη οικονομικών ανισορροπιών (όπως υπερβολικός δανεισμός του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα), διαρθρωτικών προκλήσεων και γεωπολιτικών εντάσεων (όπως η πολιτική κρίση μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας), αποτελεί τροχοπέδη για την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα. Οι πιο πάνω παράγοντες επηρέασαν σε μεγαλύτερο βαθμό τις αναδυόμενες χώρες, συγκρατώντας σημαντικά τη δυναμική της ανάπτυξής τους.

Με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, το ΑΕΠ υπολογίζεται να έχει κυμανθεί το 2014 γύρω στο 0,8% στη ζώνη του ευρώ, στο 2,2% στις ΗΠΑ, στο 3,1% στο Ηνωμένο Βασίλειο και στο 0,8% στην Ιαπωνία (**Διάγραμμα 3.1**, σελ. 18). Πιο συγκεκριμένα, στη ζώνη του ευρώ αν και η πραγματική οικονομία επωφελήθηκε από την παροχή ρευστότητας μέσω συμβατικών και μη-συμβατικών μέτρων που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η ανεργία παρέμεινε σταθερή σε ψηλά επίπεδα το τρίτο τρίμηνο του 2014, παρά τη μείωση που παρατηρείται από το 2013. Παράλληλα, η προσαρμογή στους ισολογισμούς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα. Στις ΗΠΑ, τον Οκτώβριο του 2014 η ιδιωτική κατανάλωση έφθασε στο υψηλότερο σημείο της από την έναρξη της τελευταίας ύφεσης, λόγω των ευνοϊκότερων προοπτικών της αγοράς, του χαμηλού κόστους δανεισμού αλλά και της απότομης πτώσης στις τιμές του πετρελαίου. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, επίσης, διατηρήθηκε η έντονη οικονομική δραστηριότητα μέσω της ανάπτυξης του επιχειρηματικού τομέα και των τομέων των μεταφορών και των επικοινωνιών. Ταυτόχρονα, θετική εικόνα παρουσίασε και η αγορά εργασίας, με το ποσοστό ανεργίας να διαμορφώνεται στο 6%, το χαμηλότερο ποσοστό των τελευταίων πέντε χρόνων. Σε αντίθεση, η οικονομική δραστηριότητα στην Ιαπωνία παρουσίασε συρρίκνωση από το δεύτερο τρίμηνο του 2014 κυρίως λόγω της απόφασης για άσκηση περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής για τα έτη 2014 και 2015. Ως αποτέλεσμα, η ιδιωτική κατανάλωση περιορίστηκε και η εγχώρια ζήτηση μειώθηκε. Ωστόσο, στην τελευταία συνεδρίαση της νομισματικής πολιτικής του έτους (31 Οκτωβρίου 2014), η Τράπεζα της Ιαπωνίας ανακοίνωσε την επέκταση του προγράμματος χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής (Quantitative and Qualitative Monetary Easing - QQE), γεγονός που αναμένεται να υποβοηθήσει τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη.

Ο πληθωρισμός σε παγκόσμιο επίπεδο υποχώρησε περαιτέρω το 2014, κυρίως λόγω της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας αλλά και της σημαντικής πτώσης των τιμών του πετρελαίου. Συγκεκριμένα, το 2014 ο ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε στο 0,4%, 1,6%, 1,5%, και 2,7% στη ζώνη του ευρώ, στις ΗΠΑ, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιαπωνία, αντίστοιχα (**Διάγραμμα 3.2**, σελ. 18). Στην περίπτωση της Ιαπωνίας, ο πληθωρισμός επηρεάστηκε καθοριστικά από την αύξηση στο συντελεστή ΦΠΑ. Λόγω των χαμηλών πληθωρισμών οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες στις μεγαλύτερες οικονομίες συνέχισαν την εφαρμογή επεκτατικής νομισματικής πολιτικής. Η πολιτική αυτή αφορούσε τόσο τη διατήρηση των βασικών

επιτοκίων σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα όσο και επιπρόσθετη παροχή ρευστότητας μέσω συμβατικών και μη-συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής. Σημαντική εξαίρεση αποτέλεσε η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, η οποία ανακοίνωσε τον τερματισμό του προγράμματος αγορών περιουσιακών στοιχείων λόγω βελτιωμένων οικονομικών προοπτικών στη χώρα.

Όσον αφορά τα επιτόκια, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και η Τράπεζα της Αγγλίας διατήρησαν τα βασικά τους επιτόκια αμετάβλητα στο 0,25% και 0,5%, αντίστοιχα. Στη ζώνη του ευρώ, λόγω του παρατεταμένου χαμηλού πληθωρισμού, της επιβράδυνσης της δυναμικής της ανάπτυξης, της υποτονικής νομισματικής και πιστωτικής επέκτασης όπως και των υποτονικών προοπτικών, η ΕΚΤ αποφάσισε να προχωρήσει στην περαιτέρω μείωση των επιτοκίων. Το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης έχει διαμορφωθεί πλέον στο 0,05%, το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων στο -0,20% και το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης στο 0,30%. Η απόφαση εισαγωγής αρνητικού επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων αποτελεί αντικίνητρο για τα τραπεζικά ιδρύματα να καταθέτουν τη ρευστότητά τους στο Ευρωσύστημα και κίνητρο για διοχέτευσή της στην πραγματική οικονομία. Εκτός από τις μειώσεις των βασικών της επιτοκίων, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, προκειμένου να διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς χρήματος, προχώρησε στη λήψη διάφορων περαιτέρω μη-συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής. Αναλυτικότερα, τον Σεπτέμβριο του 2014 η ΕΚΤ διεξήγαγε την πρώτη στοχευμένη πράξη μακροχρόνιας αναχρηματοδότησης (Targeted Longer-Term Refinancing Operations - TLTROs) με μέγιστο χρονικό ορίζοντα τεσσάρων ετών με τις Ευρωπαϊκές τράπεζες να αντλούν ποσό ύψους €82,6 δις. Επίσης, τον Οκτώβριο του 2014 τέθηκε σε εφαρμογή το τρίτο σε σειρά πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων (Covered Bond Purchase Programme - CBPP). Επιπλέον, η ΕΚΤ ανακοίνωσε την επικείμενη εφαρμογή ενός νέου προγράμματος αγοράς τίτλων εκδοθέντων έναντι περιουσιακών στοιχείων (Asset-Backed Securities Purchase Programme - ABSPP) με τις υποκείμενες αξίες να αφορούν απαιτήσεις έναντι του ιδιωτικού τομέα εκτός του χρηματοοικονομικού κλάδου.

Το 2014 καταγράφηκε αποδυνάμωση του ευρώ έναντι των βασικών διεθνών νομισμάτων (**Διάγραμμα 3.3,** σελ. 19). Από τις 27 Δεκεμβρίου 2013 και μέχρι τις 26 Δεκεμβρίου 2014, το ευρώ κατέγραψε πτώση της τάξης του 11,4% και 6,1% έναντι του δολαρίου και της στερλίνας, αντίστοιχα, λόγω των αρνητικών προσδοκιών για την οικονομία της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, κατέγραψε άνοδο έναντι του γεν κατά 1,4% ως επακόλουθο της ανακοίνωσης για επέκταση του προγράμματος χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής στην Ιαπωνία. Καταγράφηκε, επίσης, το 2014 μείωση των αποδόσεων των ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων καθώς και σταθεροποίηση της τιμής του χρυσού στα επίπεδα του 2013. Όσον αφορά το πετρέλαιο, παρά τις έντονες γεωπολιτικές αναταραχές των τελευταίων ετών, η τιμή του μειώθηκε αισθητά το 2014. Πιο συγκεκριμένα, μετά τη σταθεροποίηση της τιμής του πετρελαίου τύπου Brent σε πάνω από 100 δολάρια ανά βαρέλι για περίπου δύο χρόνια, στα τέλη του 2014 η τιμή του πετρελαίου κατέγραψε μείωση κατά σχεδόν 25%, λόγω κυρίως υπερβάλλουσας προσφοράς. Στις διεθνείς αγορές μετοχών, οι δείκτες DJ Eurostoxx, ο S&P500 και ο Nikkei συνέχισαν να καταγράφουν αύξηση το 2014 με μερικές αυξομειώσεις.

Παρά τις εν γένει σχετικά θετικές εξελίξεις, οι κίνδυνοι που περιβάλλουν τις οικονομικές προο-

πτικές εξακολουθούν να είναι καθοδικοί. Οι αυξημένοι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, καθώς και οι εξελίξεις στις αναδυόμενες οικονομίες και στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας. Ταυτόχρονα, ο παγκόσμιος πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει υποτονικός λόγω της αναμενόμενης πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στις μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

Οι τελευταίες προβλέψεις διεθνών οργανισμών και αναλυτών, εκτιμούν ότι για το 2015 ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ και στις ΗΠΑ θα κυμανθεί στο 1,2% και 3,1%, αντίστοιχα. Στην Ιαπωνία αναμένεται σταθεροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας με το ρυθμό του ΑΕΠ να αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 0,9%, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπεται συρρίκνωση του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ στο 2,7%. Ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει περίπου στα ίδια επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται να κυμανθεί γύρω στο 0,7% στη ζώνη του ευρώ, στο 1,7% στις ΗΠΑ και στο 1,5% στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σε αντίθεση, στην Ιαπωνία αναμένεται επιβράδυνση του πληθωρισμού στο 1,7% (**Διαγράμματα 3.1** και **3.2**).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1 **ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες**
(ετήσια μεταβολή %, εποχιακά διορθωμένη)

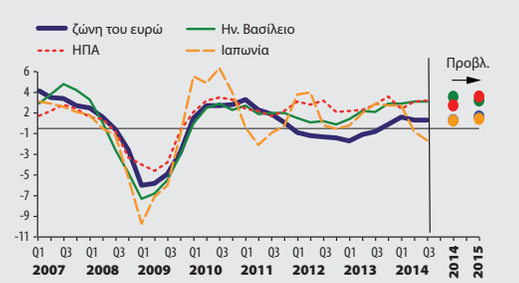

Πηγή: Eurostat.
Σημείωση: Οι προβλέψεις είναι για το έτος και υπολογίζονται ως οι μέσοι όροι των πιο πρόσφατων προβλέψεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, The Economist poll και το ΔΝΤ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2 **Πληθωρισμός σε επιλεγμένες χώρες**
(ετήσια μεταβολή, %)

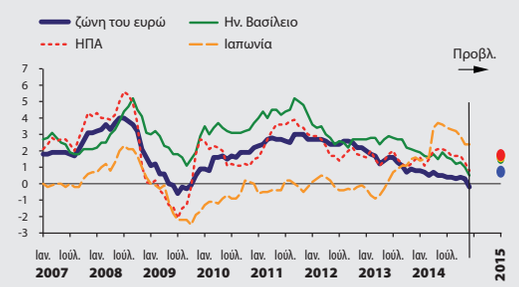

Πηγές: Eurostat, SDW(ΕΚΤ).
Σημείωση: Οι προβλέψεις είναι για το έτος και υπολογίζονται ως οι μέσοι όροι των πιο πρόσφατων προβλέψεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, The Economist poll και το ΔΝΤ.

Εγχώριες εξελίξεις[1]

Νομισματικές εξελίξεις[2]

Οι αρνητικοί ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής των δανείων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα που παρατηρήθηκαν από τον Μάιο του 2013 συνεχίστηκαν και καθόλη τη διάρκεια του 2014, αν και τους τελευταίους μήνες του έτους καταγράφηκε κάποια επιβράδυνση. Ως αποτέλεσμα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των δανείων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα ανήλθε στο -0,4% τον Δεκέμβριο του 2014 σε σύγκριση με -3,7% τον Δεκέμβριο του 2013. Η συνεχιζόμενη μείωση οφείλεται τόσο σε παράγοντες προσφοράς, όπως η συνεχιζόμενη προσπάθεια των εγχώριων τραπεζών για περαιτέρω απομόχλευση αλλά και σε παράγοντες ζήτησης, όπως η μειωμένη ιδιωτική κατανάλωση ως επακόλουθο της συνεχιζόμενης ύφεσης που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία. Εντούτοις, αξίζει να σημειωθεί ότι η πραγματική μείωση των δανείων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα ενδεχό-

1. Όλα τα νομισματικά μεγέθη συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων, αφορούν στοιχεία εξαιρουμένης της ΚΤΚ ή/και του Ευρωσυστήματος και αναφέρονται σε κατοίκους Κύπρου και εξαιρούν τις Οντότητες Ειδικού Σκοπού (Special Purpose Entities - SPEs). Οι εθνικοί λογαριασμοί και το ισοζύγιο πληρωμών αναλύονται στη βάση των νέων στατιστικών προτύπων ΕΣΟΛ 2010 και BPM6. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο πλαίσιο του *Οικονομικού Δελτίου* Δεκεμβρίου 2014.
2. Για λεπτομέρειες ως προς τον υπολογισμό, βλ. την έκδοση *Νομισματικές και Χρηματοοικονομικές Στατιστικές* του Τμήματος Στατιστικής της ΚΤΚ στον ιστοχώρο της ΚΤΚ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 **Επιλεγμένες ισοτιμίες έναντι του ευρώ**
(εβδομαδιαία στοιχεία, έτος βάσης 2000=100)

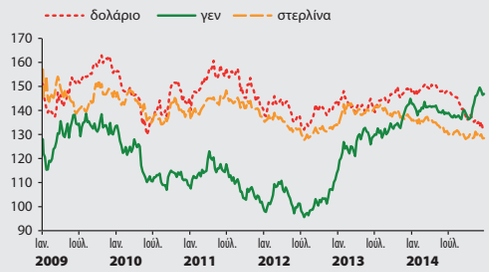

Πηγή: Bloomberg.
Σημείωση: Άνοδος (πτώση) στον δείκτη υποδηλοί την ανατίμηση (υποτίμηση) του ευρώ έναντι των άλλων νομισμάτων.

μενως να υποεκτιμάται ως ένα βαθμό από τη συμπερίληψη των τόκων που χρεώνονται στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Αναλυτικότερα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των δανείων σε εγχώρια νοικοκυριά (**Πίνακας 3.1**), κατέγραψε μείωση 1,9% τον Δεκέμβριο του 2014. Χαρακτηριστικά, η κατηγορία των στεγαστικών δανείων παρουσίασε μείωση της τάξης του 2,6% τον Δεκέμβριο του 2014. Επίσης, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των δανείων σε εγχώριες μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις, ανήλθε στο -0,1% τον Δεκέμβριο του 2014.

Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και ο ρυθμός μεταβολής των καταθέσεων, αφού για την περίοδο Μαρτίου 2013 - Δεκεμβρίου του 2014 καταγράφηκαν συνεχείς αρνητικοί ρυθμοί μεταβολής, λόγω των σημαντικών εκροών, ως αποτέλεσμα του σοβαρού πλήγματος στην αξιοπιστία του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, μετά από τις αποφάσεις του Eurogroup τον Μάρτιο του 2013. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι παρατηρείται σημαντική επιβράδυνση στο ρυθμό εκροών των καταθέσεων, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 2014 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Αυτό οφείλεται, κυρίως στα θετικά αποτελέσματα από τον Έλεγχο Ποιότητας Στοιχείων Ενεργητικού (AQR) και της Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (Stress Tests) για τις συμμετέχουσες κυπριακές τράπεζες, τα οποία δημοσιεύθηκαν στις 26 Οκτωβρίου 2014. Επιπρόσθετα, η συνέχιση των θετικών αξιολογήσεων της Τρόικα για την κυπριακή οικονομία σε συνδυασμό με την πρόσφατη λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ), αναμένεται ότι θα συμβάλουν στην περαιτέρω ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταθετών στον κυπριακό τραπεζικό τομέα.

Πίνακας 3.1 **Δάνεια προς εγχώρια νοικοκυριά** (1), (2)

	Υπόλοιπα ως % του συνόλου (3)	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή	
	2014 Δεκ.	2013 Δεκ.	2014 Δεκ.
Εγχώρια νοικοκυριά	**100,0**	**-4,6**	**-1,9**
1. Καταναλωτικά δάνεια	13,6	-10,8	-3,6
2. Στεγαστικά δάνεια	53,2	-5,2	-2,6
3. Λοιπά δάνεια	33,2	-0,8	-0,1

Πηγή: ΚΤΚ.
(1) Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση ΕΣΛ 95.
(2) Συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά.
(3) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Το σύνολο μπορεί να μη δίνει το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

Πίνακας 3.2 **Καταθέσεις από εγχώρια νοικοκυριά** (1), (2)

	Υπόλοιπα ως ποσοστό % του συνόλου (3)	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή	
	2014 Δεκ.	2013 Δεκ.	2014 Δεκ.
Εγχώρια νοικοκυριά	**100,0**	**-7,6**	**-4,1**
Μίας ημέρας	19,1	17,4	0,2
Προθεσμίας	**73,7**	**-11,4**	**-3,7**
μέχρι 2 έτη	69,9	-13,1	-2,9
άνω των 2 ετών	3,8	0,7	-18,0
Υπό προειδοποίηση	**7,2**	**-17,0**	**-19,6**
μέχρι 3 μήνες	4,9	-17,8	-16,6
άνω των 3 μηνών	2,3	-15,0	-26,1

Πηγή: ΚΤΚ.
(1) Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση ΕΣΛ 95.
(2) Συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά.
(3) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

Συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 **Επιτόκια νέων καταθέσεων σε Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (NXI) σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ** (1)
(% ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

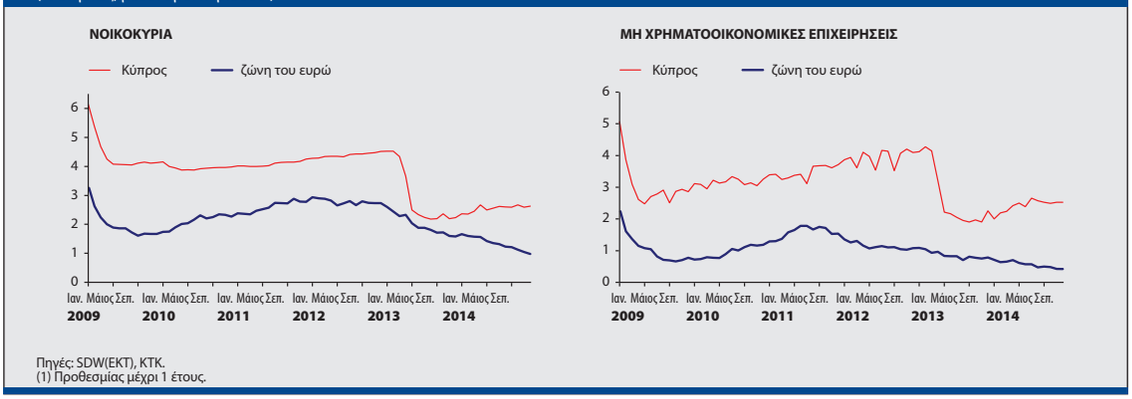

Πηγές: SDW(ΕΚΤ), ΚΤΚ.
(1) Προθεσμίας μέχρι 1 έτους.

καταθέσεων του εγχώριου ιδιωτικού τομέα[3], έφθασε στο -1,4% τον Δεκέμβριο του 2014, αντικατοπτρίζοντας κυρίως τις μειώσεις στις καταθέσεις από τα εγχώρια νοικοκυριά (-4,1% τον Δεκέμβριο του 2014), οι οποίες αποτελούν το μεγαλύτερο μερίδιο των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα (**Πίνακας 3.2,** σελ. 19). Κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο, αρνητικούς ετήσιους ρυθμούς μεταβολής κατέγραψαν τόσο οι καταθέσεις προθεσμίας όσο και οι καταθέσεις υπό προειδοποίηση των νοικοκυριών. Οι καταθέσεις των εγχώριων μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων μέχρι τον Απρίλιο του 2014 κατέγραφαν διαδοχικούς αρνητικούς ρυθμούς μεταβολής ενώ από τον Μάιο του 2014 η τάση αυτή έχει ανατραπεί, καταγράφοντας αύξηση 0,3% τον Δεκέμβριο του 2014. Αυτό ενδεχόμενα να οφείλεται στο γεγονός ότι πιθανόν να επανέρχεται εντονότερη βελτίωση στην εμπιστοσύνη προς στο τραπεζικό σύστημα ή ακόμα και ότι κάποιες επιχειρήσεις άρχισαν να παρουσιάζουν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης στον κύκλο εργασιών τους.

Επιτόκια

Τα εγχώρια επιτόκια καταθέσεων κατέγραψαν σημαντική μείωση από τον Απρίλιο του 2013. Στη μείωση συνέτεινε ιδιαίτερα και η απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) τον Μάιο του 2013 να επιβάλει επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε περιπτώσεις προσφοράς καταθετικών επιτοκίων τα οποία υπερβαίνουν το Euribor +300 μ.β. Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια του 2014 τα καταθετικά επιτόκια παρουσίασαν τάσεις σταθεροποίησης με ελαφριές αυξομειώσεις, παραμένοντας σε επίπεδα κάτω του 3%. (**Διαγράμματα 3.4**). Ενδεικτικά, στην Κύπρο το μέσο επιτόκιο νέων καταθέσεων προθεσμίας μέχρι ενός έτους από μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις (**Διάγραμμα 3.4**) ανήλθε στο 2,53% στο τέλος του 2014, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο στη ζώνη του ευρώ έφθασε το 0,42%. Κατά το 2014, επικράτησαν σταθεροποιητικές τάσεις στο μέσο επιτόκιο νέων καταθέσεων προθεσμίας μέχρι ενός έτους από νοικοκυριά στην Κύπρο οι οποίες, σε συνάρτηση με την περαιτέρω μείωση που κατέγραψε το αντίστοιχο επιτόκιο στη ζώνη του ευρώ, αύξησαν τη μεταξύ τους μέση ετήσια ψαλίδα στις 121 μονάδες βάσης το 2014.

Κατά τη διάρκεια του 2014 τα πλείστα δανειστικά επιτόκια στην Κύπρο κατέγραψαν κατά μέσο όρο μειώσεις σε σύγκριση με το 2013, μικρότερες ωστόσο σε σχέση με τα καταθετικά, ενώ παρέμειναν σε υψηλότερα επίπεδα από τα αντίστοιχα

3. Εξαιρουμένων των καταθέσεων προς NXI και των καταθέσεων της κεντρικής κυβέρνησης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 **Επιτόκια νέων δανείων των ΝΧΙ σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ**[1]
(% ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

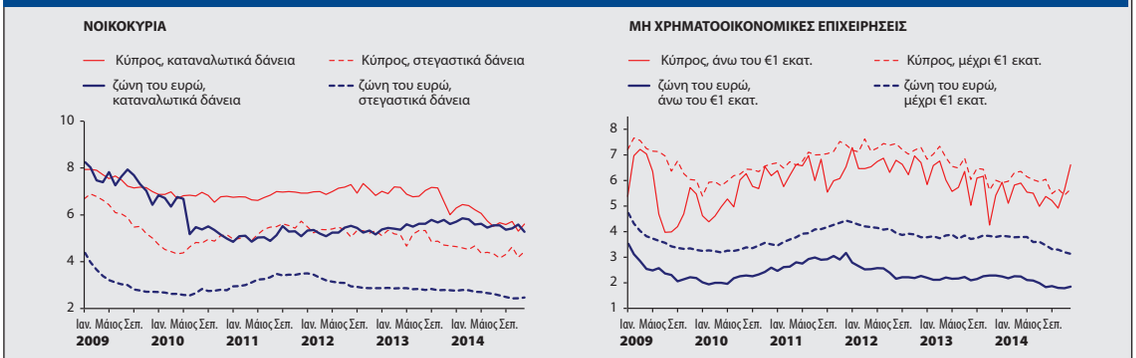

Πηγές: SDW(ΕΚΤ), ΚΤΚ.
(1) Με μεταβαλλόμενο επιτόκιο και αρχικό προσδιορισμό επιτοκίου μέχρι 1 χρόνο.

στη ζώνη του ευρώ. Στη διατήρηση υψηλών εγχώριων δανειστικών επιτοκίων συνέβαλαν σημαντικοί παράγοντες, όπως για παράδειγμα ο αυξημένος κίνδυνος που αντιμετώπισαν οι τράπεζες λόγω του ψηλού επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα ψηλά καταθετικά επιτόκια αλλά και γενικά η αβεβαιότητα στο εγχώριο οικονομικό περιβάλλον.

Το μέσο επιτόκιο για νέα δάνεια σε μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις μέχρι €1 εκατ.[4] στην Κύπρο κατέγραψε μικρή μείωση σε σύγκριση με το τέλος του 2013, φθάνοντας στο 5,66% τον Δεκέμβριο του 2014, ενώ στη ζώνη του ευρώ, το αντίστοιχο επιτόκιο για τις μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις βρισκόταν στο 3,13% τον Δεκέμβριο του 2014 (**Διάγραμμα 3.5**). Παρόμοια πτωτική εικόνα κατέγραψε και το μέσο επιτόκιο των δανείων προς εγχώρια νοικοκυριά για στεγαστικούς σκοπούς[5], φθάνοντας στο 4,43% στο τέλος Δεκεμβρίου του 2014 (**Διάγραμμα 3.5**), ενώ το αντίστοιχο μέσο επιτόκιο στη ζώνη του ευρώ βρισκόταν στο 2,47% τον υπό ανασκόπηση μήνα.

Πληθωρισμός

Το 2014 ο πληθωρισμός με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) στην

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 **Εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Κύπρο και ζώνη του ευρώ**
(ετήσια μεταβολή,%)

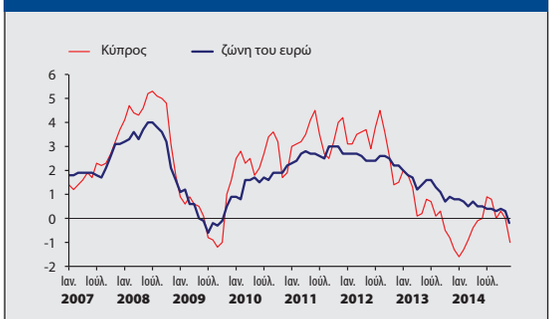

Πηγή: Eurostat.

Κύπρο κυμάνθηκε κατά μέσο όρο σε αρνητικούς ρυθμούς φθάνοντας στο -0,3% (**Διάγραμμα 3.6**) σε σύγκριση με 0,4% το 2013. Αυτό οφειλόταν πρωτίστως στις σημαντικές μειώσεις στις τιμές της ενέργειας αλλά και στην ύφεση της οικονομίας η οποία είχε αρνητικό αντίκτυπο στις πλείστες συνιστώσες του ΕνΔΤΚ, με εξαίρεση τις κατηγορίες των επεξεργασμένων τροφίμων και υπηρεσιών.

Σε σχέση με τη συνιστώσα της ενέργειας οι σημαντικές μειώσεις των τιμών του πετρελαίου και η απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για μετατροπή της προσωρινής μείωσης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος κατά 8% σε μόνιμη βάση ή για όσο καιρό κριθεί

4. Με μεταβαλλόμενο επιτόκιο και αρχικό προσδιορισμό επιτοκίου μέχρι ενός έτους.
5. Με μεταβαλλόμενο επιτόκιο και αρχικό προσδιορισμό επιτοκίου μέχρι ενός έτους.

Πίνακας 3.3 **Οικονομική δραστηριότητα σε βασικούς τομείς σε σταθερές τιμές 2005**
(μεθοδολογία αλυσιδωτής σύνδεσης, ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, μεταφορά και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες
Q1 2012	-16,5	-2,6	1,3	8,1
Q2 2012	-20,7	-2,8	0,8	7,6
Q3 2012	-17,9	-2,1	0,5	5,9
Q4 2012	-21,8	-3,9	-0,7	1,8
Q1 2013	-26,6	-6,9	-4,3	-0,8
Q2 2013	-31,6	-4,5	-8,7	-4,0
Q3 2013	-31,7	-1,4	-12,0	-7,9
Q4 2013	-32,6	-0,7	-12,8	-6,1
Q1 2014	-22,0	-1,7	-11,2	-2,5
Q2 2014	-17,7	2,4	-9,6	0,1
Q3 2014	-17,4	0,5	-7,4	1,9

Πηγή: ΣΥΚ.

αναγκαίο (αρχής γενομένης τον Μάρτιο του 2014), υπερίσχυσαν σημαντικά των ανοδικών πιέσεων από την αύξηση των φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή και του ΦΠΑ από το 18% στο 19% τον Ιανουάριο του 2014. Συνολικά, το 2014 ο πληθωρισμός ενέργειας διαμορφώθηκε στο -3,2% σε σύγκριση με -0,4% το 2013.

Ο πληθωρισμός των επεξεργασμένων τροφίμων κατέγραψε θετικό ρυθμό λόγω κυρίως της αύξησης του ΦΠΑ στα αλκοολούχα ποτά και στα καπνικά προϊόντα, ενώ ο πληθωρισμός των υπηρεσιών παρουσίασε θετικό ρυθμό μεταβολής λόγω των αυξήσεων στις κατηγορίες που σχετίζονται με τον τουρισμό.

Τέλος, σημειώνεται ότι το 2014 ο πληθωρισμός στην Κύπρο ήταν κατά μέσο όρο χαμηλότερος από τον αντίστοιχο της ζώνης του ευρώ (**Διάγραμμα 3.6**, σελ. 21) για όλες τις συνιστώσες του ΕνΔΤΚ.

Εθνικοί λογαριασμοί

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, το ΑΕΠ κατέγραψε μείωση της τάξης του 2,3% για ολόκληρο το 2014 σε σύγκριση με συρρίκνωση της τάξης του 5,4% το 2013. Ο αρνητικός ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ το 2014 ήταν πολύ μικρότερος από ό,τι αρχικά αναμενόταν. Για τους πρώτους εννιά μήνες του 2014, όπου υπάρχουν αναλυτικά διαθέσιμα στοιχεία, η οικονομία κατέγραψε συρρίκνωση 2,4% σε σχέση με μείωση 5,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Η επιβράδυνση στη συρρίκνωση του ΑΕΠ το πρώτο εννιάμηνο του 2014 οφείλεται κυρίως στη σταθεροποίηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, και στην αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 0,5%. Παράλληλα, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν αύξηση της τάξης του 5,5%, αντικατοπτρίζοντας, εν μέρει, τη «μεταφορά οικονομικής ιδιοκτησίας κινητού εξοπλισμού μεταφορών»[6].

Οι πλείστοι τομείς της παραγωγής συνεχίζουν να καταγράφουν, αν και σε μικρότερο βαθμό, αρνητικούς ρυθμούς μεταβολής το πρώτο εννιάμηνο του 2014 (**Πίνακας 3.3**). Συγκεκριμένα, ο τομέας των κατασκευών κατέγραψε περαιτέρω συρρίκνωση της τάξης του 19,1% σε σύγκριση με μείωση 30% την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Ο τομέας των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων παρουσίασε συρρίκνωση κατά 9,5% σε σύγκριση με μείωση 8,3% το πρώτο εννιάμηνο του 2013. Αντί-

6. Οι συνολικές εισαγωγές για το εννιάμηνο του 2014 περιλαμβάνουν ποσό περίπου €200 εκατ. από μεταφορά οικονομικής ιδιοκτησίας κινητού εξοπλισμού μεταφορών, στην οποία περιλαμβάνεται η μεταφορά της κυριότητας πλοίων από μη-μόνιμους σε μόνιμους κατοίκους Κύπρου.

Πίνακας 3.4 **Ισοζύγιο πληρωμών**
(€ εκατομύρια)

	2013 Q1-Q3 (προκ.)			2014 Q1-Q3 (προκ.)		
	Πίστωση	**Χρέωση**	**Υπόλοιπο**	**Πίστωση**	**Χρέωση**	**Υπόλοιπο**
1. Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	**9.951,3**	**10.323,1**	**-371,9**	**9.602,5**	**10.760,9**	**-1.158,4**
Αγαθά και υπηρεσίες	**7.716,5**	**7.570,4**	**146,0**	**7.720,8**	**8.197,2**	**-476,5**
Αγαθά	**2.052,8**	**4.205,2**	**-2.152,4**	**1.954,3**	**4.504,0**	**-2.549,7**
Γενικά Εμπορεύματα κατά την έννοια του ισοζυγίου πληρωμών	1.770,3	4.205,1	-2.434,8	1.760,7	4.503,0	-2.742,3
Καθαρές εξαγωγές αγαθών στο πλαίσιο διεθνών τριγωνικών συναλλαγών	282,2		282,2	191,0		191,0
Μη νομισματικός χρυσός	0,3	0,1	0,2	2,6	1,0	1,6
Υπηρεσίες	**5.663,6**	**3.365,2**	**2.298,4**	**5.766,5**	**3.693,3**	**2.073,2**
Υπηρεσίες μεταποίησης αγαθών τα οποία ανήκουν σε άλλους	0,0	0,0	0,0	1,7	0,6	1,1
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής που δεν περιλαμβάνονται αλλού (π.δ.π.α)	0,4	22,0	-21,5	2,6	20,2	-17,6
Μεταφορές	1.851,6	1.082,2	769,4	1.786,8	1.114,1	672,7
Ταξίδια	1.811,7	740,0	1.071,7	1.772,1	752,0	1.020,1
Κατασκευές	16,6	11,2	5,4	17,4	8,1	9,3
Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές υπηρεσίες	15,6	73,5	-57,9	14,9	89,1	-74,2
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	1.110,8	587,3	523,6	1.291,9	729,3	562,7
Χρεώσεις για τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (π.δ.π.α)	2,0	38,8	-36,8	1,8	45,2	-43,5
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	680,6	595,7	84,9	718,2	591,0	127,1
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	77,5	150,8	-73,3	76,2	273,2	-197,0
Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες	22,6	25,3	-2,7	31,7	30,1	1,6
Αγαθά και υπηρεσίες της γενικής κυβέρνησης (π.δ.π.α)	74,1	38,3	35,8	51,4	40,4	11,0
Υπηρεσίες που δεν έχουν κατανεμηθεί	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Πρωτογενές εισόδημα	**2.016,0**	**2.283,9**	**-268,0**	**1.695,5**	**2.114,2**	**-418,7**
Εισόδημα από εξαρτημένη εργασία	41,0	35,2	5,8	37,4	46,9	-9,5
Εισόδημα από επενδύσεις	1.894,6	2.195,2	-300,7	1.572,0	2.013,9	-441,9
Εισόδημα από άμεσες επενδύσεις	367,2	411,4	-44,2	309,3	560,6	-251,3
Εισοδήματα επενδύσεων χαρτοφυλακίου	357,3	306,2	51,1	398,4	426,6	-28,2
Εισόδημα από λοιπές επενδύσεις	1.168,7	1.477,6	-308,9	864,0	1.026,7	-162,6
Εισόδημα από συναλλαγματικά διαθέσιμα	1,3		1,3	0,1		0,1
Λοιπό πρωτογενές εισόδημα	80,4	53,5	26,9	86,2	53,4	32,8
Δευτερογενές εισόδημα	**218,9**	**468,8**	**-249,9**	**186,2**	**449,4**	**-263,2**
Γενική κυβέρνηση	29,9	129,1		66,4	103,1	
Λοιποί τομείς	188,9	339,7		119,8	346,4	
2. Ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων	**201,0**	**10,5**	**190,4**	**115,6**	**2,0**	**113,6**
	Καθαρή απόκτηση χρηματο-οικονομικών περιουσιακών στοιχείων	**Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων**	**Καθαρό αποτέλεσμα**	**Καθαρή απόκτηση χρηματο-οικονομικών περιουσιακών στοιχείων**	**Καθαρή ανάληψη υποχρεώσεων**	**Καθαρό αποτέλεσμα**
3. Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	**-16.174,6**	**-15.121,6**	**-1.053,0**	**-3.458,5**	**-2.861,9**	**-596,6**
Άμεσες επενδύσεις	**2.879,2**	**1.964,8**	**914,4**	**1.326,4**	**933,8**	**392,5**
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδύσεων χαρτοφυλακίου	2.891,7	1.919,8		1.197,9	41,7	
Χρεωστικά μέσα	-12,4	45,0		128,5	892,1	
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	**-11.987,2**	**391,1**	**-12.378,3**	**-1.421,5**	**1.109,8**	**-2.531,3**
Μετοχικοί τίτλοι και μετοχές/μερίδια επενδύσεων χαρτοφυλακίου	-291,0	76,7		-310,6	1.215,3	
Χρέογραφα	-11.696,2	314,4		-1.110,9	-105,5	
Χρηματοοικονομικά παράγωγα (εκτός των συναλλαγματικών διαθεσίμων) και δικαιώματα υπαλλήλων προς απόκτηση μετοχών	**-195,9**	**-165,1**	**-30,9**	**95,8**	**58,4**	**37,4**
Λοιπές επενδύσεις	**-6.838,4**	**-17.312,4**	**10.474,0**	**-3.437,2**	**-4.963,9**	**1.526,7**
εκ των οποίων						
Μετρητά και καταθέσεις	-1.908,4	-19.776,8		-2.952,5	-6.105,4	
Δάνεια	-4.940,0	2.438,2		-506,4	1.129,8	
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	**-32,3**			**-22,0**		
4. Καθαρά σφάλματα και παραλείψεις			**-871,6**			**448,1**

Πηγή: ΚΤΚ.

θετα, οι τομείς του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, ξενοδοχείων και εστιατορίων, μεταφορών και αποθηκεύσεων κατέγραψαν αύξηση κατά 0,5% σε σχέση με μείωση 4,1% το πρώτο εννιάμηνο του 2013. Ταυτόχρονα, ο τομέας των επαγγελματικών, επιστημονικών και άλλων δραστηριοτήτων, αν και σημείωσε οριακή μείωση της τάξης του 0,2% τους πρώτους εννιά μήνες του 2014, κατέγραψε αύξηση το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο, αντικατοπτρίζοντας την ανθεκτικότητα του τομέα.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ)

Συνολικά το ΙΤΣ τους πρώτους εννέα μήνες του 2014 κατέγραψε έλλειμμα €1.158,4 εκατ. (ή 8,8% του ΑΕΠ) σε σύγκριση με έλλειμμα €371,9 εκατ. (ή 2,7% του ΑΕΠ) κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η χειροτέρευση του ΙΤΣ οφείλεται κυρίως στη σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 (**Πίνακας 3.4**, σελ. 23).

Αναλυτικότερα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών αυξήθηκε από 15,7% του ΑΕΠ το εννιάμηνο του 2013 σε 19,3% την αντίστοιχη περίοδο του 2014 λόγω κυρίως της αύξησης των εισαγωγών αγαθών κατά €299 εκατ. Όπως προαναφέρθηκε και στην ενότητα που αφορά στους εθνικούς λογαριασμούς, οι συνολικές εισαγωγές για το εννιάμηνο του 2014 περιλαμβάνουν μεταφορά οικονομικής ιδιοκτησίας κινητού εξοπλισμού μεταφορών, ποσό που ανέρχεται περίπου στα €200 εκατ. Κατά την ίδια περίοδο, το πλεόνασμα του λογαριασμού υπηρεσιών παρουσίασε μείωση από 16,8% σε 15,7% του ΑΕΠ κυρίως λόγω της αύξησης στις εισαγωγές υπηρεσιών από λοιπές επιχειρηματικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Επίσης, σημειώθηκε μείωση των εσόδων από μεταφορές αλλά και από τον τουρισμό, ενώ αύξηση καταγράφηκε στις εξαγωγές χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Το πρωτογενές εισόδημα παρουσίασε χειροτέρευση €150,7 εκατ. λόγω κυρίως της μείωσης των εισοδημάτων από επενδύσεις.

Η χρηματοδότηση του ελλείμματος του ΙΤΣ κατά το εννιάμηνο του 2014 προήλθε κυρίως από ρευστοποιήσεις στην κατηγορία επενδύσεων χαρτοφυλακίου και συγκεκριμένα λόγω της μείωσης του ενεργητικού σε χρεόγραφα και την αύξηση του παθητικού σε μετοχικούς τίτλους. Σε αντίθεση, οι καθαρές άμεσες ξένες επενδύσεις και οι λοιπές επενδύσεις σημείωσαν αύξηση.

Αγορά εργασίας, παραγωγικότητα και κόστος εργασίας

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αντικατοπτρίζουν εν πολλοίς τις εξελίξεις στην οικονομική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, η μείωση στην απασχόληση που ξεκίνησε από το τέταρτο τρίμηνο του 2011 αρχίζει να παρουσιάζει κάποια σημάδια σταθεροποίησης, με τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2014 να σημειώνουν σε ετήσια βάση μειώσεις της τάξης του 3,6%, 1,6% και 0,7% αντίστοιχα, σε σχέση με μειώσεις 4,8%, 6% και 5,8% τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2013 (**Διάγραμμα 3.7**).

Το ποσοστό ανεργίας με βάση την έρευνα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 **Ανεργία και απασχόληση**

Πηγή:ΣΥΚ (ΕΕΔ).

εργατικού δυναμικού έφθασε στο 16,1% για τους πρώτους εννιά μήνες του 2014, σε σχέση με 15,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν σταθεροποίηση της ανεργίας, αν και εξακολουθούν να κυμαίνονται σε αρκετά ψηλά επίπεδα (**Διάγραμμα 3.7**, σελ 24). Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα πιο πρόσφατα ετήσια στοιχεία που αφορούν στον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων το 2014, ο οποίος έφθασε τους 47.197, αυξημένος οριακά κατά 432 ανέργους σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Παράλληλα, η δαπάνη ανά μισθωτό σημείωσε ετήσια μείωση κατά 3,8% το πρώτο εννιάμηνο του 2014, σε σχέση με μείωση 5,7% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Ως αποτέλεσμα, το μοναδιαίο κόστος εργασίας, που αποτελεί σημαντικό δείκτη της ανταγωνιστικότητας μιας οικονομίας έναντι ανταγωνιστριών οικονομιών, κατέγραψε ετήσια μείωση 3,4% σε σχέση με μείωση 5,7% τους πρώτους εννιά μήνες του 2013 (**Διάγραμμα 3.8**).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8 **Ονομαστική δαπάνη ανά μισθωτό, παραγωγικότητα και μοναδιαίο εργατικό κόστος**
(ετήσια μεταβολή, %)

Πηγή: ΣΥΚ.

Δημόσια οικονομικά

Το 2013 το δημοσιονομικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθε στο 4,9%. Για το 2014, σύμφωνα με τα προκαταρτικά στοιχεία της ΣΥΚ, οι λογαριασμοί της γενικής κυβέρνησης είναι ισοσκελισμένοι, κάτι το οποίο οφείλεται στην πιστή υλοποίηση του φιλόδοξου προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, της συνετής εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού καθώς και λόγω της μικρότερης επιδείνωσης της οικονομικής δραστηριότητας από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί. Η πιο πρόσφατη πρόβλεψη των διεθνών δανειστών για το έλλειμα του 2014, όπως δημοσιεύθηκε στα πλαίσια της πέμπτης αξιολόγησης (Ιούλιος 2014) του οικονομικού προγράμματος (και που περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό για το 2015), τοποθετούσε το σχετικό ποσοστό στο 4,7% του ΑΕΠ. Η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρήθηκε ακολούθως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο 3% το φθινόπωρο του 2014 και διατηρήθηκε σε αυτό το επίπεδο ακόμη και κατά τη δημοσίευση των πιο πρόσφατων προβλέψεών της (Φεβρουάριος 2015). Τα πιο πάνω υποδηλούν ότι οι προβλέψεις διεθνών οργανισμών έχουν συστηματικά καταρτιστεί σε ιδιαίτερα συντηρητική βάση.

Τα δημόσια έσοδα παρουσιάζουν ετήσια αύξηση κατά 6,1% το 2014 (**Πίνακας 3.5**, σελ. 26), πρωτίστως λόγω της αύξησης που παρατηρήθηκε στα έσοδα από κοινωνικές εισφορές κατά 14,2%. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται στην αύξηση των σχετικών φορολογικών συντελεστών από την 1 Ιανουαρίου 2014 που υπερακόντισαν τις επιδράσεις της συνεχιζόμενης συρρίκνωσης των απολαβών και της απασχόλησης. Οι δημόσιες δαπάνες (**Πίνακας 3.5**, σελ. 26) παρουσιάζουν σημαντική ετήσια μείωση κατά 6,4% η οποία οφείλεται σε μειώσεις δαπανών σχεδόν σε όλους τους τομείς και κυρίως στη μείωση των δαπανών για απολαβές προσωπικού κατά 11,0% (**Πίνακας 3.5**, σελ. 26). Οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές αυξήθηκαν κατά 3,3% ετησίως.

Το ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής

κυβέρνησης, ως ποσοστό του ΑΕΠ, έφθασε στο 102,2% το 2013, ενώ για το υπό ανασκόπηση έτος, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα προκαταρτικά στοιχεία της ΣΥΚ, ανήλθε στο 105,8% κατά το τέλος Νοεμβρίου του 2014 (**Διάγραμμα 3.9**). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ που αύξησε την επιβάρυνση για εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, παρά την πραγματοποίηση πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 3,7% κατά την υπό αναφορά περίοδο.

Προβλέψεις

Σε ό,τι αφορά στις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για την περίοδο 2015-2017 σημειώνεται η αναθεώρηση των προβλέψεων της ΚΤΚ στα πλαίσια των διαβουλεύσεων κατά την πρόσφατη αξιολόγηση της κυπριακής οικονομίας από την ΕΕ, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Συγκεκριμένα, η πρόβλεψη για τον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ για το 2015 αναθεωρήθηκε οριακά προς τα κάτω στο 0,2%, ενώ το 2016 αναμένεται εντονότερη ανάκαμψη της τάξης του 1,3%. Για το 2017 αναμένεται περαιτέρω ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας στο 1,8%.

Τονίζεται ότι σε σχέση με τις πιο πάνω εκτιμήσεις υπάρχουν προς τα κάτω κίνδυνοι που πηγάζουν κυρίως από την αβεβαιότητα στο εξωτερικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, οι προβλέψεις ενδεχομένως να επηρεαστούν αρνητικά από τις όποιες αρνητικές εξελίξεις στην Ελλάδα, όπως και σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ. Ταυτόχρονα, μια περαιτέρω χειροτέρευση της οικονομικής ή πολιτικής κατάστασης στη Ρωσία, ή και περαιτέρω υποτίμησης του ρουβλιού, θα επηρεάσουν αρνητικά τους εμπορικούς δεσμούς των δύο χωρών. Αντίθετα, η υλοποίηση όλων ή μέρος των εξαγγελθέντων επενδύσεων θα επηρεάσουν θετικά το ΑΕΠ.

Πίνακας 3.5 **Λογαριασμοί γενικής κυβέρνησης**

	Ιαν-Δεκ. 2013 (€ εκατ.)	Ιαν-Δεκ. 2014 (€ εκατ.)	Μεταβολή (%)
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Ενδιάμεση ανάλωση	744,3	644,0	-13,5
Απολαβές προσωπικού	2.572,8	2.290,5	-11,0
Κοινωνικές παροχές	2.509,5	2.593,3	3,3
Τόκοι πληρωτέοι	563,4	495,0	-12,1
Επιδοτήσεις	95,1	79,6	-16,3
Άλλα τρέχοντα έξοδα	392,2	359,5	-8,3
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	359,6	308,2	-14,3
Άλλες μεταβιβάσεις κεφαλαίου	264,2	251,1	-5,0
Σύνολο δαπανών	**7.501,1**	**7.021,2**	**-6,4**
Σύνολο δαπανών ως % του ΑΕΠ	**41,4**	**40,3**	
ΕΣΟΔΑ			
Φόροι επί της παραγωγής και εισαγωγές	2.452,6	2.547,1	3,9
Τρέχοντες φόροι στο εισόδημα, πλούτο κλπ	1.912,0	1.850,4	-3,2
Κοινωνικές εισφορές	1.362,3	1.556,2	14,2
Άλλα τρέχοντα έσοδα	427,0	576,5	35,0
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	450,4	478,7	6,3
Μεταβιβάσεις κεφαλαίου εισπρακτέες	6,1	5,1	-16,4
Σύνολο εσόδων	**6.610,4**	**7.014,0**	**6,1**
Σύνολο εσόδων ως % του ΑΕΠ	**36,5**	**40,3**	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	**-890,7**	**-7,2**	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	**-4,9**	**0,0**	

Πηγές: ΣΥΚ, ΚΤΚ.
1. Περιλαμβάνει τέλη ΑΟΖ που καταγράφηκαν ως αρνητική κεφαλαιουχική δαπάνη το 2013 σύμφωνα με την Eurostat.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9 **Ακαθάριστο δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης**
(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

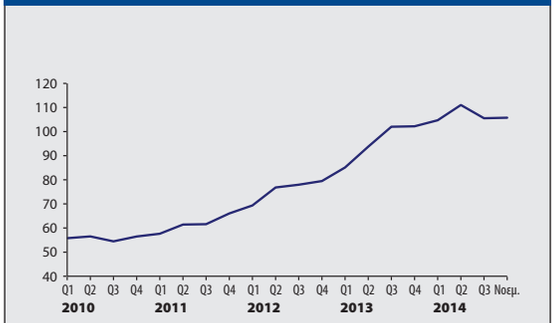

Πηγές: Eurostat, ΣΥΚ, ΚΤΚ.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να καταγράψει

περαιτέρω μείωση το 2015 φθάνοντας στο -1,2% το 2015 (επηρεαζόμενος κυρίως από τη μείωση στην τιμή του πετρελαίου) και αύξηση της τάξης του 1,0% το 2016 και 1,5% το 2017. Σημειώνεται ότι τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία μέχρι τον Ιανουάριο του 2015 καταγράφουν λιγότερη αρνητική πορεία του πληθωρισμού από ότι αρχικά αναμενόταν και, ως εκ τούτου, υπάρχει ενδεχόμενο μικρής αναθεώρησης προς τα πάνω, κυρίως για το 2015.

4. Εργασίες της Τράπεζας

4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα

Εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας και λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων

Το Μνημόνιο Συναντίληψης που υπογράφηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία το Μάρτιο του 2013 με την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ περιέχει αρκετές πρόνοιες οι οποίες στοχεύουν στην εξυγίανση, αναδιάρθρωση και αποκατάσταση της φερεγγυότητας του τραπεζικού συστήματος και της εμπιστοσύνης των καταθετών και επενδυτών σε αυτό καθώς και της ενίσχυσης του εποπτικού και ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η συνέχιση της εφαρμογής των προνοιών του Μνημονίου Συναντίληψης και κατά τη διάρκεια του 2014 συνέβαλε στην περαιτέρω βελτίωση και ενδυνάμωση του εποπτικού και ρυθμιστικού πλαισίου και την περαιτέρω ευθυγράμμισή του με τις διεθνείς πρακτικές.

Κατά τη διάρκεια του 2014 η ΚΤΚ έχει:

(α) προβεί σε προσθήκες / τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου των πιστωτικών ιδρυμάτων,

(β) ολοκληρώσει τη μεταφορά στην Κυπριακή νομοθεσία της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ,

(γ) εφαρμόσει τις διακριτικές ευχέρειες που προέρχονται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αριθ. 575/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

Επιπρόσθετα, το Σεπτέμβριο του 2014 τέθηκε σε λειτουργία το Αρχείο Δανειοληπτών (Credit Register) προσφέροντας ένα σημαντικό εργαλείο στα πιστωτικά ιδρύματα στη διαδικασία διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Οι συγκεκριμένες προσθήκες/τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο που έγιναν κατά το 2014 είναι οι ακόλουθες:

- *Η περί της Αξιολόγησης της Ικανότητας και Καταλληλότητας Μελών Διοικητικού Οργάνου και Διευθυντών των Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγία του 2014*

Η Οδηγία εκδόθηκε τον Νοέμβριο 2014 και αντικαθιστά τις περί της Ικανότητας και Καταλληλότητας (Κριτήρια Αξιολόγησης) των Συμβούλων και των Διευθυντών Οδηγίες του 2006 και 2007. Σκοπός της Οδηγίας είναι η εναρμόνιση του ρυθμιστικού πλαισίου με τις πρόνοιες της ευρωπαϊκής οδηγίας 2013/36/ΕΕ και τις Κατευθυντήριες Γραμμές που εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις.

Η Οδηγία, μεταξύ άλλων, καθορίζει:

(α) τα πρόσωπα τα οποία τυγχάνουν αξιολόγησης ή επαναξιολόγησης αναφορικά με την ικανότητα και καταλληλότητα τους («αξιολογούμενα πρόσωπα»),

(β) την πολιτική και τις διαδικασίες αξιολόγησης

και επαναξιολόγησης της ικανότητας και της καταλληλότητας των αξιολογούμενων προσώπων,

(γ) τα κριτήρια αξιολόγησης της ικανότητας και της καταλληλότητας των αξιολογούμενων προσώπων,

(δ) τα μέτρα που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις όπου μέλη ή διευθυντές ΑΠΙ κρίθηκαν ότι δεν είναι πλέον ικανά ή κατάλληλα,

(ε) τα κριτήρια που καθιστούν μέλη διοικητικού οργάνου ανεξάρτητα (κριτήρια ανεξαρτησίας).

- *Η περί των Διακριτικών Ευχερειών που παρέχονται από τον Κανονισμό 575/2013 Οδηγία του 2014*

Με την έκδοση της πιο πάνω οδηγίας η ΚΤΚ έχει εφαρμόσει τις ακόλουθες διακριτικές ευχέρειες:

(α) την απαλλαγή των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων που είναι συνδεδεμένα με τον Κεντρικό Φορέα, από την εφαρμογή σε ατομική βάση των απαιτήσεων που αφορούν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, τις απατήσεις ρευστότητας, μόχλευσης και δημοσιοποίησης,

(β) τον καθορισμό ελάχιστων ορίων για την ταξινόμηση μη εξυπηρετούμενων δανείων,

(γ) τις μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των προνοιών που αφορούν τα ίδια κεφάλαια.

- *Η περί Ρυθμίσεων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Οδηγία του 2014*

Η Οδηγία αντικαθιστά τις Οδηγίες για το Πλαίσιο Αρχών Λειτουργίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης της Οργανωτικής Δομής και Εσωτερικής Διακυβέρνησης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Τραπεζών του 2006 έως 2012. Η Οδηγία εκδόθηκε τον Αύγουστο του 2014 και αποτελεί, μεταξύ άλλων, εναρμόνιση με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Οι κυριότερες πρόνοιες της Οδηγίας αφορούν τα ακόλουθα:

(α) τον καθορισμό απαιτήσεων σχετικά με τις δομές διακυβέρνησης των πιστωτικών ιδρυμάτων,

(β) τον καθορισμό απαιτήσεων σχετικά με τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διοικητικών οργάνων και των ανώτατων διοικητικών στελεχών,

(γ) τον καθορισμό απαιτήσεων σχετικά με την ανάπτυξη, την εφαρμογή και τον αποτελεσματικό έλεγχο των πλαισίων κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου,

(δ) τον καθορισμό του πλαισίου αποδοχών.

- *Η περί της Κατάρτισης και Υποβολής Σχεδίων Ανάκαμψης Οδηγία του 2014*

Σκοπός της Οδηγίας, που εκδόθηκε τον Απρίλιο 2014, είναι ο καθορισμός των ελάχιστων ρυθμίσεων και μέτρων που πρέπει να περιλαμβάνονται σε σχέδιο ανάκαμψης που δύναται να απαιτήσει η ΚΤΚ δυνάμει του άρθρου 30Β των *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων, 2007-2015*.

- *Η περί της Απομείωσης Δανείων και των Διαδικασιών Διενέργειας Προβλέψεων Οδηγία του 2014*

Σκοπός της Οδηγίας, η οποία εκδόθηκε στις αρχές του 2014, είναι η διασφάλιση της συνετής εφαρμογής των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) για τις οικονομικές καταστάσεις που παράγονται από τα ΑΠΙ σε σχέση με τον καθορισμό, εντοπισμό, αξιολόγηση και επιμέτρηση της απομείωσης των πιστωτικών διευκολύνσεων καθώς και των δημοσιοποιήσεων των πολιτικών και μεθόδων αποτίμησης και της ανάλυσης του δανειακού χαρτοφυλακίου των ΑΠΙ.

- *Η περί της Διαχείρισης Καθυστερήσεων Οδηγία του 2013 και 2014*

Η ανωτέρω Οδηγία, εκδόθηκε το Σεπτέμβριο του 2013. Η Οδηγία θέτει το ρυθμιστικό πλαίσιο αναφορικά με την εφαρμογή από τα ΑΠΙ αποδοτικών και αποτελεσματικών στρατηγικών, πολιτικών, δομών, διαδικασιών και μηχανισμών για τη διαχείριση των καθυστερήσεων πιστωτικών διευκολύνσεων και την επίτευξη δίκαιων και βιώσιμων αναδιαρθρώσεων των πιστωτικών διευκολύνσεων των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο 2014, με την απλοποίηση και αντικατάσταση του Παραρτήματος ΙΙ – Κατάσταση Προσωπικών Οικονομικών Στοιχείων. Το Παράρτημα αποτελεί μέρος του Κώδικα Συμπεριφοράς, προς συμμόρφωση από ΑΠΙ, για τον χειρισμό δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.

Η Οδηγία βρίσκεται τώρα σε διαδικασία αναθεώρησης με στόχο την περαιτέρω απλοποίησή της. Αναμένεται ότι η τροποποιητική Οδηγία θα εκδοθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2015.

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων ("Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός")

Η σημαντικότερη εξέλιξη που σημειώθηκε το 2014 ήταν η έναρξη λειτουργίας στις 4 Νοεμβρίου 2014 του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού ο οποίος θεσπίστηκε με τον πιο πάνω Ευρωπαϊκό Κανονισμό, για πιστωτικά ιδρύματα στη ζώνη του ευρώ και, ενδεχομένως, και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Ο μηχανισμός αυτός αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία της τραπεζικής ένωσης της Ευρώπης.

Ο ενιαίος εποπτικός μηχανισμός δημιουργεί ένα νέο σύστημα χρηματοπιστωτικής εποπτείας που περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις εθνικές αρμόδιες αρχές των συμμετεχουσών χωρών της ΕΕ. Πρόκειται για τις χώρες που έχουν υιοθετήσει το ευρώ, αλλά και για όσες έχουν αποφασίσει να συνεργαστούν στενά με τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό, αν και δεν χρησιμοποιούν το ευρώ ως νόμισμά τους.

Οι βασικοί σκοποί του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού είναι η διαφύλαξη της ασφάλειας και της ευρωστίας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος και η ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ολοκλήρωσης και σταθερότητας στην Ευρώπη.

Η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματική και συνεπή λειτουργία του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, σε συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές των συμμετεχουσών χωρών της ΕΕ.

Οι χώρες της ζώνης του ευρώ συμμετέχουν αυτομάτως στον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό. Κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ μπορούν να επιλέξουν να συμμετέχουν στον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό με την καθιέρωση «στενής συνεργασίας» των οικείων εθνικών αρμόδιων αρχών με την ΕΚΤ. Μέσα στα πλαίσια του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) η ΕΚΤ εποπτεύει άμεσα 127 πιστωτικά ιδρύματα, που αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 85% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού τομέα στη ζώνη του ευρώ.

Η εποπτεία όλων των υπόλοιπων πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένα στις συμμετέχουσες χώρες συνεχίζει να ασκείται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές κάτω, όμως, από την έμμεση εποπτεία της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί ανά πάσα στιγμή να αποφασίσει να ασκήσει την άμεση

εποπτεία σε οποιοδήποτε από αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή υψηλών προτύπων εποπτείας.

Πριν την ανάληψη της ενιαίας εποπτείας από την ΕΚΤ, και μέσα στα πλαίσια της συμμόρφωσής της με τις πρόνοιες του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (1024/2013) σε σχέση με τη σύσταση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, διενεργήθηκε μέσα στο 2014, και ολοκληρώθηκε εντός του Οκτωβρίου 2014, συνολική αξιολόγηση των τραπεζών που κρίθηκαν ως σημαντικές από την ΕΚΤ. Για να χαρακτηριστεί ένα πιστωτικό ίδρυμα σημαντικό, και να τεθεί κάτω από την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, λαμβάνονται μεταξύ άλλων υπόψη η συνολική αξία του ενεργητικού του (> €30δις), η σπουδαιότητα για την οικονομία της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένο (σύνολο ενεργητικού > 20% του ΑΕΠ) ή της ΕΕ συνολικά, η έκταση των διασυνοριακών συναλλαγών του και αν έχει ζητήσει ή λάβει δημόσια χρηματοδοτική στήριξη από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) ή την Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΔΧΣ).

Για την Κύπρο ως σημαντικές κρίθηκαν οι Τράπεζα Κύπρου, Ελληνική Τράπεζα, Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα-Κεντρικός Φορέας και η RCB Bank Ltd.

Η συνολική αξιολόγηση αποτελείτο από τρεις στενά συνδεδεμένες συνιστώσες:

Α. Αξιολόγηση των εποπτικών κινδύνων μέσω ποσοτικής και ποιοτικής εξέτασης των βασικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων ρευστότητας, μόχλευσης και χρηματοδότησης.

Β. Αξιολόγηση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών έτσι ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια σε θέματα που αφορούν τα χρηματοδοτικά ανοίγματα των τραπεζών μέσω της επανεξέτασης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών, περιλαμβανομένης της καταλληλότητας των περιουσιακών στοιχείων και των εξασφαλίσεων αυτών και των σχετικών προβλέψεων που έχουν αναγνωριστεί.

Γ. Προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων με στόχο να εξεταστεί η ανθεκτικότητα των στοιχείων ισολογισμού των τραπεζών σε ακραία σενάρια.

Η συνολική αξιολόγηση βασίστηκε σε δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων ύψους 8% στη βάση των απαιτήσεων της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV και του σχετικού κανονισμού (CRD IV/CRR).

Με την ολοκλήρωση της συνολικής αξιολόγησης και αφού λήφθηκαν υπόψη οι ανακεφαλαιοποιήσεις στις οποίες προέβηκαν οι τράπεζες μας κατά τη διάρκεια του 2014 (ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού με κρατική βοήθεια μέσα από το Πρόγραμμα ύψους €1,5 δις και άντληση €1 δις από την Τράπεζα Κύπρου), κρίθηκαν αρκούντως κεφαλαιοποιημένες κάτω από το ακραίο σενάριο, με εξαίρεση την Ελληνική Τράπεζα που παρουσίασε ένα μικρό έλλειμμα το οποίο όμως υπερκαλύφθηκε πριν το τέλος του χρόνου με την έκδοση κεφαλαίου προς τους υφιστάμενους μετόχους. Έτσι, και οι τέσσερεις σημαντικές τράπεζες της Κύπρου, έχουν τεθεί κάτω από την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ με ικανοποιητική κεφαλαιακή βάση, γεγονός που συνέτεινε στη βελτίωση της εμπιστοσύνης στα τραπεζικά ιδρύματα και στη σταθεροποίηση των καταθέσεων.

Περιοριστικά μέτρα στις συναλλαγές των τραπεζικών ιδρυμάτων με τους πελάτες τους

Στόχος τόσο της ΚΤΚ όσο και του Υπουργείου Οικονομικών ήταν κατά το 2014, η σταδιακή κατάρ-

γηση των περιοριστικών μέτρων. Προς το σκοπό αυτό έχει καταρτιστεί από την ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών οδικός χάρτης ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών. Αυτός αποτελείται από τέσσερα στάδια τα οποία συνδέονται με την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Για κάθε στάδιο έχουν καθοριστεί και οι χαλαρώσεις που θα γίνουν στα περιοριστικά μέτρα. Ήδη, έχουν γίνει σημαντικές χαλαρώσεις στα περιοριστικά μέτρα και μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2014 εφαρμόστηκε η πλήρης κατάργηση των περιοριστικών μέτρων για τις συναλλαγές εντός Κύπρου χωρίς ουσιαστικές επιπτώσεις. Αναμένεται δε ότι μέχρι το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015 θα αρθούν όλα τα περιοριστικά μέτρα που παραμένουν.

Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

Σύμφωνα με το άρθρο 59(1)(α) των περί της *Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμων, 2007-2014* ("ο Νόμος"), η ΚΤΚ είναι η αρμόδια εποπτική αρχή για την εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας σε σχέση με χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για τα πιστωτικά ιδρύματα (ΠΙ), τα ιδρύματα πληρωμών και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος. Σχετικά, η ΚΤΚ έχει εκδώσει προς τα πιστωτικά ιδρύματα την Οδηγία για την Παρεμπόδιση του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας ("η Οδηγία") η οποία καθορίζει τις λεπτομέρειες και εξειδικεύει τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου.

Ο Νόμος ενσωματώνει στην Κυπριακή νομοθεσία τις απαιτήσεις της Τρίτης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Οδηγία 2005/60/ΕΚ). Κατά την παρακολούθηση, αξιολόγηση και εποπτεία της εφαρμογής των απαιτήσεων του Νόμου και της Οδηγίας, η ΚΤΚ βασίζεται επίσης στις αξιολογήσεις, αποφάσεις και συστάσεις άλλων περιφερειακών σωμάτων, όπως η Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα, ενώ για την ετοιμασία Κατευθυντήριων Γραμμών προς τα εποπτευόμενα πρόσωπα, λαμβάνονται επίσης υπόψη η τυπολογία, οι σύγχρονες τάσεις και οι κίνδυνοι χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και βέλτιστες πρακτικές που προάγονται από άλλες εποπτικές αρχές για την παρεμπόδιση και καταπολέμηση του φαινομένου.

Στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα οι κυπριακές αρχές συμφώνησαν, μεταξύ άλλων, ένα Σχέδιο Δράσης για την Παρεμπόδιση του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Σχέδιο Δράσης), εντός προκαθορισμένου στενού χρονικού πλαισίου, με στόχο την αντιμετώπιση των όποιων ελλείψεων εντοπίστηκαν από τις αξιολογήσεις της Moneyval και της Deloitte Ιταλίας. Το εν λόγω Σχέδιο αποτελεί το Παράρτημα 2 του Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα.

Στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης η ΚΤΚ έχει κατά το 2014, μεταξύ άλλων, (α) αναθεωρήσει την οργανωτική δομή του Τμήματος Εποπτείας και διασφαλίσει επάρκεια ανθρώπινων πόρων, (β) σχεδιάσει και αναπτύξει εποπτικά εργαλεία βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου για την εξ' αποστάσεως και επιτόπια εποπτεία, και (γ) μεθοδεύσει την εκπαίδευση των εποπτευόμενων προσώπων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάπτυξη των εν λόγω εποπτικών εργαλείων

έγινε με τη σύναψη και υλοποίηση προγράμματος τεχνικής βοήθειας από το ΔΝΤ. Βάσει του Σχεδίου Δράσης, η ΚΤΚ συνέταξε πρόσθετες κατευθυντήριες γραμμές προς τα ΠΙ στους τομείς των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων, την επίδειξη δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες, τη λήψη αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας σε σχέση με τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τη συνεχή παρακολούθηση των λογαριασμών και των συναλλαγών, την εκπαίδευση του προσωπικού και τα φορολογικά εγκλήματα ως γενεσιουργά αδικήματα για το AML/CFT.

Επιπλέον, το Σχέδιο Δράσης απαιτεί από την ΚΤΚ να διασφαλίσει ότι τα εποπτευόμενα πρόσωπα εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις τους στις προαναφερθείσες θεματικές ενότητες του πλαισίου AML/CFT. Προς τούτο, η ΚΤΚ έχει πραγματοποιήσει 11 επιτόπιους ελέγχους σε Πιστωτικά Ιδρύματα κατά τη διάρκεια του 2014. Οι εν λόγω έλεγχοι έχουν ολοκληρωθεί με τη συμβολή ελεγκτικών οίκων, με τη μεθοδολογία και καθοδήγηση της ΚΤΚ.

4.2 Εξυγίανση Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων

Το θεσμικό πλαίσιο για την εξυγίανση πιστωτικών και άλλων ιδρυμάτων τροποποιήθηκε με τη ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του τροποποιητικού Νόμου 90(Ι)/2014 και τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Ιουνίου 2014. Η σημαντικότερη αλλαγή που επέφερε ο Νόμος 90(Ι)/2014 αφορά τον ορισμό της ΚΤΚ ως Αρχή Εξυγίανσης η οποία, με προηγούμενη τροποποίηση του νόμου που θεσπίστηκε τον Αύγουστο του 2013, αποτελείτο από τον Υπουργό Οικονομικών, την ΚΤΚ και την Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου. Ο Νόμος 90(Ι)/2014 προνοεί επίσης τη σύσταση Επιτροπής Εξυγίανσης ως το αποφασίζον εκτελεστικό όργανο της Αρχής Εξυγίανσης αποτελούμενη από το Διοικητή και τους εκάστοτε εκτελεστικούς συμβούλους της ΚΤΚ και τη σύσταση Μονάδας Εξυγίανσης η οποία στελεχώνεται από προσωπικό της ΚΤΚ και είναι λειτουργικά ανεξάρτητη από την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της ΚΤΚ ως εποπτικής αρχής. Ο Νόμος 90(Ι)/2014 αναθέτει στην Κεντρική Τράπεζα, υπό την ιδιότητά της ως αρμόδια εποπτική αρχή, την ενδεδειγμένη ευθύνη για τη διαπίστωση της μη βιωσιμότητας ή της πιθανής μη βιωσιμότητας πιστωτικού ή άλλου ιδρύματος, αρμοδιότητα την οποία είχε ως τότε η Αρχή Εξυγίανσης. Τέλος ο Νόμος 90(Ι)/2014 δίνει στην Αρχή Εξυγίανσης εξουσίες συλλογής πληροφοριών, εισόδου και έρευνας και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, απαιτεί τη λήψη της σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών κατά τη λήψη μέτρων εξυγίανσης και καθορίζει τις ποινές για αστικά και ποινικά αδικήματα σε σχέση με ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δημοσιεύτηκε στις 12 Ιουνίου 2014 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Οδηγία 2014/59/ΕΕ για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και στις 30 Ιουλίου 2014 ο Κανονισμός (ΕΕ) Αρ. 806/2014 για τη θέσπιση ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων.

Η Οδηγία 2014/59/ΕΕ αποτελεί το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων για την εναρμόνιση και αναβάθμιση των εργαλείων για την αντιμετώπιση χρηματοοικονομικών κρίσεων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προβλέπει την ετοιμασία σχεδίων ανάκαμψης από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων για την αντιμε-

τώπιση οικονομικών δυσχερειών και την ετοιμασία από τις εθνικές αρχές εξυγίανσης σχεδίων εξυγίανσης τα οποία εφαρμόζονται σε περίπτωση που ίδρυμα καταστεί μη βιώσιμο κατά τρόπο που να διατηρεί τις πιο κρίσιμες λειτουργίες του και να αποφεύγεται η χρήση δημόσιων πόρων για τη διάσωσή του. Επίσης, η Οδηγία 2014/59/ΕΕ παρέχει στις αρμόδιες εποπτικές αρχές εξουσίες λήψης μέτρων έγκαιρης παρέμβασης στις εργασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες για την αποφυγή ενδεχόμενης πτώχευσής τους. Σε περίπτωση που τα ιδρύματα τελούν υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσουν, η Οδηγία 2014/59/ΕΕ εξοπλίζει τις εθνικές αρχές εξυγίανσης με εξουσίες και εργαλεία για την αναδιάρθρωσή τους και την κατανομή των ζημιών μεταξύ των μετόχων και των πιστωτών μέσα από μια σαφώς καθορισμένη ιεραρχία. Η Οδηγία 2014/59/ΕΕ τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2015.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) Αρ. 806/2014 θεσπίζει τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης ως το δεύτερο πυλώνα της Τραπεζικής Ένωσης με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση πτώχευσης ή ενδεχόμενης πτώχευσης πιστωτικού ιδρύματος που υπάγεται στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης, που συστάθηκε βάσει του Κανονισμού, θα έχει την ευθύνη της ετοιμασίας σχεδίων εξυγίανσης και της λήψης μέτρων εξυγίανσης για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που τελούν υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ καθώς επίσης και για τα διασυνοριακά πιστωτικά ιδρύματα. Οι εθνικές αρχές εξυγίανσης θα έχουν την ευθύνη της ετοιμασίας σχεδίων εξυγίανσης και της λήψης μέτρων εξυγίανσης σε πιστωτικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο και δεν υπόκεινται στην πλήρη και άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν θα περιλαμβάνει τη χρήση του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης. Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης θα αποφασίζει σε κάθε περίπτωση για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο και δεν υπόκεινται σε πλήρη και άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, εάν η εξυγίανση περιλαμβάνει τη χρήση του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης. Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης τίθεται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2016.

Οι εργασίες της Αρχής Εξυγίανσης κατά το 2014 αφορούσαν την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης στη Cyprus Popular Bank Public Co Ltd που λήφθηκαν το Μάρτιο του 2013 και τη λήψη και εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης στο υποκατάστημα της FBME Bank Ltd στη Δημοκρατία. Τα μέτρα εξυγίανσης στο υποκατάστημα της FBME Bank Ltd στη Δημοκρατία λήφθηκαν στις 21 Ιουλίου 2014 στη βάση των άμεσων και δραστικών συνεπειών που είχε η ανακοίνωση που εξέδωσε στις 17 Ιουλίου 2014 η Μονάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης του Αμερικάνικου Υπουργείου Οικονομικών (FinCEN), με την οποία χαρακτήριζε την FBME Bank Ltd ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα πρώτιστης ανησυχίας για ξέπλυμα παράνομου χρήματος. Η εν λόγω ενέργεια του FinCEN επηρέασε δυσμενώς την ικανότητα του υποκαταστήματος να διεκπεραιώνει πελατειακές συναλλαγές και να αντιμετωπίζει τις άμεσες υποχρεώσεις του ως αποτέλεσμα των άμεσων μέτρων που έλαβαν οι κύριες εγχώριες και ξένες ανταποκρίτριες τράπεζες με τις οποίες διατηρεί καταθετικούς λογαριασμούς το υποκατάστημα. Άλλες εργασίες της Αρχής Εξυγίανσης κατά το 2014 περιλάμβαναν την προετοιμασία της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ και τη συμμετοχή της

Μονάδας Εξυγίανσης σε επιτροπές για τη σύσταση και λειτουργία του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) Αρ. 806/2014.

4.3 Διασφάλιση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Μακροπροληπτική επίβλεψη

Η ΚΤΚ αναλύει τις κυκλικές και διαρθρωτικές εξελίξεις στο χρηματοοικονομικό σύστημα και το ευρύτερο μακροοικονομικό/ χρηματοοικονομικό περιβάλλον με σκοπό τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των κινδύνων που απειλούν τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος της Κύπρου. Στο επίκεντρο βρίσκονται τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και κυρίως ο τραπεζικός τομέας, ο οποίος αποτελεί το μεγαλύτερο συνιστό στοιχείο του εγχώριου χρηματοοικονομικού συστήματος και το κύριο δυνητικό μέσο μετάδοσης κινδύνων εντός του συστήματος και προς την πραγματική οικονομία. Επίσης, παρακολουθούνται οι εξελίξεις στον μη τραπεζικό χρηματοοικονομικό τομέα, ιδιαίτερα στον ασφαλιστικό τομέα, καθώς και στις άλλες δύο συνιστώσες του χρηματοοικονομικού συστήματος, ήτοι τις χρηματοοικονομικές αγορές και τις υποδομές των χρηματοοικονομικών αγορών.

Παράλληλα, αναλύονται οι εξελίξεις στο μακροοικονομικό / χρηματοοικονομικό περιβάλλον, με έμφαση στις μακροοικονομικές συνθήκες και στους τομείς των νοικοκυριών, των μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων, των ακινήτων και των δημοσίων οικονομικών.

Η μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος συμπληρώνει τη μικροπροληπτική εποπτεία των μεμονωμένων τραπεζικών ιδρυμάτων και άλλων χρηματοοικονομικών οργανισμών που ασκείται από την ΚΤΚ και τις υπόλοιπες αρμόδιες εποπτικές αρχές του χρηματοοικονομικού συστήματος της Κύπρου, αντίστοιχα.

Υποβολή ποσοτικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον τραπεζικό τομέα της Κύπρου προς διεθνείς οργανισμούς

Κατά το 2014, η ΚΤΚ συνέχισε την τακτική κατάρτιση και υποβολή συγκεντρωτικών ποσοτικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον τραπεζικό τομέα της Κύπρου προς την ΕΚΤ και το ΔΝΤ, τα οποία δημοσιοποιούνται στις ιστοσελίδες των εν λόγω οργανισμών.

Συγκεκριμένα, στην ΕΚΤ υποβλήθηκαν, σε εξαμηνιαία βάση, τα Ενοποιημένα Τραπεζικά Στοιχεία (Consolidated Banking Data – CBD) για τα τραπεζικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο, τα οποία χρησιμοποιούνται για σκοπούς μακροπροληπτικής ανάλυσης που διενεργείται από την ΕΚΤ. Σε αυτά περιλαμβάνονται στοιχεία λογαριασμού αποτελεσμάτων, ισολογισμού, ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου και κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών της ΕΕ. Τα πιο πάνω στοιχεία υποβάλλονται από τις εθνικές αρχές του κάθε κράτους-μέλους της ΕΕ που είναι αρμόδιες για την εποπτεία του τραπεζικού τομέα (κεντρικές τράπεζες ή άλλες αρχές) σε διασυνοριακό και διατομεακό ενοποιημένο επίπεδο με σκοπό να καταστεί εφικτή μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση όλων των κινδύνων που απειλούν τη σταθερότητα του Ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα.

Στο ΔΝΤ υποβλήθηκαν, σε τριμηνιαία βάση, τα συγκεντρωτικά στοιχεία που αφορούν τους Δείκτες Χρηματοοικονομικής Ευρωστίας (Financial Soundness Indicators – FSIs) για τα τραπεζικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο. Οι εν

λόγω δείκτες έχουν αναπτυχθεί από το ΔΝΤ, σε συνεργασία με τη διεθνή κοινότητα, για σκοπούς υποστήριξης της μακροπροληπτικής ανάλυσης. Τα στοιχεία FSI που υποβάλλονται προς το ΔΝΤ από τα κράτη-μέλη, καταρτίζονται με βάση διάφορες μεθοδολογίες, οι οποίες ενδέχεται να ποικίλουν κατά χρονική περίοδο όσον αφορά μια συγκεκριμένη χώρα. Ως εκ τούτου, οι χρήστες των πιο πάνω στοιχείων προτρέπονται να συμβουλεύονται τα συνοδευτικά με τα δεδομένα ώστε να καθίστανται ουσιαστικές οι οποιεσδήποτε διασυνοριακές συγκρίσεις ή να μπορεί να γίνεται ορθή αξιολόγηση της εξέλιξης των δεικτών για κάθε χώρα διαχρονικά.

Συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της ΕΕ

Κατά το υπό ανασκόπηση έτος, η ΚΤΚ συμμετείχε στις συναντήσεις και εργασίες της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής (Advisory Technical Committee – ATC) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board – ESRB) και τις υπό αυτήν ομάδες εργασίας. Η ATC έχει συμβουλευτικό και υποβοηθητικό ρόλο σε θέματα που άπτονται των εργασιών του ESRB. Συμβάλλει, μεταξύ άλλων, α) στην τακτική επισκόπηση των συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην ΕΕ, περιλαμβανομένου του εντοπισμού συστημικών κινδύνων, β) στην προετοιμασία από πλευράς ανάλυσης και καθορισμού πολιτικής των συζητήσεων στη Διευθύνουσα Επιτροπή (Steering Committee) και στο Γενικό Συμβούλιο (General Board) του ESRB αναφορικά με προειδοποιήσεις και συστάσεις, γ) στην αξιολόγηση και πιθανή ανάπτυξη εργαλείων μακροπροληπτικής πολιτικής που να είναι διαθέσιμα προς τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, δ) στην τακτική παρακολούθηση των αποφάσεων μακροπροληπτικής πολιτικής που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και κρατών εκτός ΕΕ, και ε) στη συζήτηση για τις πιθανές επιπτώσεις από τυχόν εφαρμογή των πιο πάνω αποφάσεων στην ΕΕ ως σύνολο.

Η ΚΤΚ συμμετείχε, επίσης, στις συναντήσεις και εργασίες της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Committee – FSC) του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και τις υπό αυτήν ομάδες εργασίας. Η FSC παρέχει βοήθεια προς τα αρμόδια όργανα της ΕΚΤ όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων τους που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων στον τομέα της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και της διασφάλισης της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος. Συμβάλλει, μεταξύ άλλων, α) στην ανάλυση θεμάτων που αφορούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ, β) στην εξέταση των εργαλείων ανάλυσης για υποβοήθηση της αξιολόγησης των συστημικών κινδύνων σε επίπεδο ευρωζώνης, γ) στην ανάλυση θεμάτων πολιτικής σχετικά με την εποπτεία και τη ρύθμιση του χρηματοοικονομικού συστήματος και τη διαχείριση χρηματοοικονομικών κρίσεων στην ΕΕ και διεθνώς, δ) στην αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμιστικών και εποπτικών απαιτήσεων στη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος της ζώνης του ευρώ, και ε) στην προώθηση των διευθετήσεων σε θέματα χρηματοοικονομικής σταθερότητας σε επίπεδο ευρω-ζώνης και διεθνώς.

Η ΚΤΚ έλαβε μέρος στις συναντήσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Table – FST) της Οικονομικής και

Δημοσιονομικής Επιτροπής (Economic and Financial Committee – EFC) της ΕΕ.

Η εν λόγω Ομάδα είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που άπτονται της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και τα οποία συζητούνται στο Συμβούλιο ECOFIN.

Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και συναντήσεις με εκπροσώπους της Τρόικα

Κατά το 2014, πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις και συζητήσεις με εκπροσώπους της Τρόικα για θέματα που άπτονται του χρηματοοικονομικού συστήματος στα πλαίσια της συμμετοχής της Κύπρου σε πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής και στήριξης. Με βάση τις πρόνοιες του Μνημονίου Συναντίληψης που έχει υπογραφεί, η ΚΤΚ προχώρησε σε τριμηνιαία δημοσιοποίηση των βασικών συγκεντρωτικών χρηματοοικονομικών δεικτών για τον κυπριακό τραπεζικό και συνεργατικό πιστωτικό τομέα καθώς και στην υποβολή τριμηνιαίας έκθεσης για το χρέος των νοικοκυριών και μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων προς την Τρόικα.

Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΠΚ&ΕΠΑΙ)

Σκοπός του ΣΠΚ&ΕΠΑΙ είναι, αφενός, η καταβολή αποζημίωσης στους καταθέτες που καλύπτονται από το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων στην περίπτωση που πιστωτικά ιδρύματα δεν είναι σε θέση να αποπληρώσουν τις καταθέσεις τους και αφετέρου, η χρηματοδότηση της εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης.

Το ΣΠΚ&ΕΠΑΙ αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Το αρμόδιο όργανο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εξυπηρέτηση των σκοπών του, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των τριών ταμείων που το αποτελούν, ήτοι το Ταμείο Προστασίας Καταθέσεων Τραπεζών (ΤΠΚ Τραπεζών), το Ταμείο Προστασίας Καταθέσεων Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΤΠΚ ΣΠΙ) και το Ταμείο Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων, είναι η Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και της ΚΤΚ.

Στο ΣΠΚ&ΕΠΑΙ συμμετέχουν υποχρεωτικά όλες οι τράπεζες και τα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα υποκαταστήματά τους που λειτουργούν εκτός της Δημοκρατίας, τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα που έχουν συσταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και τα υποκαταστήματα τραπεζών από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΣΠΚ&ΕΠΑΙ παρέχει κάλυψη μέχρι €100.000 για το σύνολο των καταθέσεων που οποιοδήποτε φυσικό ή, με ορισμένες εξαιρέσεις, νομικό πρόσωπο διατηρεί με συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα. Σημειώνεται ότι, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, κατά το 2014 δεν χρειάστηκε η ενεργοποίηση του ΣΠΚ&ΕΠΑΙ.

Κατά το υπό ανασκόπηση έτος, ολοκληρώθηκε η εφαρμογή του προγράμματος που αφορά τη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου Μητρώου Καταθετών για τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία εντάχθηκαν στο ΣΠΚ&ΕΠΑΙ το Σεπτέμβριο του 2013. Συνεπώς, το ΣΠΚ&ΕΠΑΙ κατέχει ένα συγκεντρωτικό μητρώο για το σύνολο του τραπεζικού συστήματος, με βάση το οποίο δύναται να γνωρίζει το ύψος των ενδεχόμενων υποχρεώσεών του έναντι κάθε καταθέτη ξεχωριστά, τόσο στις τράπεζες μέλη του όσο και στα ΣΠΙ.

Αναφορικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της εγγύησης των καταθέσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία περί των Συστημάτων Εγγύησης των Καταθέσεων, η οποία καταργεί την παλαιότερη Οδηγία 94/19/ΕΚ, δημο-

σιεύτηκε στις 12 Ιουνίου 2014 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η νέα Οδηγία ισχυροποιεί περαιτέρω το ρόλο των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων ως μέσα διατήρησης της εμπιστοσύνης των καταθετών. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων, η καλύτερη πληροφόρηση των καταθετών, καθώς επίσης η περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων συστημάτων εγγύησης καταθέσεων που λειτουργούν στην ΕΕ. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υποχρέωση να μεταφέρει τις πρόνοιες της νέας Οδηγίας στο εθνικό νομικό πλαίσιο μέχρι τις 3 Ιουλίου 2015.

Περαιτέρω, ταυτόχρονα με την προαναφερθείσα Οδηγία για τα Συστήματα Εγγύησης των Καταθέσεων, δημοσιεύτηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (Bank Recovery and Resolution Directive, γνωστή ως «BRRD»), η οποία θέτει την υποχρέωση στα κράτη μέλη της ΕΕ να συστήσουν εθνικά ταμεία εξυγίανσης για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων. Το κυπριακό ταμείο εξυγίανσης θα παραμείνει υπό τη διαχείριση του ΣΠΚ&ΕΠΑΙ και θα αρχίσει να απαιτεί εισφορές εντός του 2015. Από την 1 Ιανουαρίου 2016 οι τράπεζες θα εισφέρουν στο ευρωπαϊκό Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης το οποίο θα βρίσκεται υπό τη διαχείριση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (Single Resolution Board) και το εθνικό ταμείο εξυγίανσης θα καλύπτει μόνο τις επιχειρήσεις επενδύσεων, με κάποιες εξαιρέσεις, καθώς και τα υποκαταστήματα τραπεζών με έδρα σε τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες των νέων Ευρωπαϊκών Οδηγιών, οι οποίες έχουν αναφερθεί πιο πάνω, τόσο τα Ταμεία Προστασίας Καταθέσεων όσο και το Ταμείο Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων θα απαιτούν εισφορές βάσει συγκεκριμένων υπολογισμών, οι οποίοι θα λαμβάνουν υπόψη και το προφίλ κινδύνου του κάθε ιδρύματος.

Όσον αφορά τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΣΠΚ&ΕΠΑΙ σε διεθνή φόρα, κατά τη διάρκεια του έτους τόσο εκπρόσωπος της Διαχειριστικής Επιτροπής του ΣΠΚ&ΕΠΑΙ όσο και Λειτουργός της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ταμείων Προστασίας Καταθετών και Επενδυτών Πελατών Τραπεζών, έλαβαν μέρος σε συνεδρίες του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ασφαλιστών Καταθέσεων (European Forum of Deposit Insurers-EFDI) και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις οποίες συζητήθηκαν θέσεις και υποβλήθηκαν εισηγήσεις αναφορικά με την εφαρμογή της νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Συστήματα Εγγύησης των Καταθέσεων στις χώρες μέλη της ΕΕ.

Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών (ΤΑΕΠΤ)

Το ΤΑΕΠΤ, το οποίο λειτουργεί από το 2004 υπό την αιγίδα της ΚΤΚ, συνέχισε κατά το 2014 τη λειτουργία του με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Μέσω της λειτουργίας του ΤΑΕΠΤ παρέχεται πρόσθετη εξασφάλιση προς τους πελάτες τραπεζών για απαιτήσεις που είναι δυνατό να εγείρουν σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του ΤΑΕΠΤ, η συμμετοχή στο Ταμείο είναι υποχρεωτική για όλες τις τράπεζες, οι οποίες παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες και οι οποίες έχουν συσταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία ή έχουν συσταθεί σε τρίτες χώρες και λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσω υποκαταστήματος. Το μέγιστο ύψος της αποζημίωσης που είναι

δυνατό να καταβληθεί προς τους επενδυτές-πελάτες τραπεζών ανέρχεται σε €20.000. Η εν λόγω κάλυψη αφορά στο σύνολο των απαιτήσεων του επενδυτή έναντι μιας συγκεκριμένης τράπεζας, ανεξάρτητα από τον αριθμό των λογαριασμών που τηρεί, το νόμισμα ή το κράτος από το έδαφος του οποίου, η τράπεζα παρέχει την υπηρεσία.

Κατά το 2014, ο αριθμός των τραπεζών που συμμετείχαν ως μέλη του Ταμείου, ανήλθε σε δεκαέξι. Η Διαχειριστική Επιτροπή του ΤΑΕΠΤ αφού αξιολόγησε τις υποχρεώσεις κάθε τράπεζας στον τομέα των επενδύσεων, προχώρησε σε καθορισμό των πρόσθετων εισφορών που οι τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο είχαν υποχρέωση να καταβάλουν.

4.4 Συστήματα Πληρωμών και Διακανονισμού Συναλλαγών

Ο ρόλος των συστημάτων πληρωμών είναι μεγίστης σημασίας σε ότι αφορά την οικονομική ανάπτυξη και δραστηριότητα. Απαραίτητα δε χαρακτηριστικά των συστημάτων πληρωμών είναι η ασφάλεια, εγκυρότητα και αποτελεσματικότητα της μεταφοράς ρευστότητας και κεφαλαίων εντός αποδεκτών χρονικών πλαισίων. Η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός των τεχνικών υποδομών στις οποίες βασίζεται η λειτουργία των συστημάτων πληρωμών έχουν την ίδια σημασία με την εφαρμογή νομικών πλαισίων που διέπουν τη λειτουργία και την επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών.

Νομικό πλαίσιο

Ο ρόλος της ΚΤΚ όσον αφορά τα συστήματα πληρωμών (ΣΠ), προβλέπεται στο Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο και έχει καθοριστεί στους περί της *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμους, 2002-(αρ. 3)2014* και περιλαμβάνει τη συμμετοχή, λειτουργία, επίβλεψη και ρύθμιση συστημάτων πληρωμών.

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικές αλλαγές τόσο στις υποδομές των χρηματοοικονομικών αγορών όσο και στον τρόπο παροχής υπηρεσιών πληρωμών. Οι αλλαγές αυτές αφορούν στη νέα Οδηγία για την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών ("Payment Accounts Directive – PAD"), τον επερχόμενο Κανονισμό για κεντρικά αποθετήρια αξιών (Central Securities Depositories Regulation – CSDR), στην Οδηγία υπηρεσιών πληρωμών ("Payment Services Directive – PSD II"), στην προτεινόμενη κανονιστική ρύθμιση των πολυμερών διατραπεζικών προμηθειών για πληρωμές με κάρτες ("Multilateral Interchange Fees Regulation – MIF") και στις Συστάσεις για την ασφάλεια των διαδικτυακών πληρωμών ("Recommendations for the security of internet payments – SecuRePay").

Ο περί *Υλοποίησης του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ Νόμος,* 2014 τέθηκε σε ισχύ στις 25 Ιουλίου 2014 για σκοπούς αποτελεσματικής εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009».

Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών και μέσα πληρωμών

Κατά το 2014, στην Κύπρο λειτουργούσαν πέντε συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών και ένα διακανονισμού τίτλων:

Συστήματα Πληρωμών Μεγάλης Αξίας

- TARGET2-CY. Η συνιστώσα του πανευρωπαϊκού συστήματος διακανονισμού μεγάλων αξιών σε συνεχή χρόνο, την οποία διαχειρίζεται η ΚΤΚ.

Συστήματα Λιανικών Πληρωμών

- Σύστημα Εκκαθάρισης Επιταγών (Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού - ΚΓΣ)
- Σύστημα Πληρωμών μέσω Καρτών της JCC Payment Systems Ltd
- Σύστημα Πληρωμών μέσω Καρτών της FBME Card Services Ltd - FBMECS (η άδεια έχει ανακληθεί από τον Αύγουστο 2014)
- Σχέδιο Πληρωμών JCC SEPA Direct Debits (JCC-SDD)

Σύστημα Διακανονισμού Τίτλων

- Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΚΑΚΜΑ)

Σχετικά με τα αντίστοιχα μέσα πληρωμών, τα τελευταία στατιστικά στοιχεία τα οποία αφορούν το 2013, όπως έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της ΕΚΤ, καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο των συστημάτων πληρωμών στη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η αξία των συναλλαγών ανά μέσο πληρωμής για το 2013 παρουσιάζεται στον **Πίνακα 4.1**. Όπως φαίνεται στο **Διάγραμμα 4.1** η διαχρονική τάση στη χρήση των διαφόρων μέσων πληρωμών παρουσιάζει σταθερή μείωση στη χρήση των επιταγών και παράλληλα αύξηση στη χρήση των καρτών και των εμβασμάτων. Κατά το 2013 όμως και λόγω των γεγονότων που ακολούθησαν της απόφασης του Eurogroup, τα μέσα πληρωμών, παρουσιάζουν μείωση.

Εξελίξεις στα συστήματα πληρωμών

Το 2014, η ΚΤΚ συνέχισε να συμμετέχει ενεργά στις συντονισμένες προσπάθειες της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής για τη μετάβαση στο Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) και της Επιτροπής του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού. Ως αποτέλεσμα, η Κύπρος πέτυχε την ομαλή μετάβαση στον SEPA εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος.

Ειδικότερα, το σύστημα πληρωμών JCC-SDD άρχισε να λειτουργεί το Μάρτιο του 2014 μετά από συντονισμένες ενέργειες της Κυπριακής τραπεζικής κοινότητας και της JCC. Το σύστημα λειτουργεί το πρώτο εθνικό σχέδιο για διενέργεια άμεσων χρεώσεων SEPA και είναι διαλειτουργικό με το σύστημα RPS Clearer της Deutsche Bundesbank, επιτυγχάνοντας έτσι διασυνοριακή προσβασιμότητα για συναλλαγές άμεσων χρεώσεων SEPA. Ως εκ τούτου, η πλήρης συμμόρφωση με τον Κανονισμό 260/2012 έχει επιτευχθεί.

Τον Ιούλιο του 2014, το υποκατάστημα της FBME Bank Ltd στην Κύπρο τέθηκε υπό εξυγίανση και κατά

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1 **Χρήση μέσων πληρωμής**
(ετήσια μεταβολή %, εποχιακά διορθωμένη)

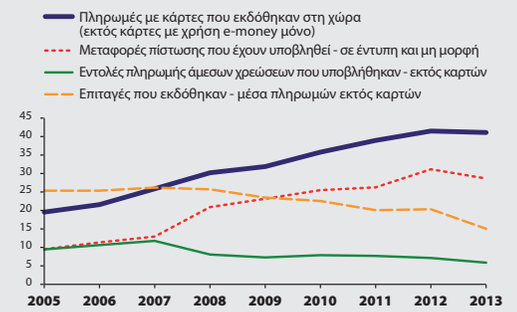

Πηγή: SDW(ΕΚΤ)

Πίνακας 4.1 **Αξία συναλλαγών ανά μέσο πληρωμής για το 2013**

	Αξία συναλλαγών ως ποσοστό επί του ΑΕΠ (%)	Αξία των συναλλαγών (ευρώ δις)
Εμβάσματα	1.740	287,2
ΚΓΣ	170	28,2
Άμεσες Χρεώσεις	13	2,1
Κάρτες	19	3,2

Πηγή: Payment and securities settlement systems in the European Union, Blue Book, ΕΚΤ

συνέπεια, η ομαλή λειτουργία του συστήματος εκκαθάρισης και διακανονισμού της FBMECS για πληρωμές με κάρτες επηρεάστηκε αρνητικά, με αποτέλεσμα την προσωρινή αναστολή της δραστηριότητας της FBMECS ως πάροχος αποδοχής και έκδοσης υπηρεσιών πληρωμών μέσω καρτών τον Αύγουστο του 2014. Η ΚΤΚ έχει αναστείλει προσωρινά την άδεια ηλεκτρονικού χρήματος της FBMECS.

Η ΚΤΚ διαχειρίστηκε επιτυχώς τους κινδύνους στα συστήματα πληρωμών που διαφάνηκαν κατά την τραπεζική κρίση του Μαρτίου του 2013. Ωστόσο, από τη σκοπιά της επίβλεψης, η ΚΤΚ, έχοντας την εμπειρία κατά την τραπεζική κρίση και σύμφωνα με τον ρόλο της, έχει ζητήσει από τους διαχειριστές των συστημάτων πληρωμών διαμόρφωση της διακυβέρνησης και έχει προβεί σε ενέργειες ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία των υποδομών χρηματοοικονομικών αγορών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΤΚ καταβάλλει προσπάθειες για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων πληρωμών μέσω μηχανισμών οι οποίοι θα ενισχύσουν την αξιοπιστία των συστημάτων επεξεργασίας και διακανονισμού, μέσω μιας σειράς πρωτοβουλιών.

Επιπλέον, η ΚΤΚ συμμετείχε ενεργά σε διαβουλεύσεις σχετικά με το κανονιστικό και νομικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δηλαδή την Οδηγία Υπηρεσιών Πληρωμών ΙΙ ("Payment Services Directive – PSD II"), τον Κανονισμό των πολυμερών διατραπεζικών προμηθειών για πληρωμές με κάρτες ("Multilateral Interchange Fees Regulation – MIF") και την Οδηγία για την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών ("Payment Accounts Directive – PAD").

Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA - Single Euro Payments Area)

Την 1η Αυγούστου 2014, ο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» τέθηκε σε εφαρμογή. Η Κύπρος συμμορφώθηκε πλήρως με τον Κανονισμό αυτό. Το Μάρτιο, 2014 ξεκίνησε τη λειτουργία του το πρώτο εθνικό σχέδιο πληρωμών SEPA άμεσων χρεώσεων, το οποίο διακανονίζει τις πράξεις του σε χρήμα κεντρικής τράπεζας στο TARGET2-CY. Η JCC Payment Systems Ltd λειτουργεί το σχέδιο αυτό, σε συνεργασία με τους διάφορους οργανισμούς και τις εγχώριες τράπεζες.

TARGET2 Securities - T2S

Το T2S είναι ένα μεγάλο και πολυσύνθετο έργο υποδομής του Ευρωσυστήματος. Στόχος του είναι η κατάργηση των εθνικών εμποδίων μέσω της προσφοράς ενός ενιαίου, χωρίς σύνορα πανευρωπαϊκού και τεχνολογικά προηγμένου μηχανισμού διακανονισμού. Το έργο αναπτύσσεται σε συνεργασία με κεντρικές τράπεζες και αποθετήρια και αναμένεται να λειτουργήσει στα μέσα του 2015. Η ΚΤΚ προετοιμάζεται για να είναι σε θέση να προσφέρει υπηρεσίες του T2S στην Κυπριακή τραπεζική κοινότητα.

TARGET2-CY

Η ΚΤΚ διαχειρίζεται το σύστημα TARGET2-CY το οποίο αποτελεί μια εκ των συνιστωσών του συστήματος TARGET2, το σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή και πραγματικό χρόνο το οποίο ανήκει και λειτουργείται από το Ευρωσύστημα. Εκτός της ΚΤΚ, δεκαοκτώ τράπεζες που λειτουργούν στην Κύπρο συμμετέχουν στο TARGET2-CY. Οι δεκατέσσερεις από αυτές είναι άμεσοι συμμετέχοντες ενώ οι υπόλοιπες τέσσερεις

είναι έμμεσοι συμμετέχοντες, δηλαδή μέσω άλλων άμεσων συμμετεχόντων.

Κατά το 2014, η χρήση του TARGET2-CY από όλους τους συμμετέχοντες δείχνει μία αύξηση στην αξία έναντι των υπόλοιπων TARGET2 συνιστωσών (διασυνοριακές συναλλαγές), γεγονός το οποίο συνοψίζεται στο **Διάγραμμα 4.2**.

Στο **Διάγραμμα 4.3** (σελ. 43) διαφαίνονται οι εγχώριες πληρωμές για το 2014 σε σύγκριση με το 2013. Κατά το 2014, ο αριθμός και η αξία των εγχώριων συναλλαγών οι οποίες διακανονίστηκαν στο TARGET2-CY μειώθηκαν σε σύγκριση με το 2013.

Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού (ΚΓΣ)

Το ΚΓΣ λειτουργεί από το 1964 με σκοπό την εναρμόνιση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στην εκκαθάριση επιταγών μεταξύ των τραπεζών που συμμετέχουν. Τα ενεργά μέλη του ΚΓΣ ανέρχονται σε 20, με τα 16 από αυτά να συμμετέχουν στο αυτοματοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικού συμψηφισμού επιταγών.

Το ΚΓΣ βρίσκεται ενώπιον των προκλήσεων που προκύπτουν από το νέο πλαίσιο επίβλεψης του Ευρωσυστήματος και εξετάζει τον εκσυγχρονισμό και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και των λειτουργιών του ΚΓΣ, με σκοπό τη δημιουργία περαιτέρω οφελών για τον καταναλωτή, και κυρίως την ταχύτερη διάθεση αντίτιμου στους λογαριασμούς των δικαιούχων.

Κατά το 2014 ο αριθμός και η αξία των επιταγών από ιδιώτες παρουσίασαν μείωση κατά 14% και 10% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το 2013. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση της χρήσης των επιταγών ως μέσο πληρωμής λόγω της γενικής οικονομικής δραστηριότητας και της χρήσης των πληρωμών SEPA ως εναλλακτικό μέσο χαμηλού κόστους πληρωμής. Η χρήση των κυβερνητικών επιταγών μειώθηκε οριακά το 2014 λόγω

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2 **Διασυνοριακές πληρωμές, 2011-2014**

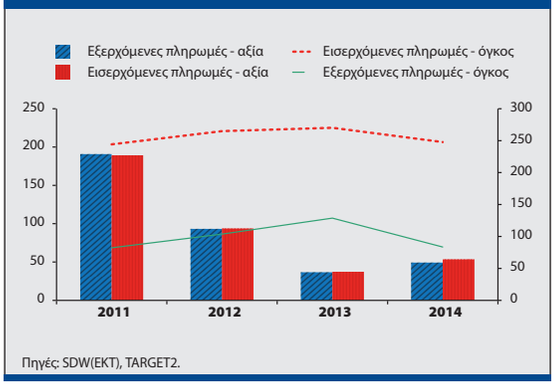

Πηγές: SDW(ΕΚΤ), TARGET2.

της έγκαιρης μετάπτωσης του δημόσιου τομέα στις πληρωμές SEPA κατά το 2013.

Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών (ΚΑΠ)

Λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στο τραπεζικό σύστημα μετά την κρίση του Μαρτίου 2013 στην Κύπρο, η επαναλειτουργία του ΚΑΠ έγινε με τροποποίηση των Οδηγιών. Η τροποποίηση προνοούσε τη διαφοροποίηση της διαδικασίας καταχώρισης προσώπων στο ΚΑΠ με στόχο την αντιστάθμιση των επιπτώσεων του «κουρέματος» στους λογαριασμούς πληρωμών, καθώς και τη διαδικασία διαγραφής με στόχο να καταστεί πιο αποτελεσματική και διοικητικά απλούστερη. Η οδηγία τέθηκε υπό ολική αναθεώρηση προκειμένου να απλοποιηθεί περαιτέρω η διαδικασία και να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ με την εισαγωγή της Οδηγίας για την πρόσβαση σε βασικό λογαριασμό πληρωμών ("Payment Accounts Directive – PAD"). Η αναθεώρηση βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη.

Από τα στατιστικά στοιχεία του ΚΑΠ (**Διάγραμμα 4.5**, σελ. 44) διαφαίνεται πως από το 2012 υπάρχει σταθερή μείωση του αριθμού των καταχωρήσεων σε επιταγές στον προκαταρκτικό κατάλογο, τόσο σε

αριθμό, όσο και σε αξία. Ο μέσος όρος των μηνιαίων καταχωρήσεων σε επιταγές καταδεικνύει τη μείωση του φαινομένου των ακάλυπτων επιταγών στα επίπεδα του 2008, το οποίο διαφαίνεται στο **Διάγραμμα 4.4**. Η μείωση αυτή φαίνεται να προκύπτει από τη μειωμένη χρήση των επιταγών κατά τα τελευταία δύο χρόνια, ως παρουσιάζεται στο **Διάγραμμα 4.1** (σελ. 40).

Επίβλεψη συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού

Η ΚΤΚ, σύμφωνα με τις εξουσίες που της παρέχει η νομοθεσία, έχει θέσει υπό την επίβλεψή της συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού που λειτουργούν στην Κύπρο. Κατά την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεών της, η ΚΤΚ έχει επαναπροσδιορίσει αναλόγως την προσέγγισή της όσον αφορά στις πρακτικές επίβλεψης που εφαρμόζει σύμφωνα με (α) το αναθεωρημένο πανευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για τις υποδομές των χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς και (β) την έκδοση Κανονισμού της ΕΚΤ που αφορά στα συστήματα πληρωμών συστημικής σημασίας (SIPS Regulation).

Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ παρακολουθεί την υλοποίηση του σχεδίου δράσης των εθνικών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών ως προς την εφαρμογή των συστάσεων για την ασφάλεια των διαδικτυακών πληρωμών μέχρι την 1η Φεβρουαρίου 2015.

Σύστημα Πληρωμών Μεγάλης Αξίας

Η ΕΚΤ είναι η κύρια επιβλέπουσα αρχή του συστήματος πληρωμών TARGET2, το οποίο έχει κατηγοριοποιηθεί ως «σύστημα πληρωμών συστημικής σημασίας» σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού SIPS. Αναφορικά με την Κυπριακή συνιστώσα του TARGET2, δηλαδή το TARGET2-CY, η ΚΤΚ επιβλέπει πτυχές σχετικές με την τοπική λειτουργία του TARGET2-CY.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3 **Εγχώριες πληρωμές, 2011-2014**

Πηγές: SDW(ΕΚΤ), TARGET2.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.4 **Μέσος όρος μηνιαίου αριθμού και αξίας επιταγών με βάση στοιχεία του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού**

Πηγή: ΚΤΚ.

Συστήματα Λιανικών Πληρωμών

Αναφορικά με τα συστήματα πληρωμών λιανικής, η ΚΤΚ εφαρμόζει το νέο πλαίσιο επίβλεψης του Ευρωσυστήματος. Τα τρία ενεργά συστήματα πληρωμών λιανικής που βρίσκονται υπό την επίβλεψη της ΚΤΚ κατά το 2014 είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του Κανονισμού SIPS της ΕΚΤ. Η άδεια του ενός συστήματος ανακλήθηκε τον Αύγουστο του 2014. Η συμμόρφωση των δύο συστημάτων που παραμένουν ενεργά, με τις πρόνοιες του προαναφερθέντος Κανονισμού δεν είναι νομικά δεσμευτική.

Η προκύπτουσα κατηγοριοποίηση καθιστά το σύστημα πληρωμών μέσω καρτών της JCC

Payment Systems Ltd ως «σύστημα λιανικής διακεκριμένης σημασίας» ('prominently important retail payment system'), ενώ τόσο το ΚΓΣ όσο και το σύστημα πληρωμών μέσω καρτών της FBMECS ως «άλλα συστήματα πληρωμών λιανικής». Η ΚΤΚ επιβλέπει το σύστημα πληρωμών μέσω καρτών της JCC Payment Systems Ltd, καθώς και το ΚΓΣ, τα οποία θα υποβληθούν μεταγενέστερα σε αξιολογήσεις από άλλες επιβλέπουσες αρχές του Ευρωσυστήματος.

Συστήματα διακανονισμού τίτλων

Η ΚΤΚ διεξάγει τακτικά ελέγχους επίβλεψης καθώς και αξιολογήσεις από πλευράς χρήσης ('user assessments') του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών (ΚΑΚΜΑ) του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), έναντι του ισχύοντος σχετικού πλαισίου επίβλεψης αντίστοιχα. Εντός των αρμοδιοτήτων της ΚΤΚ ως χρήστης του Κυπριακού αποθετηρίου, η σχετική αξιολόγηση του ΚΑΚΜΑ διεξήχθη το 2014 έναντι του αναθεωρημένου πλαισίου του Ευρωσυστήματος σχετικά με τις αξιολογήσεις των συστημάτων διακανονισμών τίτλων και των μεταξύ τους διασυνδέσεων, ώστε να καθορίζεται η δυνατότητα χρήσης τους στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Εντός του ιδίου πλαισίου, η ΚΤΚ, ασκώντας το ρόλο του δεύτερου αξιολογητή, διενήργησε αξιολογήσεις από πλευράς χρήσης συστημάτων διακανονισμών τίτλων, τα οποία λειτουργούνται από άλλα αποθετήρια του Ευρωσυστήματος.

Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ θα εφαρμόσει πλήρως τις πρόνοιες του Κανονισμού που αφορά στα αποθετήρια («CSD Regulation (CSDR)»), αφού αδειοδοτηθούν τα αποθετήρια σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Κανονισμού και αφού η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), σε στενή συνεργασία με τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ESCB), οριστικοποιήσει τα κανονιστικά τεχνικά πρότυπα τα οποία θα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του Κανονισμού CSDR.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.5 **Μέσος όρος μηνιαίων καταχωρήσεων κατ' έτος στον προκαταρκτικό κατάλογο**

Πηγή: ΚΤΚ.

4.5 Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ

Η έκδοση νομίσματος (τραπεζογραμμάτια και κέρματα) αποτελεί αρμοδιότητα της ΚΤΚ η οποία φροντίζει για την ύπαρξη του απαραίτητου νομικού πλαισίου, αναλαμβάνει την εκτύπωση της ποσότητας των τραπεζογραμματίων που της αναλογεί μετά από κατανομή από την ΕΚΤ σε κάθε κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος, διεξάγει τις απαραίτητες ενέργειες για την κοπή κερμάτων, οργανώνει την επεξεργασία και διανομή τραπεζογραμματίων και κερμάτων, και αποσύρει και καταστρέφει τραπεζογραμμάτια και κέρματα που δεν είναι κατάλληλα για επανακυκλοφορία.

Το συνολικό ποσό τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδόθηκε από το Ευρωσύστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2014, ανήλθε σε €1.016.538 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 3,6% σε σχέση με το τέλος του 2013.

Λόγω της ελεύθερης διακίνησης ανθρώπων και αγαθών δημιουργούνται εισροές και εκροές νομί-

σματος οι οποίες δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν με ακρίβεια για τους σκοπούς υπολογισμού του πραγματικού ποσού ευρώ σε κυκλοφορία σε κάθε χώρα της ευρωζώνης.

Νομικό πλαίσιο

Έκδοση νέας Οδηγίας για εφαρμογή της Απόφασης ΕΚΤ/2012/19

Η Απόφαση ΕΚΤ/2010/14, όπως έχει τροποποιηθεί από την Απόφαση ΕΚΤ/2012/19, εφαρμόζεται απ' ευθείας από τους φορείς που χειρίζονται μετρητά. Ως εκ τούτου, η ΚΤΚ εξέδωσε τον Απρίλιο του 2014 συμπληρωματική Οδηγία, η οποία αντικατέστησε τη σχετική Οδηγία που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2011, για να ρυθμίσει κυρίως θέματα για τα οποία έχει διακριτική ευχέρεια σύμφωνα με τις πρόνοιες της Απόφασης.

Κύκλος του νομίσματος

Το 2014 έτυχαν επεξεργασίας (δηλ. μετρήθηκαν, ελέγχθηκαν για γνησιότητα και καταλληλότητα πριν από την επανακυκλοφορία τους) από τον τρίτο φορέα, στον οποίο δέκα τράπεζες έχουν αναθέσει τις εργασίες φύλαξης και επεξεργασίας των τραπεζογραμματίων τους (και την τράπεζα που, μέρος της περιόδου, ενεργούσε από μόνη της) 115,2 εκατ. τεμάχια τραπεζογραμματίων ευρώ, εκ των οποίων 23,8% (27,4 εκατ. τεμάχια) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανατοποθέτηση στην κυκλοφορία και επιστράφηκαν στην ΚΤΚ για περαιτέρω επεξεργασία. Την ίδια περίοδο η ΚΤΚ προέβηκε σε ελέγχους των μηχανών που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των τραπεζογραμματίων από τον τρίτο φορέα καθώς και από την τράπεζα που επεξεργαζόταν (για μέρος της περιόδου) η ίδια τα τραπεζογραμμάτιά της. Επίσης, η ΚΤΚ προέβηκε σε επιτόπιους ελέγχους των τραπεζών για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες της σχετικής Οδηγίας του 2014.

Κατά τη διάρκεια του 2014, έτυχαν επεξεργασίας από τον τρίτο φορέα στον οποίο ανατέθηκαν από την ΚΤΚ οι εργασίες φύλαξης και επεξεργασίας των κερμάτων που επιστρέφονται, 18,1 εκατ. κέρματα ευρώ, εκ των οποίων 0,1% (11.069 κέρματα) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανατοποθέτηση στην κυκλοφορία. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο η ΚΤΚ προέβηκε σε επιτόπιους ελέγχους σε πιστωτικά ιδρύματα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 1210/2010.

Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2014

Κατά τη διάρκεια του έτους εντοπίστηκαν εντός κυκλοφορίας 472 παραχαραγμένα τεμάχια τραπεζογραμματίων ευρώ διαφόρων αξιών, σε σύγκριση με 313 τεμάχια το 2013. Το τραπεζογραμμάτιο των €50 παρέμεινε, όπως και το 2013, η πιο συχνά παραχαραγμένη αξία αντιπροσωπεύοντας το 45,3% του συνόλου. Τα πλείστα παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια, τα οποία αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία, εντοπίσθηκαν από ταμίες πιστωτικών ιδρυμάτων. Σε σχετικούς όρους, ο αριθμός των παραχαραγμένων τραπεζογραμματίων ευρώ που εντοπίστηκαν εντός κυκλοφορίας στην Κύπρο είναι πολύ μικρός. Ανέρχονται περίπου σε 6 παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια ανά 10.000 κατοίκους το χρόνο, που είναι από τα χαμηλότερα στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Κατά την επεξεργασία κερμάτων εντοπίστηκε πολύ μικρός αριθμός κίβδηλων κερμάτων (326 κέρματα) που αφορούν τις αξίες €2, €1 και €0,50.

Εκδόσεις νομισματικών ειδών

- *Συλλεκτικό κέρμα*

Το έτος 2014, η ΚΤΚ εξέδωσε αργυρό συλλεκτικό κέρμα ονομαστικής αξίας €5 προς τιμή του Κύπριου ποιητή και λογοτέχνη Κώστα Μόντη, τιμώντας τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη γέννηση και 10 χρόνων από το θάνατό του (1914-2004). Η έκδοση συνέπεσε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να ανακηρύξει το 2014 ως Έτος Μνήμης Κώστα Μόντη. Η έκδοση έγινε το Νοέμβριο του 2014 στην περιορισμένη ποσότητα των 1.500 τεμαχίων και εξαντλήθηκε τη δεύτερη ημέρα των πωλήσεων. Τα κέρματα είναι υποδειγματικής κατάστασης και το σχέδιο φιλοτεχνήθηκε από τον καλλιτέχνη κ. Γιώργο Σταματόπουλο. Απεικονίζει την προσωπογραφία του Κύπριου ποιητή Κώστα Μόντη σε προχωρημένη ηλικία.

- *Συλλεκτικό σετ*

Τον Ιούνιο του 2014 η ΚΤΚ εξέδωσε 7.000 συλλεκτικά σετ κυπριακών κερμάτων ευρώ, κοπής 2014, σε λαμπρή ακυκλοφόρητη κατάσταση. Πρόκειται για την πέμπτη και τελευταία έκδοση της σειράς σετ κυπριακών κερμάτων ευρώ που είναι αφιερωμένη στα ψηφιδωτά της Πάφου που έχουν περιληφθεί στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Η έκδοση διατέθηκε με μεγάλη επιτυχία στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Απόσυρση της κυπριακής λίρας

Η ανταλλαγή τραπεζογραμματίων κυπριακών λιρών με ευρώ συνεχίστηκε και το 2014. Κατά τη διάρκεια του έτους ανταλλάχτηκαν τραπεζογραμμάτια συνολικής αξίας £0,4 εκατ. για το συνολικό ποσό των €0,7 εκατ. Η ΚΤΚ θα συνεχίσει να ανταλλάσσει τραπεζογραμμάτια κυπριακών λιρών μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2017.

4.6 Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

4.6.1 Διαχείριση αποθεμάτων και άλλες δραστηριότητες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, τα διαθέσιμα της ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένου και του αποθέματος σε χρυσό αξίας €441,5 εκατ., ανέρχονταν σε €1.027,6 εκατ. σε σχέση με €981,9 εκατ. στο τέλος του 2013.

Το ύψος των συνολικών διαθεσίμων που κατέχει η ΚΤΚ παρέμεινε όπως και τον προηγούμενο χρόνο σε χαμηλά επίπεδα, κυρίως ως αποτέλεσμα της περιορισμένης χρήσης εγκεκριμένων επενδυτικών επιλογών υπό το πρίσμα των συνεχιζόμενων εξαιρετικά χαμηλών διεθνών αγοραίων επιτοκίων. Στις διακυμάνσεις του ύψους των διαθεσίμων κατά το 2014 συνέβαλαν η επανεπένδυση του εισοδήματος από τόκους επί των διαθεσίμων, οι αποτιμήσεις των επενδύσεων με βάση τις τρέχουσες αγοραίες τιμές,

η μεταβολή της συναλλαγματικής αξίας των ξένων νομισμάτων έναντι του ευρώ, καθώς και οι καθαρές ροές σε ξένα νομίσματα.

Με βάση το πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής της ΚΤΚ, η διαχείριση των διαθεσίμων σε ευρώ, συνάλλαγμα και χρυσό επικεντρώνεται στη μεγιστοποίηση της μακροχρόνιας απόδοσής τους, χωρίς φυσικά να παραγνωρίζονται άλλοι διαχρονικοί και καίριας σημασίας στόχοι, όπως η ασφάλεια των διαθεσίμων και η προστασία της αξίας τους από ενδεχόμενη μείωση. Τα έσοδα από τη διαχείριση των διαθεσίμων αποτελούν διαχρονικά την κυριότερη πηγή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της ΚΤΚ και συντελούν στη διασφάλιση της οικονομικής της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας.

Η Επενδυτική Πολιτική διαλαμβάνει την επένδυση των διαθεσίμων και του χρυσού σε εγκεκριμένες επενδυτικές τάξεις με τη διενέργεια πράξεων εγκεκριμένων τύπων που διεκπεραιώνονται μέσω εγκεκριμένων αντισυμβαλλόμενων, οι οποίοι μπορεί να είναι τραπεζικοί οργανισμοί ή οργανισμοί παροχής επενδυτικών υπηρεσιών. Βασικός πυλώνας της Επενδυτικής Πολιτικής είναι η χρήση στρατηγικών χαρτοφυλακίων αναφοράς (benchmark portfolios).

Κατά τη διάρκεια του 2014, το γενικό πλαίσιο στρατηγικής επενδύσεων της ΚΤΚ, έχει αποδειχθεί ως αρκούντως κατάλληλο, υπό τις επικρατούσες συνθήκες, αφού έχει προστατεύσει την αξία των διαθεσίμων υπό καθεστώς αβέβαιων διεθνών επενδυτικών συνθηκών. Συναφώς, κατά τη διάρκεια του χρόνου, η ΚΤΚ τηρούσε διαθέσιμα κυρίως σε ευρώ και, σε πολύ μικρότερο βαθμό, σε δολάρια ΗΠΑ και σε λίρες Αγγλίας.

Εν μέσω της αβεβαιότητας και της μεταβλητότητας στις χρηματοπιστωτικές αγορές, οι τοποθετήσεις σε εμπρόθεσμες καταθέσεις διατηρήθηκαν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα.

Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ

Η διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της ΕΚΤ διεξάγεται αποκεντρωτικά από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών που υιοθέτησαν το ευρώ οι οποίες ενεργούν εκ μέρους της ΕΚΤ. Η ΚΤΚ συμμετέχει στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ με κοινοπρακτική διαχείριση των αναλογούντων διαθεσίμων με την Τράπεζα της Ελλάδας.

Συμμετοχή στα προγράμματα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)

Από το Μάρτιο του 2011 η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετέχει στο πρόγραμμα δανεισμού «*New Arrangements to Borrow*» που λειτουργεί υπό την εποπτεία του ΔΝΤ. Η ΚΤΚ, ενεργώντας ως τραπεζίτης της Δημοκρατίας εκτελεί τις συναλλαγές που εμπίπτουν στο εν λόγω πρόγραμμα.

4.6.2 Εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής

Εκ μέρους της ΕΚΤ, η οποία είναι αρμόδια για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ, η ΚΤΚ συμμετέχει ομοιόμορφα και ισότιμα με τις άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ στην εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, όπως αυτή καθορίζεται από τις αποφάσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Κυπριακή Δημοκρατία δύνανται να συμμετέχουν και να έχουν πρόσβαση, μέσω της ΚΤΚ, στις πράξεις ανοικτής αγοράς και στις πάγιες διευκολύνσεις του Ευρωσυστήματος.

Υπό τη σκιά των δυσμενών και ασταθών συνθηκών που εξακολουθούσαν να επικρατούν εντός του 2014, τόσο οι τακτικές όσο και συμπλη-

ρωματικές πράξεις ανοικτής αγοράς του Ευρωσυστήματος συνέχισαν να διενεργούνται στη βάση δημοπρασιών με σταθερό επιτόκιο με πλήρη κατανομή της αιτούμενης ρευστότητας. Η πολιτική αυτή έχει αποφασιστεί ότι θα ισχύει μέχρι το Δεκέμβριο του 2016.

Τον Ιανουάριο του 2014 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε όπως η διενέργεια των πράξεων με επιλέξιμες τράπεζες του Ευρωσυστήματος για χορήγηση ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ διάρκειας μίας εβδομάδας συνεχιστεί τουλάχιστον μέχρι το τέλος Ιουλίου του 2014 και των αντίστοιχων πράξεων διάρκειας τριών μηνών παύσει τον Απρίλιο του 2014. Τον Ιούνιο του 2014 αποφασίστηκε όπως η διενέργεια των προαναφερόμενων εβδομαδιαίων πράξεων διατηρηθεί και μετά τον Ιούλιο του 2014 μέχρι νεωτέρας.

Τον ίδιο μήνα το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να διακόψει από τις 11 Ιουνίου 2014 τη διενέργεια των ειδικών πράξεων αναχρηματοδότησης διάρκειας μίας περιόδου τήρησης (*reserves maintenance period*) και να αναστείλει τη διεξαγωγή της εβδομαδιαίας πράξης εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας. Σκοπός του Συμβουλίου ήταν η απορρόφηση των επιδράσεων που είχε προξενήσει η ρευστότητα που είχε χορηγηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Κρατικών Χρεογράφων (*Securities Market Programme*).

Ενόψει του κινδύνου για αποπληθωρισμό, τον Ιούνιο του 2014 το Συμβούλιο στα πλαίσια της αποστολής του για διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και σε συνάρτηση με την ανάγκη εφαρμογής μέτρων για την ενίσχυση της λειτουργίας του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, αποφάσισε τη διενέργεια οκτώ (8) στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ). Η κίνηση αυτή αποσκοπούσε στη στήριξη των τραπεζικών χορηγήσεων προς το μη χρηματοπιστωτικό ιδιωτικό τομέα της ζώνης του ευρώ, με εξαίρεση τα δάνεια προς τα νοικοκυριά για αγορά κατοικίας και προκαθορίστηκε ότι όλες οι ΣΠΠΜΑ θα λήξουν το Σεπτέμβριο του 2018. Οι πρώτες δύο ΣΠΠΜΑ διενεργήθηκαν το Σεπτέμβριο και το Δεκέμβριο του 2014 ενώ οι υπόλοιπες έξι θα διενεργούνται ανά τρίμηνο μέχρι τον Ιούνιο του 2016. Το επιτόκιο στο οποίο υπόκεινται οι αναχρηματοδοτήσεις με ΣΠΠΜΑ είναι σταθερό καθόλη τη διάρκεια κάθε πράξης και αντιστοιχεί στο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης που ισχύει κατά το χρόνο ανακοίνωσης της δημοπρασίας για κάθε ΣΠΠΜΑ, προσαυξημένο κατά σταθερό περιθώριο ίσο με 10 μονάδες βάσης.

Τον Ιούνιο του 2014 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ για να αποθαρρύνει τη συσσώρευση αποθεματικών από τις τράπεζες του Ευρωσυστήματος αποφάσισε να μειώσει το επιτόκιο της Διευκόλυνσης Αποδοχής Καταθέσεων για πρώτη φορά σε αρνητικό επίπεδο. Το αρνητικό επιτόκιο θα εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, και σε αποθεματικά τα οποία τηρούν οι τράπεζες σε μέσο επίπεδο και τα οποία υπερβαίνουν τα υποχρεωτικά ελάχιστα αποθεματικά.

Τον Ιούλιο του 2014 η ΕΚΤ αποφάσισε ότι από τον Ιανουάριο του 2015 οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν τον καθορισμό της νομισματικής πολιτικής θα πραγματοποιούνται με συχνότητα έξι εβδομάδων, αντί τεσσάρων βδομάδων όπως συνέβαινε μέχρι το 2014. Κατά συνέπεια, η διάρκεια των περιόδων τήρησης ελάχιστων αποθεματικών επιμηκύνεται από το 2015 σε έξι εβδομάδες περίπου.

Υπό το πρίσμα της χαμηλότερης του αναμενομένου οικονομικής δραστηριότητας και του κινδύνου για αποπληθωρισμό, το Σεπτέμβριο του

υπό επισκόπηση χρόνου το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη θέσπιση του τρίτου στη σειρά Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολόγων (*Covered Bond Purchase Programme-CBPP3*), καθώς και νέου Προγράμματος για την αγορά τίτλων προερχόμενων από τιτλοποίηση (Asset-*Backed Securities Purchasing Programme-ABSPP*). Τα δυο προγράμματα θα έχουν διάρκεια τουλάχιστον δύο χρόνων και αναμένεται ότι η εφαρμογή τους θα ενισχύσει περαιτέρω τη μετάδοση στην πραγματική οικονομία της νομισματικής πολιτικής μέσω της χορήγησης πιστώσεων στον ιδιωτικό τομέα. Παράλληλα, προκρίνεται ότι θα έχουν θετική δευτερογενή επίδραση σε άλλες αγορές και, κατά συνέπεια, θα επιφέρουν χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής συμβάλλοντας έτσι και στην προσπάθεια επαναφοράς του πληθωρισμού σε επίπεδα πλησίον αλλά κάτω του 2%. Το υφιστάμενο πλαίσιο των αποδεκτών ασφαλειών του Ευρωσυστήματος αποτελεί τη βάση για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των τίτλων που θα αγοραστούν από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος. Για εκδόσεις τέτοιων τίτλων στην Κύπρο θα πρέπει να πληρούνται κάποιες επιπρόσθετες προϋποθέσεις. Οι αγορές τίτλων στα πλαίσια του *CBPP3* και *ABSPP* ξεκίνησαν το τελευταίο τρίμηνο του 2014.

4.7 Έκτακτη Ενίσχυση σε Ρευστότητα

Η έκτακτη ενίσχυση σε ρευστότητα (στα αγγλικά, Emergency Liquidity Assistance – ELA) συνιστά γενικά υποστήριξη σε μορφή ρευστότητας που δίνουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, κάτω από έκτακτες συνθήκες, σε πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υφίστανται προσωρινά έλλειψη ρευστότητας αλλά κατά τα αλλά είναι φερέγγυα και τυγχάνουν εποπτείας.

Το άρθρο 14.4. του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διαλαμβάνει ότι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκτελούν και λειτουργίες άλλες από εκείνες που καθορίζονται στο Καταστατικό, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο αποφανθεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψήφων, ότι οι λειτουργίες αυτές παρακωλύουν τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ. Ως εκ τούτου, οι πράξεις ELA οι οποίες εκτελούνται υπό την ευθύνη των εθνικών κεντρικών τραπεζών και δεν θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος των λειτουργιών του ΕΣΚΤ υπόκεινται στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, το οποίο αν κρίνει ότι δεν τίθεται θέμα παρακώλυσης τότε διατυπώνει τη μη ένστασή του (non objection).

Υπό ομαλές συνθήκες, τα πιστωτικά ιδρύματα εξασφαλίζουν τη χρηματοδότησή τους από την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου, από την έκδοση αξιογράφων, μέσω της διατραπεζικής αγοράς, μέσω καταθέσεων που δέχονται από τους πελάτες τους ή μέσω χρηματοδότησης από τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Μέσα στα πλαίσια τα οποία καθορίζουν οι αρμόδιες εποπτικές αρχές, η χρηματοδότηση αυτή, διοχετεύεται κατά κανόνα σε δάνεια προς τους πελάτες τους, καθώς και σε άλλες επενδύσεις και στοιχεία ενεργητικού στα πλαίσια της επενδυτικής τους πολιτικής. Αν για οποιοδήποτε λόγο κάτω από έκτακτες συνθήκες το πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να εξασφαλίσει προσωρινά την απαιτούμενη ρευστότητα μέσω των πιο πάνω πηγών, τότε έχει ως έσχατο σημείο καταφυγής τον μηχανισμό ELA.

Σε ό,τι αφορά στην εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ πολιτική για την παροχή ELA, σημειώνεται ότι η ρευστότητα δύναται να παρασχεθεί, κατά τη διακριτική ευχέρεια της ΚΤΚ, μόνον σε φερέγγυα πιστωτικά ιδρύματα υπό προϋποθέσεις οι οποίες περιλαμβάνουν, κυρίως, ότι η στήριξη του πιστωτικού ιδρύματος είναι σημα-

ντική για λόγους χρηματοοικονομικής σταθερότητας, το πιστωτικό ίδρυμα παραχωρεί στην ΚΤΚ επαρκείς εξασφαλίσεις, υποβάλλει αποδεκτό σχέδιο διαχείρισης και αναπλήρωσης από άλλες πηγές της απαιτούμενης ρευστότητας και παρέχει διαρκή ενημέρωση για την κατάσταση της ρευστότητάς του. Το επιτόκιο το οποίο επιβάλλει η ΚΤΚ είναι ψηλότερο από το επιτόκιο το οποίο το Ευρωσύστημα ορίζει για την παροχή οριακής διευκόλυνσης (marginal lending facility). Το περιθώριο καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

Η παροχή ELA δεν εντάσσεται στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Όπως προαναφέρθηκε, διενεργείται με ευθύνη της ΚΤΚ βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου του Ευρωσυστήματος και, όπου απαιτείται σε σχέση με το ύψος του ποσού, κατόπιν μη ένστασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, η ΚΤΚ επωμίζεται το κόστος και τους κινδύνους που προκύπτουν από την παροχή έκτακτης ρευστότητας. Συνεπώς, λαμβάνονται υπόψη και διενεργούνται κατάλληλες προβλέψεις για διάφορους κινδύνους συμπεριλαμβανομένων του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του λειτουργικού κινδύνου.

Η παροχή ELA διέπεται από όρους και συμβατικές υποχρεώσεις δυνάμει των οποίων η ΚΤΚ έχει το δικαίωμα να διαχειριστεί τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την εξασφάλιση, σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα αθετήσει την υποχρέωση αποπληρωμής της οφειλής του έναντι της ΚΤΚ. Το χαρτοφυλάκιο εξασφαλίσεων τυγχάνει αξιολόγησης και αποτίμησης από την ΚΤΚ επί τακτικής βάσεως, στα πλαίσια της εφαρμογής εγκεκριμένου πλαισίου πολιτικής. Κατά την αποτίμηση, και για σκοπούς περιορισμού των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας, η ΚΤΚ επιβάλλει κατάλληλες περικοπές αποτίμησης οι οποίες προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και από το είδος της εξασφάλισης.

Στη διαδικασία παροχής ELA εμπλέκονται πολλαπλές οργανικές μονάδες εντός της ΚΤΚ. Ο καταμερισμός των αρμοδιοτήτων πηγάζει από το αντικείμενο εργασιών της κάθε μονάδας και καταγράφεται σε σχετικό εσωτερικό εγχειρίδιο διαδικασιών. Το εν λόγω εγχειρίδιο καταγράφει τις διαδικασίες που, σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής της ΚΤΚ για το ELA, δρομολογούνται σε περίπτωση ενεργοποίησης του μηχανισμού ELA.

Η ΚΤΚ παρέχει ρευστότητα στα πλαίσια του μηχανισμού ELA μόνο κατόπιν αξιολόγησης του κάθε αιτήματος και απόφασης του Διοικητή και εφόσον υλοποιηθούν οι ενέργειες που προαπαιτούνται για την εξασφάλιση του απαραίτητου ενεχύρου από την ΚΤΚ (π.χ. εκχώρηση δανειακών υποχρεώσεων, μεταφορά αξιογράφων σε λογαριασμό φύλαξης που τηρεί η ΚΤΚ σε καθοριζόμενο από την ΚΤΚ αποθετήριο), περιλαμβανομένης και της υπογραφής των απαραίτητων νομικών εγγράφων που αφορούν τόσο τις εξασφαλίσεις όσο και τους όρους παροχής ELA.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 το ύψος της παροχής ELA από την ΚΤΚ σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα ανερχόταν σε €7.400 εκατ. (31/12/2013: €9.550 εκατ.).

4.8 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Η ΚΤΚ είναι εκτεθειμένη σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους οι οποίοι απορρέουν από τη διαχείριση διαθεσίμων, ήτοι επενδύσεις σε εγχώριο νόμισμα, ξένο νόμισμα και χρυσό, από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής ως μέλος του Ευρωσυστήματος και από τις πράξεις παροχής έκτακτης ρευστότητας σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα.

Από το 2011 η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων διενεργείται, σε ότι αφορά την

οργανική διάρθρωση, ξεχωριστά από τις δραστηριότητες της ΚΤΚ στις χρηματοοικονομικές αγορές. Από τις αρχές του 2013, στο πλαίσιο περαιτέρω ενίσχυσης των δομών σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων, το Γραφείο Διαχείρισης Κινδύνων υπάγεται απευθείας στον Διοικητή και επιλαμβάνεται της διαχείρισης τόσο των χρηματοοικονομικών κινδύνων όσο και του λειτουργικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της επιχειρησιακής ετοιμότητας της ΚΤΚ.

Επενδυτικές δραστηριότητες

Η παρακολούθηση, επιμέτρηση, αναφορά και το εν γένει πλαίσιο διαχείρισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων που απορρέουν από τις επενδυτικές δραστηριότητες της ΚΤΚ σε εγχώριο και ξένο νόμισμα και του αποθέματος σε χρυσό, διενεργείται εντός του εγκεκριμένου, από τον Διοικητή και Διοικητικό Συμβούλιο, Πλαισίου Επενδυτικής Πολιτικής (ΕΠ) της ΚΤΚ.

Η ΕΠ ορίζει τα νομίσματα στα οποία μπορούν να επενδυθούν τα διαθέσιμα καθώς και τις εγκεκριμένες χώρες, εκδότες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα, είδη συναλλαγών και χρηματοοικονομικά εργαλεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους διαχειριστές των χαρτοφυλακίων της ΚΤΚ για σκοπούς διενέργειας πράξεων στις αγορές χρήματος, συναλλάγματος και κεφαλαίου. Βασικός ερμηνευτής της εν γένει επενδυτικής στρατηγικής της ΚΤΚ αποτελούν τα επιλεγέντα στρατηγικά χαρτοφυλάκια αναφοράς (ΣΧΑ) (benchmark portfolios). Η χρήση ΣΧΑ παρέχει, επίσης, τη δυνατότητα συγκριτικής μέτρησης της απόδοσης των χαρτοφυλακίων της ΚΤΚ και αξιολόγησης των συναφών κινδύνων έναντι παραμέτρων που συνάδουν με το επενδυτικό προφίλ της ΚΤΚ.

Το εν γένει πλαίσιο επιμέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου των κινδύνων σε σχέση με τη διαχείριση διαθεσίμων καθώς και οι εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες αποτίμησης κινδύνων τυγχάνουν περιοδικής αξιολόγησης και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, επικαιροποίησης και αναπροσαρμογής.

Οι κυριότεροι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που τυγχάνουν διαχείρισης είναι:

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς περιλαμβάνει τον κίνδυνο μείωσης της αξίας των διαθεσίμων της ΚΤΚ λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια και στις τιμές των επενδυτικών μέσων λόγω διαφοροποιήσεων στις συνθήκες που επικρατούν στις αγορές. Προς διαχείριση των βασικών διαστάσεων του κινδύνου αγοράς, δηλαδή του επιτοκιακού και του συναλλαγματικού κινδύνου, η ΚΤΚ εφαρμόζει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

• *Επιτοκιακός κίνδυνος*

Επιτοκιακός κίνδυνος θεωρείται ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των επενδύσεων λόγω μεταβολών στα αγοραία επιτόκια. Ο εν λόγω κίνδυνος οριοθετείται, κατά βάση, με την επιλογή ΣΧΑ που αντανακλούν τα αποδεκτά για την ΚΤΚ επίπεδα επιτοκιακού κινδύνου και τον καθορισμό αποδεκτών περιθωρίων απόκλισης από την οριζόμενη τιμή της σταθμικής μέσης διάρκειας έκαστου ΣΧΑ. Η έκθεση στον επιτοκιακό κίνδυνο περιορίζεται περαιτέρω με την τοποθέτηση σημαντικού μέρους των χρεογράφων σε ευρώ στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων τα οποία θα διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους.

• *Συναλλαγματικός κίνδυνος*

Συναλλαγματικός κίνδυνος θεωρείται ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των επενδύσεων

λόγω μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ έναντι των νομισμάτων στα οποία η ΚΤΚ διατηρεί διαθέσιμα. Κατά το 2014, η ΚΤΚ συνέχισε να διατηρεί τα διαθέσιμά της κυρίως σε ευρώ και, σε πολύ μικρότερο ύψος, σε δολάριο ΗΠΑ. Η ΕΠ της ΚΤΚ διαλαμβάνει την αντιστάθμιση του μεγαλύτερου μέρους του συναλλαγματικού κινδύνου με τη χρήση ενδεδειγμένων εργαλείων αντιστάθμισης, με στόχο την αποτροπή ζημιών από τυχόν δυσμενή μεταβολή στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, κυρίως του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του ευρώ. Η ΚΤΚ διατηρεί ανοικτή θέση συγκεκριμένου ύψους σε δολάριο ΗΠΑ για σκοπούς εξυπηρέτησης συναλλαγών και υποχρεώσεων στο εν λόγω νόμισμα όπως επίσης και για τυχόν ανάγκη έκτακτης καταβολής επιπρόσθετων συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ για σκοπούς παρέμβασης στην αγορά συναλλάγματος.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος θεωρείται ο κίνδυνος ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος ή ένας εκδότης χρεογράφων να αδυνατεί να ανταποκριθεί εγκαίρως στις συμβατικές ή νομικές του υποχρεώσεις για ολόκληρο ή μέρος του συμφωνηθέντος ποσού. Ο πιστωτικός κίνδυνος περιλαμβάνει, επίσης, τον κίνδυνο μείωσης της αξίας των επενδύσεων λόγω υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας εκδοτών χρεογράφων ή αντισυμβαλλόμενων ιδρυμάτων. Με σκοπό τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου σε αποδεκτά επίπεδα, η ΚΤΚ συνέχισε, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, να εφαρμόζει συντηρητικά κριτήρια επιλεξιμότητας και όρια έκθεσης σε σχέση με τους εγκεκριμένους αντισυμβαλλομένους και εκδότες ενώ, ταυτόχρονα, διατήρησε στο ελάχιστο τις τοποθετήσεις της σε καταθέσεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στο ενδεχόμενο η ΚΤΚ να αδυνατεί να έχει άμεση πρόσβαση στις χρηματαγορές ή σε περίπτωση που έχει πρόσβαση το κόστος συναλλαγής να είναι ιδιαίτερα υψηλό. Ο κίνδυνος ρευστότητας σε ευρώ έχει σχεδόν εκμηδενιστεί καθώς η ΚΤΚ έχει την ευχέρεια χρήσης του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2) προς κάλυψη αναγκών ρευστότητας. Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ επενδύει σημαντικό μέρος των διαθεσίμων της σε χρεόγραφα τα οποία χαρακτηρίζονται από επαρκή ρευστότητα και ικανοποιητικό βάθος αγοράς. Περαιτέρω, για σκοπούς ικανοποίησης τυχόν έκτακτων αναγκών ρευστότητας σε δολάριο ΗΠΑ, η ΚΤΚ διατηρεί ανοικτές θέσεις συγκεκριμένου ύψους.

Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής και πράξεις παροχής έκτακτης ρευστότητας

Όσον αφορά την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και στα πλαίσια της συμμετοχής της ΚΤΚ στα συλλογικά αρμόδια σώματα του Ευρωσυστήματος, η ΚΤΚ συμβάλλει στην παρακολούθηση, επιμέτρηση και αναφορά των συναφών χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και στον καθορισμό του πλαισίου διαχείρισης των υποκείμενων κινδύνων περιλαμβανομένων των μεθοδολογιών επιμέτρησής τους.

Η παροχή έκτακτης ρευστότητας σε πιστωτικά ιδρύματα διενεργείται με βάση την εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ πολιτικής και κατόπιν εξασφάλισης της μηένστασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που απορρέουν από τις εν λόγω πράξεις τυγχάνουν αξιολόγησης εντός της εγκεκριμένης πολιτικής της ΚΤΚ καθώς, επίσης, και στο πλαίσιο καθορισμού του ύψους

λογαριασμού προβλέψεως έναντι κινδύνων στον ισολογισμό της ΚΤΚ.

4.9 Οικονομική Έρευνα και Συναφείς Δραστηριότητες

Η ΚΤΚ μελετά και αναλύει σε βάθος την εγχώρια οικονομία, ενώ παρακολουθεί τις εξελίξεις στην οικονομία της ζώνης του ευρώ, καθώς και στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον γενικότερα. Η ΚΤΚ συνεισφέρει ευρύτερα σε οικονομικές μελέτες και αναλύσεις μέσω των εκπροσώπων της που συμμετέχουν σε επιτροπές του ΕΣΚΤ και της ΕΕ, ενώ παρέχεται συστηματική ενημέρωση και στήριξη στη Διοικητή, ενόψει και της συμμετοχής της στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Άλλες συναφείς δραστηριότητες περιλαμβάνουν συναντήσεις με κλιμάκια διεθνών οργανισμών και διοργάνωση ενημερωτικών παρουσιάσεων σε ενδιαφερόμενους φορείς, όπως εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ουσιαστικής σημασίας ήταν ο ρόλος της ΚΤΚ στις συναντήσεις με εκπροσώπους της Τρόικα κατά το 2014 στα πλαίσια της διαδικασίας διαβουλεύσεων για την αξιολόγηση των οικονομικών εξελίξεων και την επικαιροποίηση του Μνημονίου Συναντίληψης. Συγκεκριμένα, υπήρξε ενεργός συμμετοχή κυρίως στις συζητήσεις για τις μακροοικονομικές προβλέψεις, τη δημοσιονομική αναδιάρθρωση, καθώς και τις διαρθρωτικές πρόνοιες του προγράμματος, ενώ παρασχέθηκε υποβοηθητική τεχνική στήριξη στις συζητήσεις για θέματα του χρηματοοικονομικού τομέα.

Οικονομικό Δελτίο

Κατά το 2014 δημοσιεύθηκαν δύο εξαμηνιαία *Οικονομικά Δελτία*, τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο. Το *Δελτίο* παρουσιάζει τις κυριότερες μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις, τόσο στο διεθνές όσο και στο εγχώριο περιβάλλον καθώς και τις προβλέψεις της ΚΤΚ για την κυπριακή οικονομία. Το *Δελτίο* ετοιμάζεται στα ελληνικά, μεταφράζεται στα αγγλικά και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ.

Στήριξη Διοικητή και συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του ΕΣΚΤ

Κατά το υπό ανασκόπηση έτος συνεχίστηκε η στήριξη της προετοιμασίας και συμμετοχής της Διοικητού στις συναντήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, σε θέματα που άπτονται της χάραξης και άσκησης νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ στη ζώνη του ευρώ αλλά και θέματα που αφορούσαν στη χρήση μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής. Ετοιμάστηκαν και κατά το 2014 οι τακτικές μηνιαίες παρουσιάσεις για τη Διοικητή, οι οποίες αναλύουν τις μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ αλλά και στην παγκόσμια οικονομία, με έμφαση στους δείκτες που αντανακλούν τις προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία του πληθωρισμού και της οικονομίας γενικότερα.

Σημαντικός ήταν επίσης ο ρόλος της ΚΤΚ σε σχέση με τη συστηματική συμμετοχή εκπροσώπων της στην Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής του ΕΣΚΤ και στις ομάδες εργασίας που υπάγονται σε αυτήν. Οι εν λόγω ομάδες εργασίας έχουν ως κύριες θεματολογίες: (α) τις οικονομικές προβλέψεις, (β) την οικονομετρική μοντελοποίηση και (γ) την ανάλυση των δημοσίων οικονομικών. Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής και οι ομάδες εργασίας που υπάγονται σε αυτήν παρακολουθούν τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ και γενικότερα στην ΕΕ και ετοιμάζουν εκθέσεις οι οποίες στηρίζουν τις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Στην κύρια θεματολογία τους κατά το 2014 περιλαμβανόταν και η

παρακολούθηση και εξέταση της αρνητικής οικονομικής κατάστασης στη ζώνη του ευρώ και συναφή θέματα.

Μέσω της συμμετοχής στην Ομάδα Εργασίας Προβλέψεων, η ΚΤΚ συμμετέχει στις τακτικές προβλέψεις του Ευρωσυστήματος, οι οποίες καταρτίζονται κάθε Ιούνιο και Δεκέμβριο. Οι προβλέψεις αυτές, οι οποίες αφορούν στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, ετοιμάζονται υιοθετώντας κοινές υποθέσεις εργασίας για όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ, ώστε να είναι εφικτή η συγκεντρωτική ανάλυση της οικονομίας της ζώνης του ευρώ. Επιπρόσθετα, δύο φορές το χρόνο, ετοιμάζονται επιπλέον προβλέψεις για τον πληθωρισμό, στα πλαίσια των προβλέψεων των εμπειρογνωμόνων της ΕΚΤ κάθε Μάρτιο και Σεπτέμβρη. Πέραν των τακτικών κύκλων προβλέψεων που διεξάγονται στα πλαίσια του ευρωσυστήματος, καταρτίζονται και δημοσιοποιούνται μακροοικονομικές προβλέψεις στα πλαίσια του ΜΣ και της σχετικής αξιολόγησης της κυπριακής οικονομίας κάθε τρίμηνο μετά από συμφωνία μεταξύ της Τρόικα και των αρχών (Υπουργείο Οικονομικών και ΚΤΚ). Οι προβλέψεις της ΚΤΚ επικαιροποιούνται όταν κριθεί σκόπιμο για στήριξη των γενικότερων εργασιών της ΚΤΚ.

Στα πλαίσια της συμμετοχής στην Ομάδα Εργασίας Οικονομετρικής Μοντελοποίησης, χρησιμοποιήθηκε το εξειδικευμένο οικονομετρικό μοντέλο CYMCM, το οποίο ενσωματώνει την απαιτούμενη υποδομή για την εκτίμηση τεχνικών προβλέψεων των βασικών οικονομικών μεγεθών της κυπριακής οικονομίας. Επίσης, η συγκεκριμένη Ομάδα Εργασίας υποστηρίζει τις ανάγκες της Ομάδας Εργασίας Προβλέψεων για τεχνικά θέματα, όπως είναι η ανάλυση διαφόρων σεναρίων, η ανανέωση των προβλεπόμενων ελαστικοτήτων μοντέλου και τα ερωτηματολόγια τεχνικών θεμάτων. Αποτελέσματα από το οικονομετρικό μοντέλο CYMCM χρησιμοποιήθηκαν από την ΚΤΚ στα πλαίσια των τεστ αντοχής για τις συστημικές τράπεζες της Κύπρου. Με την υιοθέτηση της στατιστικής μεθοδολογίας ΕΣΟΛ 2010 γίνονται διεργασίες για την προσαρμογή του μοντέλου στις στατιστικές αλλαγές. Οι διεργασίες έχουν ξεκινήσει από το 2014 και αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο 2015.

Οι υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με την εφαρμογή των δημοσιονομικών πτυχών του ΜΣ, έχουν αναδείξει τη μεγάλη σημασία της ανάλυσης της δημοσιονομικής πολιτικής. Η συμμετοχή της ΚΤΚ στην Ομάδα Εργασίας του ΕΣΚΤ για τα Δημόσια Οικονομικά έχει ως απόρροια την εντατικοποίηση της παρακολούθησης και ανάλυσης των δημοσιονομικών εξελίξεων, με στόχο τη διαμόρφωση ιδίας άποψης από την ΚΤΚ και τον καταρτισμό ανεξάρτητων προβλέψεων, καθώς επίσης την εκπόνηση διάφορων μελετών, εντός του προαναφερθέντος πλαισίου.

Άλλες ερευνητικές δραστηριότητες

Το 2014 συνεχίστηκε η διεξαγωγή, σε τριμηνιαία βάση, της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος. Πρόκειται για μια ποιοτική έρευνα που αφορά τις τραπεζικές χορηγήσεις στη ζώνη του ευρώ, βασικός στόχος της οποίας είναι η βαθύτερη κατανόηση του ρόλου των πιστώσεων στο μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, ώστε να εμπλουτιστούν τα στοιχεία στα οποία βασίζεται η ανάλυση και η αξιολόγηση της νομισματικής πολιτικής. Το ερωτηματολόγιο αποστέλλεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα NXI. Τα αποτελέσματά του παρακολουθούνται από την ΚΤΚ, σε συνάρτηση με τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα του Ευρωσυστήματος. Η ΚΤΚ δημοσιοποιεί κάθε τρίμηνο σε συγκεντρωτική βάση, τα αποτελέσματα της

Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων για την Κύπρο με την ετοιμασία ειδικού δελτίου που αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Η τρέχουσα κατάσταση απομόχλευσης των δανείων που επικρατεί στην Κύπρο καθιστά την πιο πάνω έρευνα ιδιαίτερα χρήσιμη.

Όσον αφορά άλλες μελέτες, η ΚΤΚ συμμετέχει σε δίκτυο του ΕΣΚΤ με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για τις αλλαγές στις μισθολογικές και τιμολογιακές πρακτικές των επιχειρήσεων τα πρόσφατα έτη, λόγω της οικονομικής κρίσης (Wage Dynamics Network). Προς αυτό το σκοπό, η ΚΤΚ βρίσκεται στη διαδικασία διεξαγωγής δειγματοληπτικής έρευνας μέσω ενός εναρμονισμένου ερωτηματολογίου, με αντικείμενο τη δυναμική και τις μεταβολές του μισθολογικού κόστους, καθώς και τη συσχέτιση του κόστους εργασίας με τις τιμές και τον πληθωρισμό στις εγχώριες επιχειρήσεις κατά το 2010 - 2013. Σημειώνεται ότι η σχετική έρευνα αποτελεί συνέχεια εκείνης που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2009, και η οποία παρουσίασε χρήσιμα στοιχεία σε σχέση με συγκεκριμένες πτυχές της αγοράς εργασίας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Κύπρο. Επίσης, από την έρευνα που διεξήχθη τον Ιούλιο 2009 διαφάνηκε ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις είχαν από τότε επηρεαστεί από την οικονομική κρίση αλλά όχι στο βαθμό που ισχύει με βάση τα σημερινά οικονομικά δεδομένα. Τα αποτελέσματα της νέας έρευνας αναμένεται να συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις επιχειρήσεις.

Από τον Ιούλιο του 2014, η ΚΤΚ συμμετέχει ενεργά στη Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (ΔΜΑ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΔΜΑ θεσπίστηκε τον Δεκέμβριο του 2011 ως ένας μηχανισμός επιτήρησης που έχει ως στόχο να εντοπίσει τους πιθανούς κινδύνους από νωρίς, την πρόληψη της εμφάνισης επιβλαβών μακροοικονομικών ανισορροπιών, καθώς επίσης τη διόρθωση των ανισορροπιών που ήδη υπάρχουν. Ένας πίνακας αποτελεσμάτων που αποτελείται από έντεκα οικονομικούς δείκτες λειτουργεί ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, όπου ο κάθε δείκτης έχει προσδιορισμένη τιμή αναφοράς για την ανίχνευση πιθανών μακροοικονομικών ανισορροπιών. Χώρες που έχουν σημανθεί ως χώρες με ανισορροπίες στη συνέχεια υποβάλλονται σε μια εμπεριστατωμένη επισκόπηση προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον οι πιθανές ανισορροπίες που εντοπίστηκαν στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης είναι προβληματικές ή όχι. Η ΔΜΑ επιτρέπει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο να υιοθετήσουν προληπτικές δράσεις ως μέρος ενός πακέτου ειδικών συστάσεων σε κάθε χώρα, ενώ σε περιπτώσεις σοβαρών ή υπερβολικών ανισορροπιών, το διορθωτικό σκέλος υλοποιείται μέσω μιας διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ). Τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν ένα σχέδιο διορθωτικών ενεργειών με ένα σαφή οδικό χάρτη, καθώς και τα χρονικά πλαίσια για την εφαρμογή αυτών των ενεργειών. Εάν αποτύχουν να αναλάβουν δράση, τότε τα επηρεαζόμενα κράτη μέλη υπόκεινται σε πρόστιμα και κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κατά τη διάρκεια του 2014 η ΚΤΚ σε συνάρτηση με την ΕΑΤ και την ΕΚΤ και κάτω από το πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας συμμετείχε στα πανευρωπαϊκά τεστ αντοχής του τραπεζικού συστήματος σε ακραίες συνθήκες οι οποίες περιλαμβάνουν μεταβλητές όπως καταθετικά και δανειστικά επιτόκια. Ο κύριος όγκος της εν λόγω δραστηριότητας, που διήρκησε κατά τους μήνες Μάρτιο με Οκτώβριο, εστιάστηκε στη στήριξη του

ΤΟΕ με τεχνοκρατικές μελέτες και ανάλυση που αφορούσαν μακροοικονομικά μεγέθη και προβλέψεις υπό τις υποθέσεις που δημοσιεύτηκαν από την ΕΑΤ και την ΕΚΤ το Μάιο του 2014. Η δραστηριότητα αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το 2015 με σκοπό την καλύτερη πρόγνωση πιθανών θεμάτων που δύναται να αντιμετωπίσει ο τραπεζικός τομέας στο μέλλον.

Επιπρόσθετα, λόγω της σημασίας του τραπεζικού τομέα, η ΚΤΚ επικεντρώθηκε στη μελέτη των επιπτώσεων της τραπεζικής κρίσης στο ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, επικαιροποίησε τις εσωτερικές μεθόδους για τις προβλέψεις του κόστους χρηματοδότησης των νοικοκυριών και των μη-χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων καθώς και τις προβλέψεις που αφορούν τα επίπεδα δανεισμού και καταθέσεων.

Επισκέψεις ξένων εμπειρογνωμόνων

Το 2014 επισκέφθηκαν την Κύπρο οι οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας Fitch Ratings, DBRS, Moody's Investors Service και Standard & Poor's Ratings Services. Οι εν λόγω οίκοι εξετάζουν την κυπριακή οικονομία σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκδίδουν ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Η αντιπροσωπεία των Standard & Poor's επισκέφθηκε την Κύπρο τον Απρίλιο του 2014, των Moody's τον Μάιο, των DBRS τον Ιούνιο, και των Fitch τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Επίσης, τον Φεβρουάριο, τον Μάιο και τον Ιούλιο του 2014 επισκέφθηκε την Κύπρο κλιμάκιο της Τρόικα αποτελούμενο από στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ στα πλαίσια της τρίτης, τέταρτης και πέμπτης αξιολόγησης του προγράμματος του κυπριακού μνημονίου, αντίστοιχα. Η ΚΤΚ συμμετείχε ενεργά στις παρουσιάσεις και στις διαβουλεύσεις με όλες τις προαναφερθείσες ξένες αντιπροσωπείες.

4.10 Στατιστική

Το 2014 απετέλεσε σημαντική χρονιά για το Τμήμα Στατιστικής (ΤΣ) λόγω της εφαρμογής των νέων στατιστικών προτύπων, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Οικονομικών Λογαριασμών του 2010 (ΕΣΟΛ 2010) και του Εγχειριδίου του Ισοζυγίου Πληρωμών και της Διεθνούς Επενδυτικής Θέσης του ΔΝΤ, έκτη έκδοση (BPM6). Οι αναθεωρήσεις των εν λόγω προτύπων κρίθηκαν αναγκαίες για σκοπούς προσαρμογής στο νέο οικονομικό περιβάλλον και στις αυξημένες απαιτήσεις για πιο λεπτομερείς στατιστικές αναλύσεις.

Λόγω της υιοθέτησης των νέων στατιστικών προτύπων, οι στατιστικές που παράγονται και υποβάλλονται επί τακτικής βάσεως προς την ΕΚΤ, την Ευρωστάτ και σε διεθνείς οργανισμούς (ΔΝΤ, ΤΔΔ), για το νομισματικό και χρηματοπιστωτικό τομέα, τον εξωτερικό τομέα, τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς και τα δημοσιονομικά, προσαρμόστηκαν ανάλογα. Ταυτόχρονα, το ΤΣ, προέβη σε περαιτέρω αναγκαίες αλλαγές και αναθεωρήσεις, η σημαντικότερη των οποίων είναι η ενσωμάτωση και δημοσίευση των στοιχείων των "Οντοτήτων Ειδικού Σκοπού" ("*Special Purpose Entities" (SPEs)*), που είναι εγγεγραμμένες / εγκαθιδρυμένες στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, τα συστήματα συλλογής και καταρτισμού στατιστικών στοιχείων αναβαθμίστηκαν, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην εφαρμογή νέων ερευνών και τη χρήση διαθέσιμων διοικητικών πηγών.

Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές

Το πλαίσιο συλλογής στοιχείων για τις νομισματικές/χρηματοπιστωτικές στατιστικές (ΝΧΣ) προσαρμόστηκε κατάλληλα για να αντικατοπτρίζει τα νέα διεθνή στατιστικά πρότυπα και τις αυξη-

μένες απαιτήσεις των χρηστών. Οι αλλαγές κρίθηκαν αναγκαίες προκειμένου τα στοιχεία να συνεχίσουν να είναι χρήσιμα για σκοπούς διαμόρφωσης της νομισματικής πολιτικής αλλά και για να συνάδουν με τη νέα μορφή των στατιστικών για τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς και το ισοζύγιο πληρωμών, για τα οποία οι ΝΧΣ αποτελούν σημαντική πρωτογενή πηγή.

Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ υιοθέτησε νέους κανονισμούς και κατευθυντήρια γραμμή σε ότι αφορά τη λογιστική κατάσταση των ΝΧΙ, τα στατιστικά στοιχεία επιτοκίων, καθώς και τα στατιστικά στοιχεία των επενδυτικών οργανισμών και των χρηματοοικονομικών εταιρειών ειδικού σκοπού που ασχολούνται με συναλλαγές τιτλοποίησης. Οι νέες απαιτήσεις καλύπτουν μία πιο αναλυτική παρουσίαση σε ότι αφορά τους τομείς των αντισυμβαλλόμενων αλλά και τις κατηγορίες μέσων (instruments).

Λόγω των σημαντικών αλλαγών που προϋποθέτουν οι νέοι κανονισμοί, δόθηκε αρκετός χρόνος προετοιμασίας στις μονάδες παροχής στοιχείων για την υποβολή στοιχείων με βάση τα νέα πρότυπα. Παράλληλα, όλα τα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων στην ΚΤΚ αναθεωρήθηκαν κατάλληλα. Πρώτος μήνας αναφοράς για τα νέα στοιχεία ορίσθηκε ο Δεκέμβριος 2014.

Οι νέες στατιστικές θα δημοσιευτούν το 2015 όταν θα καταστεί δυνατή η παραγωγή ετήσιων ρυθμών αύξησης. Επίσης, με βάση τα νέα πρότυπα, επανεκτιμήθηκαν οι χρονοσειρές των ΝΧΣ, από το τέταρτο τρίμηνο του 2012 μέχρι και το τρίτο τρίμηνο του 2014.

Οι κυριότερες αλλαγές που προκύπτουν λόγω της εφαρμογής του ΕΣΟΛ 2010, όπως περιγράφεται στην εισαγωγή, είναι η αναταξινόμηση αριθμού εταιρειών από τον τομέα των μη-χρηματοοικονομικών εταιρειών προς το χρηματοοικονομικό τομέα, επηρεάζοντας έτσι τα σχετικά μεγέθη των υπό αναφορά τομέων. Πρόσθετα, λόγω και της αυξημένης σημασίας του, ο τομέας των επενδυτικών οργανισμών παρουσιάζεται πλέον ξεχωριστά από το γενικότερο τομέα των λοιπών ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών οργανισμών, ενώ διαχωρίζονται και οι ασφαλιστικές εταιρείες από τα ταμεία προνοίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ότι αφορά τα στοιχεία ΝΧΣ, οι οντότητες ειδικού σκοπού είχαν ήδη ενσωματωθεί στα παραγόμενα και δημοσιευόμενα στοιχεία από τον Ιούλιο του 2008, μετά από σχετική σύσταση της ΕΚΤ, οπότε δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφοροποιήσεις στα συνολικά στοιχεία.

Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί

Το πλαίσιο καταρτισμού των στατιστικών που αφορούν τους τριμηνιαίους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς (ΤΧΛ) αναθεωρήθηκε εντός του 2014 με την εφαρμογή της νέας κατευθυντήριας γραμμής της ΕΚΤ που διέπει τις εν λόγω στατιστικές. Η νέα κατευθυντήρια γραμμή υιοθετεί τη μεθοδολογία του νέου στατιστικού προτύπου ΕΣΟΛ 2010 και ενσωματώνει επιπρόσθετα στοιχεία για σκοπούς ικανοποίησης των αναγκών των χρηστών. Η πρώτη αποστολή στοιχείων προς την ΕΚΤ με το νέο πλαίσιο πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2014.

Παράλληλα με την εφαρμογή του νέου πλαισίου, εμπλουτίστηκαν και επεκτάθηκαν οι πηγές συλλογής στοιχείων, όπως και οι μέθοδοι εκτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον καταρτισμό των ΤΧΛ. Βελτιώθηκαν, επίσης, και αυτοματοποιήθηκαν περαιτέρω οι διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας των εν λόγω στοιχείων.

Στατιστικές τίτλων

Η κεντρική βάση δεδομένων για τίτλους (CSDB) που διατηρεί η ΕΚΤ προσαρμόστηκε, επίσης,

κατάλληλα με βάση το νέο στατιστικό πρότυπο ΕΣΟΛ 2010. Η αποστολή μηνιαίων στοιχείων και η διαχείριση της ποιότητας δεδομένων συνεχίστηκαν απρόσκοπτα. Όσον αφορά τις στατιστικές εκδόσεων τίτλων, εφαρμόστηκε η νέα κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ για σκοπούς εναρμόνισης με το ΕΣΟΛ 2010. Ως εκ τούτου, οι αναλύσεις για τους τομείς και τα μέσα (instruments) ευθυγραμμίστηκαν με τα νέα στατιστικά πρότυπα. Επιπλέον, άρχισε σε δοκιμαστική βάση η παραγωγή στατιστικών εκδόσεων τίτλων με μόνη πηγή το CSDB.

Επίσης, τέθηκε σε εφαρμογή η έρευνα για τις διακρατήσεις τίτλων με βάση τον σχετικό κανονισμό της ΕΚΤ, μέσω της οποίας συλλέγονται και αποστέλλονται στην ΕΚΤ, σε μηνιαία βάση, πληροφορίες ανά τίτλο για μετοχές, μερίδια σε επενδυτικά ταμεία και χρεόγραφα που διακρατούνται από κατοίκους Κύπρου. Πέραν του πιο πάνω κανονισμού, εφαρμόστηκε και νέα κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ, με βάση την οποία καταρτίζονται και αποστέλλονται σε μηνιαία βάση στην ΕΚΤ στοιχεία για τους τίτλους που διακρατούνται από την ΚΤΚ.

Εξωτερικές στατιστικές

Η υιοθέτηση του BPM6 στον τομέα των στοιχείων των εξωτερικών στατιστικών για την Κύπρο ξεκίνησε να εφαρμόζεται από τον Ιούνιο του 2014, με πρώτη δημοσίευση τον Οκτώβριο του ιδίου έτους. Συγκεκριμένα, βάσει της νέας μεθοδολογίας, δημοσιεύθηκαν τα στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ) για ολόκληρο το 2013 και τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2014 ενώ για τη διεθνή επενδυτική θέση (ΔΕΘ) και το εξωτερικό χρέος, τα στοιχεία για τα έτη 2012, 2013 και το πρώτο εξάμηνο του 2014. Τα νέα δημοσιευμένα στοιχεία των εξωτερικών στατιστικών συνάδουν με τα αναθεωρημένα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών που δημοσιεύθηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (ΣΥΚ) στη βάση του νέου μεθοδολογικού προτύπου ΕΣΟΛ 2010.

Η εφαρμογή των νέων εγχειριδίων ΕΣΟΛ 2010 και BPM6, παρείχε την ευκαιρία υιοθέτησης ευρύτερων αλλαγών και αναθεωρήσεων με στόχο τη βελτίωση της κάλυψης και της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών στοιχείων του εξωτερικού τομέα. Αναλυτικότερα, πέραν από την ενσωμάτωση των στοιχείων των οντοτήτων ειδικού σκοπού που είναι εγγεγραμμένες/εγκαθιδρυμένες στην Κύπρο σε όλες τις στατιστικές που παράγονται και δημοσιεύονται, το ΤΣ αναβάθμισε επίσης τα συστήματα συλλογής και καταρτισμού των στατιστικών στοιχείων του εξωτερικού τομέα, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην εφαρμογή νέων ερευνών και τη χρήση διαθέσιμων διοικητικών πηγών.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, κατά το 2014 σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε η «Έρευνα Υπηρεσιών», η οποία απευθύνεται σε εταιρείες του τομέα παροχής υπηρεσιών, ο οποίος αποτελεί σημαντική πηγή εισροής εσόδων από το εξωτερικό. Στο ίδιο πνεύμα, εφαρμόσθηκε και η έρευνα για τις τρέχουσες μεταβιβάσεις, οι οποίες δείχνουν ραγδαία αύξηση διεθνώς και παρουσιάζουν υψηλό ενδιαφέρον για σκοπούς οικονομικής πολιτικής.

Πέραν των πιο πάνω, κατά το υπό αναφορά έτος δρομολογήθηκε και η μηχανογράφηση της νέας μεθόδου καταρτισμού του προτύπου συναλλαγματικών διαθεσίμων. Η νέα αναβαθμισμένη μέθοδος είναι ταχύτερη και χρησιμοποιεί πιο ακριβή και επικαιροποιημένα στοιχεία για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τις τιμές των χρηματοοικονομικών τίτλων, συμβάλλοντας έτσι στη διεξαγωγή καλύτερων εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στο πρότυπο.

Στοχεύοντας στην εξεύρεση βέλτιστων τρόπων αξιοποίησης συνεργειών καθόσον αφορά διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες, εντατικοποιήθηκαν

οι προσπάθειες του ΤΣ για περαιτέρω ενδυνάμωση της συνεργασίας με το Τμήμα Φορολογίας, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Δημόσιου Παραλήπτη. Εντός της ΚΤΚ, προωθήθηκαν συγκεκριμένες αυτοματοποιήσεις συστημάτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η άντληση στοιχείων από άλλα τμήματα και υπηρεσίες.

Στα πλαίσια βελτίωσης της κάλυψης και ποιοτικής αναβάθμισης των παραγόμενων στοιχείων, εντατικοποιήθηκε η συλλογή συμπληρωματικών στοιχείων μέσω των οικονομικών καταστάσεων σημαντικών, από πλευράς αποτελεσμάτων, εταιρειών. Για τον ίδιο σκοπό συνεχίστηκε επίσης, για τρίτη συνεχόμενη φορά, η συμμετοχή της ΚΤΚ, σε εθελοντική άσκηση της Ευρωστάτ για μείωση των ασυμμετριών μεταξύ των χωρών μελών της ΕΕ αναφορικά με τις άμεσες επενδύσεις.

Δημοσιονομικές στατιστικές

Η υιοθέτηση του νέου μεθοδολογικού προτύπου ΕΣΟΛ 2010 από τη ΣΥΚ καθόσον αφορά τις δημοσιονομικές στατιστικές, είχε ως αποτέλεσμα την αναθεώρηση των εν λόγω στοιχείων από το 1995. Η προαναφερθείσα αναθεώρηση, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του ΑΕγχΠ η οποία κυμάνθηκε από 7,5% - 9,8%.

Συναφώς, η ΕΚΤ προχώρησε στην αναθεώρηση της κατευθυντήριας γραμμής για την παροχή, από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, δημοσιονομικών στοιχείων, με σκοπό να λαμβάνονται υπόψη τα νέα δεδομένα και να αποφεύγονται αχρείαστες επαναλήψεις/αποστολές στοιχείων. Επιπλέον, αναθεωρήθηκαν οι πίνακες που περιλαμβάνουν στοιχεία σε σχέση με τα μέτρα που λήφθηκαν για τη στήριξη του χρηματοοικονομικού τομέα της κάθε χώρας μέλους της ΕΕ, με σκοπό να γίνουν πιο πλήρεις και κατανοητοί από το ευρύ κοινό. Από την πλευρά της ΚΤΚ, πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 2014, η πρώτη δοκιμαστική αποστολή των δημοσιονομικών στοιχείων με βάση τα νέα δεδομένα και ακολούθησε τον Οκτώβριο του 2014, η κανονική αποστολή τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι και οι δύο αποστολές πραγματοποιήθηκαν έγκαιρα και χωρίς προβλήματα.

Πέραν της αποστολής των πιο πάνω στοιχείων, το ΤΣ, σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής, εντατικοποίησε τις ενέργειές του για την αυτοματοποίηση των δημοσιονομικών στοιχείων και συνεργάστηκε στενά με τη ΣΥΚ προς επίτευξη του πιο πάνω στόχου. Επιπλέον, στα πλαίσια των ετήσιων θεματικών συναντήσεων της Ομάδας Εργασίας της ΕΚΤ για τα δημοσιονομικά, το ΤΣ διοργάνωσε με επιτυχία στην Κύπρο την εν λόγω συνάντηση για το 2014.

Έρευνα νοικοκυριών

Εντός του 2014, ξεκίνησε το δεύτερο κύμα της έρευνας που διεξάγει το Ευρωσύστημα και στην οποία συμμετέχει και η ΚΤΚ, σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις καταναλωτικές συνήθειες των νοικοκυριών (“Household Finance and Consumption Survey” - "HFCS"). Κατά το δεύτερο αυτό κύμα, το σχετικό ερωτηματολόγιο εμπλουτίστηκε με νέες ερωτήσεις, οι οποίες αποτυπώνουν καλύτερα την τρέχουσα οικονομική κατάσταση στην Κυπριακή οικονομία και αναμένεται να βοηθήσουν στον καταρτισμό των στατιστικών στοιχείων που παράγει το ΤΣ.

Η συλλογή των στοιχείων έγινε ηλεκτρονικά με τη μέθοδο CAPI (computer assisted personal interviewing), η οποία παρέχει καλύτερες δυνατότητες για γρήγορη συλλογή, επεξεργασία και έλεγχο των στατιστικών στοιχείων κατά τις συνεντεύξεις. Κατά το δεύτερο κύμα εφαρμόστηκε η συλλογή χρονικά

επαναλαμβανόμενων διαστρωματικών στοιχείων (panel dimension), γεγονός που θα δώσει τη δυνατότητα να διαφανούν καλύτερα οι αλλαγές που έγιναν στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των νοικοκυριών στο διάστημα που μεσολάβησε από το πρώτο κύμα της έρευνας.

Η συλλογή των στοιχείων ολοκληρώθηκε έγκαιρα και εντός των προκαθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν για το 2014. Ο έλεγχος και η τεχνική επεξεργασία των στοιχείων που συλλέχθηκαν θα συνεχιστεί εντός του 2015 σε συνεργασία με την ΕΚΤ. Με την ολοκλήρωση όλων των τεχνικών ελέγχων και τη σύγκριση και στάθμιση των στοιχείων με εξωτερικά δεδομένα (αντιπαραβολή με δεδομένα από την απογραφή πληθυσμού, την έρευνα εισοδημάτων και συνθηκών διαβίωσης και τους εθνικούς λογαριασμούς), μέχρι το τέλος του 2015, τα τελικά στοιχεία θα αποσταλούν στην ΕΚΤ. Τα μικροδεδομένα όλων των χωρών που συμμετέχουν στην εν λόγω έρευνα αναμένεται επίσης να είναι διαθέσιμα για σκοπούς έρευνας μέχρι το τέλος του 2015.

Δείκτες τιμών κατοικιών

Κατά το 2014 η Μονάδα Παρακολούθησης Ακινήτων (ΜοΠΑ) εκτός από την τριμηνιαία έκδοση του γενικού δείκτη τιμών κατοικιών και των επιμέρους δεικτών, ανέπτυξε εργαλείο ενδεικτικού εύρους αξίας κατοικιών. Πιο συγκεκριμένα, το εργαλείο χρησιμοποιεί τα χαρακτηριστικά όπως υπολογίζονται για τους δείκτες κατοικιών ώστε να υπολογίσει ένα εύρος αξίας για το συγκεκριμένο ακίνητο. Το εργαλείο χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τις συμβαλλόμενες τράπεζες για σκοπούς παρακολούθησης εκτιμήσεων ακινήτων.

Επιπλέον, η ΜοΠΑ ανέπτυξε προκαταρκτικούς δείκτες γης (οικόπεδα, χωράφια) με ετήσια συχνότητα, ξεκινώντας από το 2006. Οι δείκτες γης είναι σε διαδικασία επικύρωσης ώστε να χρησιμοποιούνται από τις συμβαλλόμενες τράπεζες για σκοπούς προληπτικής εποπτείας. Η ΜοΠΑ ξεκίνησε, επίσης, την ανάπτυξη δεικτών κατοικιών ανά δήμο, για τουριστικές περιοχές και για εμπορικά ακίνητα.

Στατιστικές εκδόσεις

Με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση/αναβάθμιση της πληροφόρησης και κατ' επέκταση, την ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των εσωτερικών και εξωτερικών χρηστών, εμπλουτίσθηκαν οι υφιστάμενες εκδόσεις και προωθήθηκαν νέες σε εξειδικευμένα θέματα.

Από το Φεβρουάριο του 2014, η έκδοση με τίτλο «Νομισματικές και Χρηματοπιστωτικές Στατιστικές», η οποία δημοσιεύεται σε μηνιαία βάση στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ αναβαθμίστηκε αισθητά. Οι κυριότερες αλλαγές που δρομολογήθηκαν αφορούν την αναθεώρηση των στοιχείων της έκδοσης σχετικά με δάνεια και καταθέσεις, έτσι ώστε οι μηνιαίες συναλλαγές και οι ετήσιοι ρυθμοί αύξησης να περιλαμβάνουν και την αναπροσαρμογή που προέρχεται από τις συναλλαγματικές μεταβολές. Η αλλαγή αυτή προσδίδει ουσιαστική επιπλέον πληροφόρηση στους χρήστες σε ότι αφορά την πραγματική ετήσια ποσοστιαία μεταβολή στα νομισματικά μεγέθη, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ακολουθεί η ΕΚΤ. Πρόσθετα, από τον Ιούλιο του 2014 άρχισε και η δημοσίευση των στατιστικών στοιχείων «Επενδυτικών Οργανισμών» που περιλαμβάνει συγκεντρωτικά στοιχεία του τομέα από το 2008 και εντεύθεν, σε τριμηνιαία βάση.

Συνεργασία με τη ΣΥΚ

Το 2014, ενόψει και της εφαρμογής των νέων εγχειριδίων ΕΣΟΛ 2010 και BPM6, η συνεργασία του ΤΣ με τη ΣΥΚ ήταν στενή και σε συνεχή βάση, προκει-

μένου να καταστεί δυνατή η εναρμόνιση και διασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέπειας μεταξύ των παραγόμενων στατιστικών από τις δύο αρχές.

Προς επίτευξη του πιο πάνω στόχου, οι δύο αρχές προχώρησαν στην επικαιροποίηση και αναβάθμιση του ενιαίου μητρώου επιχειρήσεων, το οποίο καταρτίστηκε από κοινού για πρώτη φορά το 2013. Συγκεκριμένα, ενσωματώθηκαν καινούργιες πληροφορίες και κατηγορίες μεταβλητών και ενισχύθηκε η τεχνική υποδομή που επιτρέπει την γρήγορη και ασφαλή διαχείριση των πληροφοριών του.

Από πλευράς της ΚΤΚ, αναπτύχθηκε νέο λογισμικό σύστημα για σκοπούς παραλαβής και επεξεργασίας των στοιχείων του ενιαίου μητρώου που αποστέλλονται από τη ΣΥΚ. Τόσο το λογισμικό, όσο και η βάση δεδομένων του μητρώου, χρησιμοποιήθηκαν εκτεταμένα κατά τη διάρκεια του έτους τόσο για το σχεδιασμό των δειγμάτων ερευνών που διεξάγει η ΚΤΚ, όσον και για την παραγωγή στατιστικών εκτιμήσεων για το ΙΠ και τη ΔΕΘ.

Οι δύο αρχές προχώρησαν, επίσης, από κοινού στον καταρτισμό του πληθυσμού των πλοιοκτητριών και πλοιοδιαχειριστριών εταιρειών που εδρεύουν στην Κύπρο. Οι βάσεις δεδομένων που δημιουργήθηκαν χρησιμοποιήθηκαν κατά το 2014 για τη συλλογή και τον καταρτισμό στατιστικών στοιχείων που αφορούν το ΙΠ, την ΔΕΘ και το εξωτερικό χρέος της Κύπρου και ενσωματώθηκαν στο ενιαίο μητρώο επιχειρήσεων.

4.11 Πληροφορική

Κατά το 2014, οι προτεραιότητες του Τμήματος συνέχισαν να επηρεάζονται από έκτακτες και επείγουσες εργασίες, κυρίως ως αποτέλεσμα του μνημονίου με την Τρόικα και της εισαγωγής του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) της ΕΚΤ.

Συνοπτικά, τα κύρια έργα ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων αφορούσαν:

- την υλοποίηση των αποφάσεων για την εποπτεία των τραπεζικών ιδρυμάτων,
- την εκτέλεση της νομισματικής πολιτικής,
- την παροχή έγκυρης και άμεσης πληροφόρησης εντός και εκτός ΚΤΚ,
- τις αναθεωρήσεις που προέρχονταν από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ).

Αναφορικά με τη διαχείριση της υποδομής πληροφορικής της Τράπεζας, συνεχίστηκε η υλοποίηση έργων για ενίσχυση της διαθεσιμότητας και αποδοτικότητας, για την αναβάθμιση εξοπλισμού σε νέες εκδόσεις και για την παροχή νέας λειτουργικότητας και δυνατοτήτων.

Η ενίσχυση της ασφάλειας της πληροφορικής ήταν συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια του 2014. Πέραν από τους συστηματικούς ελέγχους της υποδομής και της αξιολόγησης κινδύνων, εισήχθηκαν νέες πολιτικές και εξειδικευμένος εξοπλισμός, ενώ συνεχίστηκε η ενημέρωση και επιμόρφωση προσωπικού.

Τέλος, το ΤΠ συμμετείχε στην Επιτροπή Πληροφορικής και τις ομάδες εργασίας της, καθώς και σε ομάδα εργασίας της Επιτροπής Στατιστικής, του ΕΣΚΤ και της ΕΑΤ και προχώρησε, σε τοπικό επίπεδο, στην έγκαιρη υλοποίηση των έργων και άλλων αποφάσεών τους.

Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής

Κατά το 2014 οι προτεραιότητες, σύμφωνα με το χαρτοφυλάκιο των έργων πληροφορικής, αναθεωρήθηκαν βάσει νέων και έκτακτων αναγκών. Τα έκτακτα έργα προέρχονταν κυρίως από το Τμήμα Εποπτείας και Ρύθμισης Τραπεζικών Ιδρυμάτων

(TE&PTI), λόγω των επείγουσων αναγκών του ΕΜΜ, άλλων έργων της ΕΑΤ και υποστήριξης του μνημονίου.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και η εφαρμογή των πιο κάτω συστημάτων:

- Αυτοματοποίηση των «Τακτικών Εκθέσεων» του TE&PTI E (Prudential Returns) και ενσωμάτωσή τους στο περιβάλλον Επιχειρηματικής Ευφυΐας (Business Intelligence).
- Δημιουργία Αρχείου Μη Συμμόρφωσης Τρίτων Προσώπων, για σκοπούς παρεμπόδισης του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και εφαρμογή οδηγίας για συλλογή σχετικών στοιχείων, από τον ισολογισμό των Τραπεζών.
- Εφαρμογή προτύπων SDMX/ML που αφορούν την υποβολή στοιχείων προς την ΕΚΤ και EUROSTAT.
- Εφαρμογή Αναθεωρημένων Κανονισμών της ΕΚΤ σε σχέση με την επαγγελματική ιδιότητα των συμβαλλόμενων νομικών προσώπων, για στοιχεία Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών (MUFA), ισολογισμού, επιτοκίων και αναπροσαρμογών των Τραπεζικών Ιδρυμάτων, καθώς επίσης και στοιχεία Ισοζυγίου Πληρωμών.
- Καταρτισμός Ενιαίου Μητρώου Θεσμικών Μονάδων (Business Registry - 1η φάση) σε συνεργασία με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.
- Παραλαβή εκθέσεων για σκοπούς Επίβλεψης Συστημάτων Πληρωμών.
- Ανάπτυξη του Μισθολογίου Έκτακτων Υπαλλήλων.
- Εφαρμογή του Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Συνεργατισμού (πρώτη φάση).

Κατά το 2014, ξεκίνησαν τα πιο κάτω έργα και αναβαθμίσεις, τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2015:

- Αυτοματοποίηση της αποζημίωσης εξόδων για υπηρεσιακά ταξίδια.
- Δημιουργία κεντρικού μητρώου Δανειοληπτών και Χορηγήσεων (Central Credit Registry).
- Συλλογή στατιστικών στοιχείων μέσα από νέες έρευνες προς εξωτερικούς συνεργάτες.
- Καταρτισμός Ενιαίου Μητρώου Θεσμικών Μονάδων (Business Registry - Φάση 2) σε συνεργασία με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.
- Συλλογή, επεξεργασία και υποβολή στατιστικών στοιχείων, που αφορούν Συστήματα Πληρωμών, και Δημοσιονομικών Στατιστικών, στην ΕΚΤ.
- Μηχανογράφηση εργασιών Νομισματικής Μονάδας.

Έργα υποδομής

Συνεχίστηκε η υλοποίηση έργων με στόχο α) τη διατήρηση και ενίσχυση της απόδοσης και διαθεσιμότητας των υφιστάμενων συστημάτων και υπηρεσιών σε ικανοποιητικά επίπεδα, β) την επέκτασή τους με σκοπό την παροχή νέας λειτουργικότητας και την ικανοποίηση νέων αναγκών, καθώς και γ) την εισαγωγή νέων τεχνολογιών για την παροχή νέων υπηρεσιών και δυνατοτήτων αυτοματοποίησης και διευκόλυνσης των εργασιών της ΚΤΚ.

Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής

Συνεχίστηκε η συστηματική αξιολόγηση κινδύνων και η ενίσχυση των μέτρων ασφάλειας. Ιδιαίτερα, διενεργήθηκαν έλεγχοι ασφάλειας σε σχέση με την εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα των πληροφοριών που κρατούνται στα συστήματα πληροφορικής της ΚΤΚ και όπου κρίθηκε σκόπιμο, εισήχθηκαν νέες πολιτικές και έγιναν αλλαγές στην υποδομή. Παράλληλα

συνεχίστηκε η ενημέρωση και επιμόρφωση των χρηστών.

Επίσης, ολοκληρώθηκε μελέτη για την ασφάλεια πληροφορικής, βάσει της οποίας τροχοδρομείται η διαμόρφωση πολιτικών και διαδικασιών και η εισαγωγή εξειδικευμένων συστημάτων ασφάλειας.

4.12 Ανθρώπινο Δυναμικό, Οργάνωση και Μέθοδοι

Κατά το 2014, το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Οργάνωσης και Μεθόδων συνέχισε την ενεργή υποστήριξη των διαφόρων Τμημάτων της ΚΤΚ για την αποτελεσματική διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και την εισαγωγή βέλτιστων πρακτικών σε σχέση με τον τομέα.

Με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του προσωπικού σε γενικές διαπροσωπικές καθώς και διευθυντικές ικανότητες, υλοποιήθηκαν ενδοϋπηρεσιακά εκπαιδευτικά σεμινάρια. Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, σεμινάρια για το προσωπικό του Τμήματος Εποπτείας υπό τη μορφή "train the trainer" στα πλαίσια λειτουργίας του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, σε συνεργασία με την επιτροπή Human Resource Conference της ΕΚΤ. Επιπρόσθετα, και λαμβάνοντας υπόψη τον φόρτο εργασίας των Τμημάτων προωθήθηκε η χρήση διαδικτυακού συστήματος εκπαίδευσης (e-learning) το οποίο είχε πιλοτικά εφαρμοστεί κατά τον προηγούμενο χρόνο.

Προωθήθηκαν συνεργασίες με άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ σε εκπαιδευτικά θέματα, όπως π.χ με την Deutsche Bundesbank, όπου η ΚΤΚ συμμετείχε στο σχέδιο Πρακτικής Εξάσκησης Φοιτητών του Πανεπιστημίου της Bundesbank με θέμα το ρόλο και τις λειτουργίες των κεντρικών τραπεζών.

Κατά το 2014, η ΚΤΚ πιστοποιήθηκε ως εγκεκριμένος εργοδότης για σκοπούς Επαγγελματικής Ανάπτυξης (Approved Employer Professional Development) από το Association of Chartered Certified Accountants –ACCA, πιστοποίηση η οποία αναγνωρίζει την υποστήριξη που παρέχει η ΚΤΚ στα μέλη του προσωπικού της για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος υποστελέχωσης της ΚΤΚ που δημιουργήθηκε λόγω αποχωρήσεων προσωπικού, καθώς και της ανάληψης επιπρόσθετων εργασιών στα πλαίσια της λειτουργίας του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, της Αρχής Εξυγίανσης, καθώς και υποχρεώσεων που απορρέουν από το Μνημόνιο Συναντίληψης με την Τρόικα, η ΚΤΚ προχώρησε σε προκήρυξη αριθμού θέσεων με συμβόλαια ορισμένης διάρκειας. Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ συμμετείχε στο σχέδιο τοποθέτησης ανέργων νέων πτυχιούχων για απόκτηση εργασιακής πείρας της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και με αυτό τον τρόπο στελεχώθηκαν διάφορα Τμήματα της ΚΤΚ για την κάλυψη έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, δίνοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία σε άνεργους νέους πτυχιούχους για απόκτηση εργασιακής πείρας.

Μέσω της συμμετοχής της στην επιτροπή Human Resource Conference της ΕΚΤ, η ΚΤΚ συνείσφερε στην προσπάθεια στελέχωσης του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού που έχει θεσπιστεί με στόχο την τραπεζική εποπτεία στην Ευρώπη, και μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ επιλέγησαν μέσα από τη διαδικασία της ΕΚΤ. Στο πλαίσιο της οργανωτικής αρχής του ευρωσυστήματος για ανταλλαγή πόρων, η ΚΤΚ είχε ενεργή εμπλοκή για την ανταλλαγή προσωπικού με άλλες ΕθνΚΤ και την ΕΚΤ.

Στο τομέα των εργασιακών σχέσεων συνεχίστηκε η διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης που αφορά την τριετία 2014 – 2016 μεταξύ της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) και της ΚΤΚ.

Αναφορικά με θέματα οργάνωσης, το Τμήμα παρείχε, στα πλαίσια του ρόλου του, υποστήριξη στα υπόλοιπα τμήματα και υπηρεσίες της ΚΤΚ, και συγκεκριμένα για τον καθορισμό νέων διαδικασιών και στην διενέργεια μελετών με την υποβολή εισηγήσεων στη Διεύθυνση.

4.13 Ασφάλεια και Υγεία

Η ΚΤΚ αποδίδει πρωταρχική σημασία στα θέματα ασφάλειας και υγείας, και λαμβάνει μέτρα για:

- τη διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας του προσωπικού, καθώς επίσης και τρίτων προσώπων (επισκεπτών, συνεργατών), και
- τη συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις που ισχύουν στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Κατά το 2014, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η προσοχή επικεντρώθηκε στην εφαρμογή των προνοιών της πολιτικής Ασφάλειας και Υγείας, αξιοποιώντας το σύστημα ασφάλειας και υγείας και την αντίστοιχη μελέτη εκτίμησης κινδύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του έτους:

- Συστάθηκε νέα Επιτροπή Ασφάλειας και Υγείας για τριετή θητεία.
- Βελτιώθηκαν οι οδηγίες εργασίας που αφορούν τις εργασίες εξωτερικών συνεργείων και την εκτέλεση θερμών εργασιών.
- Συνεχίστηκε η διενέργεια επιθεωρήσεων Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας από τον Λειτουργό Ασφάλειας και Υγείας.
- Ελήφθησαν μέτρα και υλοποιήθηκαν εισηγήσεις του Λειτουργού Ασφάλειας και Υγείας και της Επιτροπής Ασφάλειας και Υγείας καθώς και εισηγήσεις / προτάσεις από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας με στόχο τη μείωση της επικινδυνότητας και την αναβάθμιση της Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας.
- Συνεχίστηκε η εκπαίδευση της Ομάδας Πρώτων Βοηθειών και της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτων Περιστατικών.
- Διενεργήθηκε εκπαιδευτική άσκηση ετοιμότητας/εκκένωσης του κτηρίου με συμμετοχή όλων των εργαζομένων.
- Υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα και παρουσιάσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας.

4.14 Ασφάλεια και Εγκαταστάσεις

Οι κύριες αρμοδιότητες του Τμήματος Ασφάλειας και Τεχνικής Υποστήριξης αφορούν τη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας για την προστασία του κτηρίου, των εγκαταστάσεων, του προσωπικού, των επισκεπτών και των περιουσιακών στοιχείων της ΚΤΚ και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων της ΚΤΚ.

Εντός του πλαισίου των πιο πάνω αρμοδιοτήτων συνεχίστηκε κατά το υπό επισκόπηση έτος, η εκπαίδευση του προσωπικού ασφάλειας σε συνεργασία με την Αστυνομία. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του 2014, στελέχη του Τμήματος συμμετείχαν στην Ομάδα Επιθεωρητών Ασφάλειας του ΕΣΚΤ, η οποία ασχολείται με θέματα ασφάλειας του ευρώ καθώς, επίσης, και στην Ομάδα Προϊσταμένων Ασφάλειας των Κεντρικών Τραπεζών της ΕΕ και των G10, η οποία ασχολείται με θέματα ασφάλειας των κεντρικών τραπεζών.

Κατά το υπό επισκόπηση έτος αναβαθμίστηκε και βελτιώθηκε ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Ταυτόχρονα έχουν αναθεωρηθεί οι διαδικασίες ασφάλειας. Ο έλεγχος και η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνθηκών και της λειτουργίας του εξοπλισμού μέσω του συστήματος διαχείρισης του κτηρίου ήταν συνεχής, όπως και κατά τις προηγούμενες χρονιές.

Για το προσεχές μέλλον, μεταξύ άλλων, προγραμματίζονται η αντικατάσταση μέρους του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού με νέο εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

5. ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2014 €'000	31 Δεκ. 2014 €'000	31 Δεκ. 2013 €'000
1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό		**441.497**	**389.194**
2 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		**351.771**	**277.798**
2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ	*228.422*		*221.296*
2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	*123.349*		*56.502*
3 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		**15.153**	**26.190**
4 Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		**5.069**	**-**
4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	*5.069*		*-*
4.2 Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ	*-*		*-*
5 Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής		**1.116.000**	**1.600.000**
5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	*380.000*		*400.000*
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	*736.000*		*1.200.000*
5.3 Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	*-*		*-*
5.4 Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις	*-*		*-*
5.5 Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	*-*		*-*
5.6 Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	*-*		*-*
6 Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		**7.400.088**	**9.550.214**
7 Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ		**855.644**	**880.754**
7.1 Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	*353.824*		*352.122*
7.2 Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής	*501.820*		*528.632*
8 Χρέος Γενικής Κυβέρνησης σε ευρώ		**1.296.983**	**1.350.762**
9 Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος		**127.151**	**109.457**
9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ	*39.471*		*32.208*
9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	*87.680*		*77.249*
9.3 Απαιτήσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	*-*		*-*
9.4 Καθαρές απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	*-*		*-*
9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	*-*		*-*
10 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		**36.818**	**37.964**
11 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		**82.871**	**82.177**
11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ	*-*		*-*
11.2 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	*8.900*		*9.452*
11.3 Λοιπά Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*-*		*-*
11.4 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	*-*		*-*
11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	*52.345*		*49.888*
11.6 Διάφορα στοιχεία	*21.626*		*22.836*
Σύνολο Ενεργητικού		**11.729.045**	**14.304.510**

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 70-98 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΆ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2014 €'000	31 Δεκ. 2014 €'000	31 Δεκ. 2013 €'000
1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία		**2.022.911**	**1.687.666**
2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής		**4.130.796**	**2.773.296**
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)	*1.995.296*		*1.008.296*
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	*2.135.500*		*925.000*
2.3 Καταθέσεις Προθεσμίας	-		*840.000*
2.4 Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	-		-
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	-		-
3 Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		**9.936**	**-**
4 Εκδοθέντα χρεόγραφα		**-**	**-**
5 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ		**1.250.489**	**966.716**
5.1 Γενική κυβέρνηση	*1.210.786*		*928.365*
5.2 Λοιπές υποχρεώσεις	*39.703*		*38.351*
6 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		**8.971**	**14.261**
7 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		**62.783**	**14.911**
8 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		**-**	**-**
8.1 Καταθέσεις, υπόλοιπα και λοιπές υποχρεώσεις	-		-
8.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ	-		-
9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ		**158.354**	**148.513**
10 Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος		**2.675.532**	**7.343.147**
10.1 Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	-		-
10.2 Υποχρεώσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	-		-
10.3 Καθαρές υποχρεώσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	*177.667*		*501.999*
10.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	*2.497.865*		*6.841.148*
11 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		**37.043**	**38.291**
12 Λοιπές υποχρεώσεις		**280.901**	**255.029**
12.1 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	-		-
12.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	*5.500*		*6.218*
12.3 Διάφορα στοιχεία	*275.401*		*248.811*
13 Προβλέψεις		**285.000**	**285.000**
14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής		**424.271**	**382.487**
15 Κεφάλαιο και αποθεματικά		**215.766**	**170.418**
15.1 Κεφάλαιο	*90.000*		*90.000*
15.2 Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	*125.766*		*80.418*
16 Πλεόνασμα Χρήσεως		**166.292**	**224.775**
Σύνολο Παθητικού		**11.729.045**	**14.304.510**

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 70-98 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
για το έτος 2014

		2014		2013	
		€'000	€'000	€'000	€'000
1.1	Έσοδα από τόκους	205.902		318.891	
1.2	Έξοδα σε τόκους	-12.323		-49.621	
1	**Καθαρά έσοδα από τόκους**		**193.579**		**269.270**
2.1	Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	459		2.446	
2.2	Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	-8		-3.837	
2.3	Μεταφορές προς προβλέψεις έναντι κινδύνων	-		-	
2	**Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους**		**451**		**-1.391**
3.1	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	14.697		19.429	
3.2	Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-		-	
3	**Καθαρά Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες**		**14.697**		**19.429**
4	Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές		2.138		2.741
5	Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος		930		-713
6	Λοιπά Έσοδα		787		1.155
	Σύνολο Καθαρών Εσόδων		**212.582**		**290.491**
7	Δαπάνες Προσωπικού	-25.374		-38.947	
8	Διοικητικές Δαπάνες	-4.883		-28.658	
9	Αποσβέσεις Ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού	-1.527		-1.655	
10	Υπηρεσίες παραγωγής τραπεζογραμματίων και κερμάτων	-714		-1.206	
11	Λοιπά Έξοδα	-11.828		-1.753	
	Σύνολο Εξόδων		**-44.326**		**-72.219**
Αποδέσμευση της υποχρέωσης για τραπεζογραμμάτια σε κυπριακή λίρα			**-**		**8.467**
Πλεόνασμα Χρήσεως			**168.256**		**226.739**
Υπερβάλων πλεόνασμα από αναλογιστική αναπροσαρμογή του 2014			**-1.964**		**-1.964**
Πλεόνασμα χρήσεως για κατανομή			**166.292**		**224.775**
Υπερβάλων πλεόνασμα από αναλογιστική αναπροσαρμογή του 2014			**-**		**-1.964**
	Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο		33.258		45.348
	Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας		133.034		181.391
	Καθαρό Πλεόνασμα Χρήσεως		**166.292**		**224.775**

11 Μαΐου 2015

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη
Διοικητής

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 70-98 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γενικές αρχές κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) καταρτίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων 2002 έως 2014, με βάση τις εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Οι λογιστικές αρχές έχουν καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2010/20 και με τις τροποποιητικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΚΤ/2011/27, ΕΚΤ/2012/29 και ΕΚΤ/2014/54.

Οι αρχές αυτές, βασίζονται σε γενικώς αποδεκτές βασικές λογιστικές παραδοχές, και έχουν διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη το ιδιαίτερο καθεστώς λειτουργίας των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος.

Βασικές λογιστικές παραδοχές

Για τη λογιστική μεταχείριση των συναλλαγών και των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της διαμόρφωσης λογιστικών κανόνων ισχύουν οι ακόλουθες βασικές λογιστικές παραδοχές:

- **Πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια**: Οι λογιστικές μέθοδοι και η υποβολή χρηματοοικονομικών στοιχείων αντανακλούν την πραγματική οικονομική κατάσταση και χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, η δε ποιότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων προάγει την ευκολία στην κατανόηση, τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα τους. Οι συναλλαγές λογιστικοποιούνται και παρουσιάζονται με κριτήριο το ουσιαστικό τους περιεχόμενο και την πραγματική οικονομική κατάσταση και όχι απλώς με κριτήριο το νομικό τους τύπο.
- **Συντηρητικότητα**: Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και η αναγνώριση των εσόδων γίνεται με σύνεση. Στο πλαίσιο της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής αυτό συνεπάγεται ότι τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, αλλά καταγράφονται απευθείας σε λογαριασμό αναπροσαρμογής και ότι οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές στο τέλος του έτους μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, εφόσον υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής. Δεν συνάδει με την αρχή της συντηρητικότητας η δημιουργία αφανών αποθεματικών ή η εκ προθέσεως ανακριβής αναγραφή στοιχείων στον ισολογισμό και στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης.
- **Μεταγενέστερα του ισολογισμού γεγονότα**: Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στο διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από τα αρμόδια όργανα, πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, εφόσον τα εν λόγω γεγονότα επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων την ημερομηνία αναφοράς. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, αλλά γίνεται αναφορά των εν λόγω γεγονότων εφόσον μεν δεν επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων την ημερομηνία αναφοράς, αλλά δε η σπουδαιότητά τους

είναι τέτοια ώστε τυχόν μη αποκάλυψή τους θα επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις.

- **Ουσιώδες των λογιστικών γεγονότων**: Παρεκκλίσεις από τους λογιστικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που επηρεάζουν τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων χρήσης της ΚΤΚ, επιτρέπονται μόνο εάν αφορούν λογιστικά γεγονότα που εύλογα μπορούν να κριθούν επουσιώδη στο γενικότερο πλαίσιο και την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΚΤΚ.
- **Λειτουργούσα οντότητα**: Οι λογαριασμοί καταρτίζονται με βάση την παραδοχή της λειτουργούσας οντότητας.
- **Πραγματοποίηση των εσόδων/εξόδων (παραδοχή του δεδουλευμένου)**: Τα έσοδα και έξοδα αναγνωρίζονται εντός της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται και όχι εντός της χρήσης κατά την οποία εισπράττονται ή πληρώνονται, αντίστοιχα.
- **Συνέπεια και συγκρισιμότητα**: Τα κριτήρια αποτίμησης του ισολογισμού και αναγνώρισης των εσόδων εφαρμόζονται με συνέπεια, σύμφωνα με μία ομοιογενή και συνεχή προσέγγιση εντός του Ευρωσυστήματος, προκειμένου να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις.

Λογιστικοί Κανόνες

- **Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού**

  Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό μόνο όταν αναμένεται ότι κάθε μελλοντικό οικονομικό όφελος ή κόστος που σχετίζεται με το εν λόγω στοιχείο θα αναγνωρίζεται από την ΚΤΚ ή θα εκρέει από αυτήν, όλοι ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω στοιχείο έχουν μεταβιβαστεί στην ΚΤΚ και το κόστος ή η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατό να υπολογιστούν με αξιόπιστο τρόπο.
- **Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού**

  Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένα νομίσματα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας αναφοράς που αναφέρονται στο δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ.

  Η αποτίμηση της αξίας του χρυσού λογιστικοποιείται με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγία καθαρού χρυσού, όπως αυτή προκύπτει από τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ / δολαρίου ΗΠΑ την ημερομηνία αναφοράς.

  Με εξαίρεση τα στοιχεία του πάγιου επενδυτικού χαρτοφυλακίου και χρηματοοικονομικών μέσων που κρατούνται μέχρι τη λήξη τους, στο τέλος του οικονομικού έτους τα στοιχεία που αφορούν χρηματοοικονομικά μέσα είτε εντός είτε εκτός ισολογισμού αποτιμώνται στις τρέχουσες τιμές.

  Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται χωριστά κατά νόμισμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων.

  Κεφαλαιουχικά κέρδη ή ζημιές των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο συνάλλαγμα που προκύπτουν από αυξομειώσεις στην αξία αποτίμησης παρουσιάζονται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- **Αναγνώριση συναλλαγών**
  - Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, χρηματοοι-

κονομικά μέσα σε ξένο νόμισμα και δεδουλευμένοι τόκοι καταγράφονται με ημερομηνία αξίας την ημερομηνία του καταρτισμού της συναλλαγής (μέθοδος οικονομικής προσέγγισης).

- Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και οι σχετικές αποσβέσεις υπέρ ή υπό το άρτιο υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση.
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ισχύει κατά το χρόνο της συναλλαγής.

Αποτίμηση εσόδων και εξόδων

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από πράξεις επί συναλλάγματος και χρεογράφων μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως. Το αγοραίο κόστος των στοιχείων που έχουν διατεθεί υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου αγοραίου κόστους των αντίστοιχων στοιχείων σε ημερήσια βάση, λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση των οποιωνδήποτε διαφοροποιήσεων στις τιμές συναλλάγματος και στις αγοραίες τιμές.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτιμήσεις σε οποιοδήποτε χρεόγραφο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από αποτιμήσεις, στο βαθμό που υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αποτίμηση και τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως και δεν μπορούν να αντιστραφούν έναντι μελλοντικών μη πραγματοποιηθέντων κερδών. Αυτές οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επί ενός συγκεκριμένου τίτλου ή νομίσματος ή επί των διαθεσίμων σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλους τίτλους ή νομίσματα ή χρυσό. Σε περίπτωση τέτοιων μη πραγματοποιηθεισών ζημιών οι οποίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης, το κατά μέσον όρο κόστος του εν λόγω στοιχείου μειώνεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή του στο τέλος του έτους.

Οι ζημιές λόγω απομείωσης μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης και δεν αντιλογίζονται τα επόμενα έτη, εκτός εάν η απομείωση μειώνεται και η μεταβολή αυτή μπορεί να σχετιστεί με παρατηρήσιμο γεγονός που επήλθε μετά την πρώτη καταγραφή της απομείωσης.

Αξίες χρεογράφων υπέρ ή υπό το άρτιο υπολογίζονται και αποσβένονται κατά την εναπομένουσα διάρκεια των χρεογράφων και λογίζονται ως μέρος των εσόδων από τόκους.

Λογιστική Μεταχείριση

- **Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων**

Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα τόσο εντός όσο και εκτός ισολογισμού εξαιρουμένων των χρεογράφων του πάγιου επενδυτικού χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στις μέσες αγοραίες τιμές της ημερομηνίας ισολογισμού, χωριστά για κάθε καταχωρημένο χρεόγραφο κατά Διεθνή Αριθμό Τίτλων Αξιογράφων (κατά ISIN). Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα του πάγιου επενδυτικού χαρτοφυλακίου και χρεόγραφα που κρατούνται μέχρι την λήξη τους αποτιμώνται στην αποσβεσθείσα τιμή κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.

- **Στοιχεία πάγιου ενεργητικού**

Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού, αποτιμώνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για όλη τη διάρκεια της

προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του κάθε στοιχείου ως ακολούθως:

Κατηγορία παγίων	Περίοδος απόσβεσης
Τα οικόπεδα και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται.	
Κτήρια	25 χρόνια
Έπιπλα, κτηριακός εξοπλισμός και άλλος εξοπλισμός	10 χρόνια
Εξοπλισμός πληροφορικής	4 χρόνια
Μηχανοκίνητα	4 χρόνια
Στοιχεία αγοραίας αξίας κάτω των €10.000 αποσβένονται κατά το έτος κτήσεως.	

- **Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία**

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ που μαζί αποτελούν το Ευρωσύστημα. Το 8% της συνολικής αξίας των τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ και το υπόλοιπο 92% για λογαριασμό των ΕθνΚΤ. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων αποτελεί στοιχείο παθητικού και κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα σύμφωνα με την Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων η οποία ισούται με την κλείδα του Ευρωσυστήματος προσαρμοσμένη στο 92% που αναλογεί στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμματίων που κατανέμεται σε κάθε ΕθνΚΤ σύμφωνα με την Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων και της αξίας των τραπεζογραμματίων που αυτή στην πράξη θέτει σε κυκλοφορία, δημιουργεί υπόλοιπα απαιτήσεων ή υποχρεώσεων εντός του Ευρωσυστήματος.

Κατά τα πρώτα πέντε έτη που ακολουθούν το έτος της αλλαγής του νομίσματος ενός κράτους μέλους και την εισαγωγή του ευρώ, οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ, αναπροσαρμόζονται έτσι που να αποφεύγονται σημαντικές διαφοροποιήσεις στα εισοδήματα της συγκεκριμένης ΕθνΚΤ σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια. Αυτές οι αναπροσαρμογές λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές μεταξύ της μέσης αξίας των τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία για κάθε ΕθνΚΤ κατά την υπό αναφορά περίοδο και τη μέση αξία των τραπεζογραμματίων που θα κατανέμονταν στην ίδια ΕθνΚΤ με βάση την Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων κατά την ίδια περίοδο. Η αναπροσαρμογή αυτή μειώνεται σταδιακά κάθε έτος μέχρι την πρώτη μέρα του έκτου έτους που ακολουθεί την αλλαγή του νομίσματος οπότε πλέον τα έσοδα από τα τραπεζογραμμάτια κατανέμονται κατ' αναλογία της συμμετοχής της κάθε ΕθνΚΤ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Για την Κεντρική Τράπεζα της Σλοβενίας η περίοδος αναπροσαρμογής έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Επιπρόσθετα κατά το 2014 έγιναν αναπροσαρμογές σε σχέση με την ένταξη στο Ευρωσύστημα της Κεντρικής Τράπεζας της Εσθονίας την 1 Ιανουαρίου 2011 και της Λετονίας την 1 Ιανουαρίου 2014 οι οποίες θα λήξουν κατά το τέλος του 2016 και 2019 αντίστοιχα.

- **Κεφαλαιουχική Κλείδα**

Η Κεφαλαιουχική Κλείδα αποτελεί το μέτρο του σχετικού εθνικού μεγέθους κάθε χώρας μέλους του ΕΣΚΤ και ισούται με το άθροισμα του 50% του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του 50% του μεριδίου συμμετοχής του στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 29 παρ. 1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ). Η Κεφαλαιουχική Κλείδα χρησιμοποιείται ως η βάση για την κατανομή του κεφαλαίου της

ΕΚΤ στις ΕθνΚΤ, και, σύμφωνα με το Καταστατικό του ΕΣΚΤ, αυτή θα πρέπει να αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια και κάθε φορά που ένα νέο κράτος γίνεται μέλος της ΕΕ.

Η κλείδα του Ευρωσυστήματος αποτελεί την Κεφαλαιουχική Κλείδα προσαρμοσμένη για τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μόνο και χρησιμοποιείται ως βάση για την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος, των τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία και των κερδοζημιών της ΕΚΤ καθώς επίσης και για τον καταμερισμό προβλέψεων και ζημιών που μπορεί να προκύψουν από τις πράξεις Νομισματικής πολιτικής.

- **Σχέδιο συνταξιοδότησης**

Η ΚΤΚ προσφέρει Σχέδιο Συντάξεων που αποτελεί σχέδιο καθορισμένων συνταξιοδοτικών παροχών για τα μέλη του προσωπικού της που κατείχαν πριν την 1η Οκτωβρίου 2011 μόνιμη και συντάξιμη θέση. Η λογιστική μεταχείριση για το 2014 διαφέρει από αυτή του 2013. Συγκεκριμένα το 2013, οι επανεπιμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως ενώ το 2014 περιλαμβάνονται στους Λογαριασμούς Αναπροσαρμογής. Τα συγκριτικά ποσά του 2013 έχουν αναπροσαρμοστεί ανάλογα. Η υποχρέωση που προκύπτει από τη λειτουργία του Σχεδίου Συντάξεων αναγνωρίζεται στον ισολογισμό στο στοιχείο παθητικού «Π12.3 Διάφορα στοιχεία» και υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που μπορεί να προκύψουν από αναπροσαρμογές στις συσσωρευμένες υποχρεώσεις προηγούμενων χρόνων, καθώς και από μεταβολές των αναλογιστικών υποθέσεων αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στο στοιχείο παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής». Στα αποτελέσματα χρήσεως περιλαμβάνεται το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για τις παροχές που συσσωρεύονται για το έτος και οι τόκοι επί της συσσωρευμένης υποχρέωσης προηγούμενων ετών.

ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ 2013

Κατά το 2014 έγινε ανακατάταξη λογαριασμών για την ορθότερη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς τα αντίστοιχα υπόλοιπα για τα συγκριτικά στοιχεία του 2013, έχουν αναπροσαρμοστεί. Η ανακατάταξη αυτή δεν επηρεάζει τα αποτελέσματα χρήσεως ούτε το σύνολο παθητικού.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ε1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τα διαθέσιμα της ΚΤΚ σε χρυσό τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2014 παρέμειναν αμετάβλητα στις 446.794,82 ουγγίες. Με αγοραία αξία €987,77 ανά ουγγία (31/12/2013: €871,22), τα διαθέσιμα χρυσού της ΚΤΚ αποτιμούνται στα €441,5 εκατ. (31/12/2013: €389,2 εκατ.) κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η αποτίμηση του χρυσού γίνεται με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ουγγία καθαρού χρυσού που ισχύει στο τέλος του έτους και αναφέρεται στο ειδικό δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ. Η τιμή σε ευρώ ανά ουγγία προκύπτει με βάση την ισχύουσα τιμή του χρυσού σε δολάρια ΗΠΑ σε συνάρτηση με την ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου ΗΠΑ κατά την ίδια ημερομηνία.

Το ποσό που έχει προκύψει από την αύξηση της τιμής του χρυσού κατά το 2014 ανέρχεται σε €52,3 εκατ. (31/12/2013: €174,2 εκατ.). Το συνολικό ποσό ανατίμησης της τιμής του χρυσού στις 31 Δεκεμβρίου 2014 σε σχέση με το μέσο κόστος κτήσης λογίζεται ως μη πραγματοποιηθέν κέρδος

Πίνακας 1 **Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Μερίδιο συμμετοχής της Κύπρου στο ΔΝΤ (SDR158,2 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014 όπως και 2013)	188.638	176.915	11.723
Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ	-130.866	-122.576	-8.290
Αποθεματικό με ΔΝΤ	57.772	54.339	3.433
Διαθέσιμα SDRs	170.650	166.957	3.693
Σύνολο απαιτήσεων έναντι του ΔΝΤ	**228.422**	**221.296**	**7.126**

Πίνακας 2 **Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	86.512	41.499	45.013
Εμπορεύσιμοι προθεσμιακοί τίτλοι	36.665	14.830	21.835
Άλλες απαιτήσεις	172	173	-1
Σύνολο	**123.349**	**56.502**	**66.847**

Πίνακας 3 **Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	6.730	23.206	-16.476
Εμπορεύσιμοι προθεσμιακοί τίτλοι	8.423	2.984	5.439
Σύνολο	**15.153**	**26.190**	**-11.037**

και ανήλθε σε €427,7 εκατ. (31/12/2013: €375,4 εκατ.). Περιλαμβάνεται στο στοιχείο του παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής».

Ε2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα Special Drawing Rights - SDRs και άλλες απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων εκτός ζώνης ευρώ.

Οι Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αναλύονται στον **Πίνακα 1**.

Οι απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισχύουσα στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ όπως αναφέρεται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ, δηλαδή 1SDR=€1,1924 (31/12/2013: SDR1=€1,1183).

Πίνακας 4 **Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ**

4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Εμπορεύσιμοι προθεσμιακοί τίτλοι	5.069	-	5.069
Σύνολο	**5.069**	**-**	**5.069**

Πίνακας 5 **Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
1 - Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	380.000	400.000	-20.000
2 - Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	736.000	1.200.000	-464.000
Σύνολο	**1.116.000**	**1.600.000**	**-484.000**

Οι Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού, αναλύονται στον **Πίνακα 2** (σελ. 75).

Οι Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ, αναλύονται στον **Πίνακα 3** (σελ. 75).

Ε4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Ε4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια (**Πίνακας 4**)

Ε5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 5)

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών χορηγήσεων της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Στο τέλος του έτους αναφοράς οι εκκρεμείς πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €630.341 εκατ. εκ των οποίων €1.116 εκατ. χορηγήθηκαν σε αντισυμβαλλόμενους της ΚΤΚ.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφαλίσεων τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα περιουσιακά στοιχεία που παραχωρούνται για εξασφάλιση, διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που θέτει το Ευρωσύστημα.

Το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ (Καταστατικό) προβλέπει, σε συνδυασμό με το άρθρο 42.1 του Καταστατικού, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μπορεί να αποφασίζει να αποζημιώνει τις ΕθνΚΤ σε έκτατες περιπτώσεις για ειδικές ζημιές που αφορούν πράξεις νομισματικής πολιτικής τις οποίες οι ΕθνΚΤ διενεργούν για λογαριασμό του Ευρωσυστήματος.

Ε5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις αυτές αποτελούν πράξεις ανοικτής

αγοράς που διενεργούνται από το Ευρωσύστημα. Διεξάγονται μέσω αντιστρεπτέων συναλλαγών παροχής ρευστότητας διάρκειας μίας εβδομάδος, συνήθως μέσω των τακτικών εβδομαδιαίων δημοπρασιών και αποτελούν σημαντικό εργαλείο στην επίτευξη των στόχων της εκάστοτε εφαρμοζόμενης νομισματικής πολιτικής. Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 η αξία των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης ανήλθε σε €380 εκατ.. Κατά μέσο ημερήσιο όρο, οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης ανήλθαν σε €398,4 εκατ. (2013: €177,2 εκατ.).

Οι τόκοι που πηγάζουν από δάνεια της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης για το 2014 ανήλθαν σε €0,6 εκατ. (2013: €0,8 εκατ.) (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Ε5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις αυτές αποτελούν πράξεις ανοικτής αγοράς, που διενεργούνται από το Ευρωσύστημα με τη μορφή αντιστρεπτέων συναλλαγών, μέσω μηνιαίων τακτικών δημοπρασιών. Είναι, συνήθως, διάρκειας τριών μηνών και αποσκοπούν στην παροχή πρόσθετης ρευστότητας πιο μακροπρόθεσμης διάρκειας. Περιλαμβάνονται και οι στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (TLTRO) λήξης 26 Σεπτεμβρίου 2018 που στόχο έχουν να στηρίξουν τις τραπεζικές χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά και τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 η αξία των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης μειώθηκε κατά €464,0 εκατ. σε €736,0 εκατ. Κατά μέσο ημερήσιο όρο, οι πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης ανήλθαν σε €802 εκατ. (2013: €680,8 εκατ.). Οι τόκοι που πηγάζουν από δάνεια της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης για το 2014 ανήλθαν σε €1,6 εκατ. (2013: €2,3 εκατ. (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 οι εισπρακτέοι τόκοι που πηγάζουν από δάνεια της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης ανήλθαν σε €46,0 χιλιάδες (2013: €2,8 εκατ.) και περιλαμβάνονται στο στοιχείο ενεργητικού «Ε11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα».

Ε6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Περιλαμβάνει ποσό €7.400 εκατ. (2013: €9.550 εκατ.) που αφορά την παροχή έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (Emergency Liquidity Assistance - ELA) που χορηγήθηκε σε εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα.

Η ΚΤΚ παρέχει ELA σε εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα που αντιμετωπίζουν προσωρινή αδυναμία εξασφάλισης από άλλες πηγές της ρευστότητας που χρειάζονται. ELA παρέχεται σε πιστωτικά ιδρύματα υπό προϋποθέσεις οι οποίες περιλαμβάνουν, κυρίως, ότι το πιστωτικό ίδρυμα είναι φερέγγυο, η στήριξή του είναι σημαντική για λόγους χρηματοοικονομικής σταθερότητας, το πιστωτικό ίδρυμα παραχωρεί στην ΚΤΚ επαρκείς εξασφαλίσεις, υποβάλλει αποδεκτό σχέδιο διαχείρισης και αναπλήρωσης από άλλες πηγές της απαιτούμενης ρευστότητας και παρέχει διαρκή ενημέρωση για την κατάσταση της ρευστότητάς του.

Επιπλέον, η παροχή ELA διέπεται από όρους και συμβατικές υποχρεώσεις δυνάμει των οποίων η ΚΤΚ έχει το δικαίωμα να διαχειριστεί τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την εξασφάλιση κατά την απόλυτη δική της κρίση, σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα αθετήσει την υποχρέωση

αποπληρωμής της οφειλής του έναντι της ΚΤΚ.

Το χαρτοφυλάκιο εξασφαλίσεων περιλαμβάνει αξιόγραφα, δανειακές απαιτήσεις και ακίνητη περιουσία. Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο τυγχάνει αξιολόγησης και αποτίμησης από την ΚΤΚ επί συνεχούς βάσεως, στα πλαίσια της εφαρμογής εγκεκριμένου πλαισίου πολιτικής. Κατά την αποτίμηση, και για σκοπούς περιορισμού του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας, η ΚΤΚ επιβάλλει κατάλληλες περικοπές αποτίμησης οι οποίες προσδιορίζονται και αναλόγως του είδους εξασφάλισης.

Η παροχή ELA δεν εντάσσεται στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Διενεργείται με ευθύνη της ΚΤΚ βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου του Ευρωσυστήματος και όπου απαιτείται σε σχέση με το ύψος του ποσού κατόπιν μη ένστασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ως εκ τούτου, η ΚΤΚ επωμίζεται το κόστος και τους κινδύνους που προκύπτουν από την παροχή έκτακτης ρευστότητας. Συνεπώς, κατά την παροχή ELA λαμβάνονται υπόψη και διενεργούνται κατάλληλες προβλέψεις για διάφορους κινδύνους συμπεριλαμβανομένων του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, και του λειτουργικού κινδύνου.

Σημειώνεται ότι η έκτακτη ενίσχυση σε ρευστότητα παρέχεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα που αντιμετωπίζουν προσωρινά προβλήματα ρευστότητας. Συνεπώς η σύμφυτη διάρκειά της είναι σύντομη. Όταν προκύπτει παρατεταμένη ανάγκη, η παροχή ELA ανανεώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα των δεκαπέντε περίπου ημερών, τηρουμένων πάντα των προαναφερθέντων προϋποθέσεων και πλαισίων.

Οι χορηγήσεις έκτακτης ρευστότητας είναι έντοκες και φέρουν επιτόκιο ψηλότερο από το επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα για τη Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης. Το περιθώριο καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

Κατά το έτος 2014, τα συνολικά έσοδα από τόκους που πηγάζουν από την παροχή ELA ανήλθαν σε €137,0 εκατ. (2013: €224,4 εκατ.) (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, οι εισπρακτέοι τόκοι που πηγάζουν από την παροχή ELA ανήλθαν σε €3,7 εκατ. (2013: €5,6 εκατ.) και περιλαμβάνονται στο στοιχείο ενεργητικού «Ε11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα».

Ε7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Ε7.1 Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής **(Πίνακας 6,** σελ. 79**)**

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει χρεόγραφα που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ για σκοπούς άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγοράς Καλυμμένων Ομολόγων (CBPP, CBPP2 και CBPP3) και τίτλους του δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος αγοράς χρεογράφων (SMP). Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες διαφορές, ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους και, όπως αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, κρατούνται μέχρι τη λήξη τους.

- Το πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP) με την απόφαση της ΕΚΤ της 2 Ιουλίου 2009 και το δεύτερο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP2) με απόφαση της ΕΚΤ ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2011, αφορούν καλυμμένα τραπεζικά και καλυμμένα εταιρικά ομόλογα χωρών του Ευρωσυστήματος. Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα εν

Πίνακας 6 **Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Καλυμμένα χρεόγραφα CBPP και CBPP2	52.197	91.935	-39.738
Χρεόγραφα SMP	242.588	260.187	-17.599
Καλυμμένα Χρεόγραφα CBPP3	59.039	-	59.039
Σύνολο	**353.824**	**352.122**	**1.702**

Πίνακας 7 **Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Κυκλοφορούν Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο	155.627	102.785	52.842
Πάγιο Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων	346.193	425.847	-79.654
Σύνολο	**501.820**	**528.632**	**-26.812**

λόγω προγράμματα προνοεί ότι έκαστη ΕθνΚΤ επωφελείται από τα έσοδα και επωμίζεται τυχόν ζημιές που δυνατόν να πραγματοποιηθούν εντός του χαρτοφυλακίου της.

Στις 4 Σεπτεμβρίου 2014 η ΕΚΤ αποφάσισε την έναρξη τρίτου προγράμματος καλυμμένων ομολόγων (CBPP3). Ο στόχος και αυτού του προγράμματος είναι να συμβάλει στη χαλάρωση των όρων της χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων και να ενθαρρύνουν τα πιστωτικά ιδρύματα να διατηρήσουν και να επεκτείνουν το δανεισμό τους προς τις επιχειρήσεις.

- Το Πρόγραμμα Αγοράς Χρεογράφων (SMP) τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάιο του 2010 και περιλάμβανε παρεμβάσεις από το Ευρωσύστημα σε δημόσιες και ιδιωτικές αγορές χρεογράφων στην ζώνη του ευρώ με σκοπό την εξασφάλιση εμπορευσιμότητας στα τμήματα εκείνα της αγοράς τα οποία ήταν δυσλειτουργικά. Ο στόχος ήταν η αποκατάσταση ενός κατάλληλου μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, και, συνεπώς, η αποτελεσματική άσκηση της νομισματικής πολιτικής προσανατολισμένης προς τη σταθερότητα των τιμών μεσοπρόθεσμα. Τον Σεπτέμβριο του 2012 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τον τερματισμό του Προγράμματος Αγοράς Χρεογράφων SMP.

Σύμφωνα με το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, το εισόδημα και τυχόν ζημιές από την κατοχή χρεογράφων SMP και CBPP3, κατανέμονται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα κλείδα του Ευρωσυστήματος.

Ε7.2 Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής **(Πίνακας 7)**

Το Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς εκτός της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνει

χρεόγραφα και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις και κατοίκους χωρών της ζώνης του ευρώ και κατανέμονται σε επί μέρους χαρτοφυλάκια που κατέχει η ΚΤΚ για σκοπούς της επενδυτικής της πολιτικής.

Κυκλοφορούν Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αυτά αποτιμούνται σε δίκαιη αξία. Αφορούν χρεόγραφα με καθορισμένες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη και αποτελούν εμπορεύσιμο μεταβαλλόμενο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο μέσα στα πλαίσια της επενδυτικής πολιτικής. Αποτιμώνται στις μέσες αγοραίες τιμές κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Πάγιο Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αποτιμώνται σε αποσβεσμένο κόστος. Αφορούν χρεόγραφα με καθορισμένες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη και αποτελούν πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο που προορίζεται να κρατηθεί μέχρι τη λήξη του. Αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες αξίες και τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Ε8. Χρέος Γενικής Κυβέρνησης σε ευρώ

Το στοιχείο αυτό αφορά αποκλειστικά στις μακροπρόθεσμες δανειακές απαιτήσεις της ΚΤΚ επί της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πριν την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ, το σύνολο των απαιτήσεων της ΚΤΚ έναντι της Κυβέρνησης που εκκρεμούσε κατά τις 5 Ιουλίου 2002 μετατράπηκε σε μακροπρόθεσμο δάνειο διάρκειας τριάντα ετών, με τα πρώτα πέντε έτη ως περίοδο χάριτος όσον αφορά το κεφάλαιο και με ετήσιο επιτόκιο 3% βάσει επίσημης συμφωνίας μεταξύ της ΚΤΚ και του Υπουργείου Οικονομικών και του εδαφίου (3) του άρθρου 49 των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2013.

Τα σχετικά έσοδα από τόκους για το έτος 2014 ανήλθαν σε €39,7 εκατ. (2013: €41,4 εκατ.) (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 τόκοι εισπρακτέοι που πηγάζουν από το Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ανήλθαν σε €19,3 εκατ. (2013: €20,1 εκατ.) και περιλαμβάνονται στο στοιχείο ενεργητικού «Ε11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα».

Ε9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

Ε9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ. Η εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την Κεφαλαιουχική Κλείδα κάθε ΕθνΚΤ.

Την 1 Ιανουαρίου 2014 έγινε η πενταετής αναθεώρηση του υπολογισμού της κεφαλαιουχικής κλείδας των ΕθνΚΤ η οποία συνέπεσε με την ένταξη της ΕθνΚΤ της Λετονίας στο Ευρωσύστημα. Το μερίδιο της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξήθηκε την 1 Ιανουαρίου 2014 από 0,1333% σε 0,1513%. Η συνολική συμμετοχή της ΚΤΚ στο κεφάλαιο, αποθεματικά και προβλέψεις της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ανερχόταν σε €39 εκατ.

Ε9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων

Αφορούν τις απαιτήσεις της ΚΤΚ που απορρέουν από τη μεταφορά συναλλαγματικών διαθεσίμων

Πίνακας 8 **Στοιχεία πάγιου ενεργητικού**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Κόστος			
Οικόπεδα και κτήρια	23.052	22.465	587
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	13.256	13.066	190
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικά	6.950	7.159	-209
Μηχανοκίνητα	744	826	-82
Συνολικό κόστος	**44.002**	**43.516**	**486**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Οικόπεδα και κτήρια	16.387	15.553	834
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	11.129	10.654	475
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικά	6.842	7.031	-189
Μηχανοκίνητα	744	826	-82
Σύνολο συσσωρευμένων αποσβέσεων	**35.102**	**34.064**	**1.038**
Καθαρή λογιστική αξία	**8.900**	**9.452**	**-552**

στην ΕΚΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της ΚΤΚ στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ και αφορούσαν κατά 85% δολάρια ΗΠΑ και κατά 15% χρυσό.

Οι απαιτήσεις αυτές μετατράπηκαν σε ευρώ, με βάση τις ισοτιμίες που ίσχυαν κατά το χρόνο της μεταβίβασής τους και αποφέρουν τόκο που υπολογίζεται με το εκάστοτε οριακό επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης, εκτός του μέρους που αποτελείται από χρυσό και το οποίο φέρει μηδενικό επιτόκιο.

Η διαφοροποίηση στις κεφαλαιουχικές κλείδες των ΕθνΚΤ στη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο 1ης Ιανουαρίου 2014 δημιούργησε διαφοροποίηση στις απαιτήσεις για τη μεταφορά συναλλαγματικών διαθεσίμων από τις ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ. Για την ΚΤΚ η διαφοροποίηση κατέληξε σε αύξηση στα €87,7 εκατ..

Ε10. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Περιλαμβάνονται υπόλοιπα υπό τακτοποίηση διαφόρων ενδιάμεσων λογαριασμών και αφορούν, κατά κύριο λόγο, επιταγές που διακανονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού.

Ε11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (Πίνακας 8)

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Π1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία (Πίνακας 9, <u>σελ. 82</u>)

Το στοιχείο αυτό αφορά στο μερίδιο της ΚΤΚ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδόθηκαν από το Ευρωσύστημα. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυ-

Πίνακας 9 **Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Συνολική αξία τραπεζογραμματίων ευρώ που στην πράξη έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ	2.200.577	2.189.665	10.912
Μείον: Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ(i)	-175.828	-146.593	-29.235
Μείον: Υποχρέωση που απορρέει από τη κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	-1.838	-355.406	353.568
	-177.666	**-501.999**	**324.333**
Συνολική αξία τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ με βάση την Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων	**2.022.911**	**1.687.666**	**335.245**

στήματος κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα σύμφωνα με την Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 η Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων για την ΚΤΚ ανερχόταν σε 0,1990% (2013: 0,1765%) (σχετική αναφορά γίνεται στην σελίδα 98).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014, η συνολική αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ που τέθηκαν σε κυκλοφορία εντός του Ευρωσυστήματος αυξήθηκε κατά 6%. Σύμφωνα με την κλείδα κατανομής, τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ ανέρχονται σε €2.022,9 εκατ. έναντι €1.687,7 εκατ. το 2013.

Η μεταβολή οφείλεται στην αύξηση της συνολικής κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων ευρώ σε όλες τις χώρες, εντός και εκτός ζώνης του ευρώ, η οποία ανήλθε σε €1.016,5 δισεκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014, έναντι €956,2 δισεκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Η αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ που στην πράξη τέθηκαν σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ το 2014, παρουσίασε αύξηση κατά 30% από μηνιαίο μέσο όρο €1.673,0 εκατ. το 2013 σε €2.180,7 εκατ. το 2014. Καθώς αυτή ήταν μεγαλύτερη από το ποσό που έχει κατανεμηθεί, η διαφορά των €177,7 εκατ. απεικονίζεται στα στοιχεία παθητικού (2013: €502 εκατ.) (επίσης βλ. "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" στις σημειώσεις για τις λογιστικές παραδοχές).

Η καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ είναι έντοκη και φέρει επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα για Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης.

Κατά το έτος 2014, τα συνολικά καθαρά έξοδα από τόκους που πηγάζουν από την καθαρή υποχρέωση ανήλθαν σε €0,5 εκατ. (2013: €0,7 εκατ. Καθαρά Έσοδα) (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Π2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 10, <u>σελ. 83</u>)

<u>Π2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)</u>

Οι λογαριασμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν τις καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων με την ΚΤΚ οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωσή της υποχρέωσής τους για τήρηση ελάχιστων

i. Υπολογίζεται ως 8% επί της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα.

Πίνακας 10 **Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
2.1 - Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)	1.995.296	1.008.296	987.000
2.2 - Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	2.135.500	925.000	1.210.500
2.3 - Καταθέσεις Προθεσμίας	-	840.000	-840.000
Σύνολο	**4.130.796**	**2.773.296**	**1.357.500**

αποθεματικών στο Ευρωσύστημα και για την τακτοποίηση των μεταξύ τους πληρωμών.

Π2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

Αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα πρόκειται για τις καταθέσεις μίας ημέρας (overnight) από πιστωτικά ιδρύματα στην ΚΤΚ, στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ με προκαθορισμένο επιτόκιο.

Π2.3 Καταθέσεις Προθεσμίας

Αφορούν έντοκες καταθέσεις, με καθορισμένη διάρκεια και καθορισμένο επιτόκιο, των πιστωτικών ιδρυμάτων στην ΚΤΚ, οι οποίες επιτρέπονται μόνο για λόγους εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας με σκοπό την απορρόφηση ρευστότητας από την αγορά στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Π5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα υπόλοιπα των καταθέσεων της κυβέρνησης και άλλων οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Π6. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα υπόλοιπα καταθέσεων σε ευρώ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδότηση έργων στην Κύπρο.

Π7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Αφορούν κατά κύριο λόγο έντοκες καταθέσεις δημόσιων οργανισμών σε συνάλλαγμα.

Π9. Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ

Στο λογαριασμό αυτό εμφανίζονται οι υποχρεώσεις της ΚΤΚ προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων (SDRs) ύψους SDR132,8 εκατ. ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της Κύπρου στο ΔΝΤ (31 Δεκεμβρίου 2013 SDR132,8 εκατ.). Η μεταβολή του ποσού σε ευρώ οφείλεται στην μεταβολή της ισοτιμίας.

Π10. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος

Περιλαμβάνει υποχρεώσεις της ΚΤΚ προς την ΕΚΤ και προς άλλες κεντρικές τράπεζες οι οποίες συμμετέχουν στο Ευρωσύστημα.

Π10.3 Καθαρές υποχρεώσεις που συνδέονται με

Πίνακας 11 **Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Υποχρέωση σε σχέση με το TARGET2	2.500.933	6.842.625	-4.341.692
Απαίτηση/Υποχρέωση σε σχέση με την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος	-930	1.264	-2.194
Απαίτηση σε σχέση με την διανομή κερδών της ΕΚΤ	-2.138	-2.741	603
Σύνολο	**2.497.865**	**6.841.148**	**-4.343.283**

<u>την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος</u>

Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της κατανομής των τραπεζογραμματίων ευρώ απεικονίζονται στον ισολογισμό κάτω από το στοιχείο «Π10.3 Καθαρές υποχρεώσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος».

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της ΚΤΚ έναντι του Ευρωσυστήματος σε σχέση με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ στο Ευρωσύστημα (βλ. στοιχείο παθητικού «Π1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία»). Η καθαρή υποχρέωση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ είναι έντοκη και φέρει επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα για Πράξεις Κύριας Αναχρηματοδότησης.

<u>Π10.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)</u>

Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος

Τα υπόλοιπα αποτελούν τις καθαρές υποχρεώσεις της ΚΤΚ έναντι του ΕΣΚΤ που απορρέουν από τις διευρωπαϊκές συναλλαγές των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων και τις συναλλαγές της ΚΤΚ με τις λοιπές ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, με την ΕΚΤ, καθώς και με τις ΕθνΚΤ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός Ευρωσυστήματος) που συμμετέχουν στο σύστημα TARGET2 (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο).

Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνεται η υποχρέωση που προκύπτει στο τέλος του έτους από τη συγκέντρωση και αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ5 Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος») καθώς και η απαίτηση σε σχέση με την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ4 Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές») (**Πίνακας 11**).

Οι τόκοι των θέσεων του TARGET2 οι οποίοι υπολογίζονται σε καθημερινή βάση με το τελευταίο διαθέσιμο επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης ανήλθαν σε €9,4 εκατ. (2013: €44,0 εκατ.) (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2014 Σημείωση «Κ1 Καθαρά έσοδα από τόκους»).

Π11. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Αφορά κατά κύριο λόγο υποχρέωση προς την κυβέρνηση σε σχέση με τις επιταγές που διακανονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού επιταγών.

Π12. Λοιπές υποχρεώσεις

Π12.3 Διάφορα στοιχεία

Αφορά κυρίως την καθαρή υποχρέωση Ωφελημάτων Αφυπηρέτησης και την υποχρέωση για τα κέρματα ευρώ στην κυκλοφορία. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 η υποχρέωση για τα κέρματα ευρώ στην κυκλοφορία ανέρχεται στα €104,4 εκατ. (2013: €99,1 εκατ.).

Η καθαρή υποχρέωση για τα Ωφελήματα Αφυπηρέτησης ανέρχεται στα €153,4 εκατ. (2013: €131,3 εκατ.) και η υποχρέωση για το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης στα €13,4 εκατ. (2013: €12,6 εκατ.). Πριν το 2014 οι εν λόγω υποχρεώσεις παρουσιάζονταν στο στοιχείο παθητικού «Π13. Προβλέψεις» και ως εκ τούτου για σκοπούς σύγκρισης η παρουσίαση του 2013 έχει αναθεωρηθεί ανάλογα.

Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η ΚΤΚ διατηρεί, για υπαλλήλους που κατείχαν μόνιμη και συντάξιμη θέση πριν την 1 Οκτωβρίου 2011, Σχέδιο Συντάξεων το οποίο παρέχει συνταξιοδοτικά ωφελήματα στους αφυπηρετούντες υπαλλήλους. Οι υπάλληλοι κατέβαλλαν μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2011 εισφορές μόνο για σκοπούς μεταβίβασης της σύνταξής τους στο χήρο ή στη χήρα και στα ορφανά τέκνα τους. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2011, όπως έχει αντικατασταθεί από την 1 Ιανουαρίου 2013 από τον περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμο του 2012, από την ημερομηνία εφαρμογής του νόμου την 1 Οκτωβρίου 2011 αποκόπτεται 3% από τις μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του σχεδίου, χωρίς αυτό να το καθιστά ως σχέδιο με εισφορές, για σκοπούς του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 2010. Οι αποκοπές για την περίοδο 1 Οκτωβρίου 2011 έως 30 Σεπτεμβρίου 2012 εμβάζονταν μηνιαία στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά Νόμου, ενώ από τον Οκτώβριο 2012 οι αποκοπές λογίζονται στην ΚΤΚ έναντι του κόστους του σχεδίου.

Η υποχρέωση της ΚΤΚ αναφορικά με τη συντάξιμη υπηρεσία των υπαλλήλων υπολογίζεται σε τακτικά διαστήματα από οίκο αναλογιστών. Η αναλογιστική μελέτη που έγινε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 έδειξε καθαρό αναλογιστικό έλλειμμα €18,9 εκατ. σε σύγκριση με τη μελέτη που έγινε κατά την 31 Δεκεμβρίου του 2013 η οποία έδειξε καθαρό αναλογιστικό πλεόνασμα €2,0 εκατ. Κύριος λόγος της ζημιάς ήταν η μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου σε 2,5% από 3,30%.

Η Κίνηση της Καθαρής Υποχρέωσης Ωφελημάτων Αφυπηρέτησης, αναλύεται στον **Πίνακα 12**, σελ. 86).

Π13. Προβλέψεις

Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της ΚΤΚ (**Πίνακας 13**, σελ. 87)

Η αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των ισολογισμών της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, καθώς και η αναγνώριση εσόδων/εξόδων, διενεργείται σύμφωνα με τις εκάστοτε εγκεκριμένες λογιστικές παραδοχές και λογιστικούς κανόνες που

Πίνακας 12 **Κίνηση της Καθαρής Υποχρέωσης Ωφελημάτων Αφυπηρέτησης**

	2014 €΄000	2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Καθαρή υποχρέωση κατά την 1 Ιανουαρίου	131.266	129.526	1.740
Υπάλληλοι			
Επιβάρυνση έτους	1.333	1.361	-27
Κόστος προϋπηρεσίας	-	1.953	-1.953
Καθαρό αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά Αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	18.158	-970	19.128
Αξιωματούχοι			
Επιβάρυνση έτους	36	24	12
Κόστος προϋπηρεσίας	-	345	-345
Καθαρό αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά Αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	717	-994	1.711
Κεφαλαιοποίηση τόκων	4.321	4.045	276
Εισφορά υπαλλήλων και αξιωματούχων	1.309	725	584
Ωφελήματα που πληρώθηκαν	-3.767	-4.749	982
	153.373	**131.266**	**22.107**
Υποχρέωση για το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Συνταξιούχων και Εξαρτωμένων τους	**13.352**	**12.636**	**716**
Καθαρή Υποχρέωση κατά την 31 Δεκεμβρίου	**166.725**	**143.902**	**22.823**

ισχύουν για το ΕΣΚΤ και διέπεται από την αρχή της συντηρητικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΤΚ σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι των κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της εφαρμόζοντας παραδοχές και κανόνες αποτίμησης οι οποίες διέπονται από την αρχή της συντηρητικότητας.

Η πρακτική σχηματισμού προβλέψεων και διατήρησης αποθεματικών, στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής θέσης της ΚΤΚ και της δυνατότητας απορρόφησης τυχόν απωλειών σε περίπτωση υλοποίησης των κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της Τράπεζας. Ενισχύεται, επίσης, και διασφαλίζεται, στο βαθμό του δυνατού, η οικονομική της ανεξαρτησία.

Συνεπώς, η ΚΤΚ σχηματίζει και διατηρεί ενιαία πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της. Η πρόβλεψη εστιάζεται στους ακόλουθους κινδύνους:

- **Κίνδυνος αγοράς**

  Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας (δυσμενών) μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος (συναλλαγματικός κίνδυνος), στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος) και στις συνθήκες στις αγορές κεφαλαίου και χρήματος. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της ΚΤΚ, υπόκεινται σε κίνδυνο

Πίνακας 13 **Προβλέψεις**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ	285.000	285.000	-

αγοράς λόγω της αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές διακυμάνσεις των τιμών των εν λόγω στοιχείων.

- **Πιστωτικός κίνδυνος**
  Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από την πιθανότητα αθέτησης λόγω αδυναμίας ή αποφυγής ενός συμβαλλόμενου με την ΚΤΚ μέρους να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στις υποχρεώσεις του με κίνδυνο την πραγματοποίηση απωλειών. Συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να περιλαμβάνουν δανειζόμενους, εκδότες τίτλων ή οποιοδήποτε άλλο μέρος με το οποίο συμβάλλεται η ΚΤΚ.
- **Λειτουργικός κίνδυνος**
  Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος απωλειών που δύναται να προκύψουν από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες και συστήματα ελέγχου ή μπορεί να καταλογιστεί στον ανθρώπινο παράγοντα ή στη αδυναμία αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών ή κρίσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ αποφάσισε τη διατήρηση της πρόβλεψης έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της ΚΤΚ στα €285,0 εκατ.. Το Συμβούλιο κατέληξε στη συγκεκριμένη απόφαση αφού έλαβε υπόψη τη συνολική δυνατότητα της Τράπεζας να αντιμετωπίσει τους κινδύνους αυτούς.

Οι εκτιμήσεις της ΚΤΚ για σκοπούς προσδιορισμού του ύψους των προβλέψεων περιλαμβάνουν κυρίως τους εξής κινδύνους:

- Κίνδυνο αγοράς και πιστωτικό κίνδυνο που απορρέουν από τη διαχείριση των επενδυτικών διαθεσίμων.
- Κίνδυνο αγοράς και πιστωτικό κίνδυνο που απορρέουν από πράξεις παροχής έκτακτης ρευστότητας.
- Πιστωτικό κίνδυνο ο οποίος απορρέει από τις πράξεις ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος που αναλογεί στην ΚΤΚ με βάση το μερίδιο συμμετοχής της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ και ο οποίος αποτιμάται από την ΕΚΤ. Ειδικότερα, ο κίνδυνος περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο από Πράξεις Ανοικτής Αγοράς και από τα χρεόγραφα που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, ήτοι Προγράμματα Αγοράς Καλυμμένων Ομολόγων και Πρόγραμμα Αγοράς Χρεογράφων.
- Λειτουργικό κίνδυνο.

Σημειώνεται ότι η εκτίμηση κινδύνων και η δημιουργία προβλέψεων απαιτεί από τη Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ την άσκηση κρίσης και τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών εντός ενός περιβάλλοντος αβεβαιότητας. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται σε παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί και επαρκώς συντηρητικοί υπό τις περιστάσεις, όπως ο βαθμός κάλυψης από εξασφαλίσεις, η ποιότητα

Πίνακας 14 **Λογαριασμοί αναπροσαρμογής**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Αναπροσαρμογές προ-σταδίου III	241.007	241.007	-
- Χρυσός	*240.030*	*240.030*	*-*
- Συνάλλαγμα	*977*	*977*	*-*
Άλλες αναπροσαρμογές	200.175	139.516	60.659
- Χρυσός	*187.636*	*135.333*	*52.303*
- Συνάλλαγμα	*10.654*	*268*	*10.386*
- Τιμές χρεογράφων	*1.885*	*3.915*	*-2.030*
	441.182	**380.523**	**60.659**
Επανεπιμέτρηση Υποχρέωσης για Ωφελήματα Αφυπηρέτησης	-16.911	1.964	-18.875
Σύνολο	**424.271**	**382.487**	**41.784**

των εξασφαλίσεων και η πορεία συγκεκριμένων μακροοικονομικών δεικτών της οικονομίας. Για τον υπολογισμό του ύψους των προβλέψεων χρησιμοποιούνται, ανάλογα με το κίνδυνο, διεθνώς αναγνωρισμένα εργαλεία όπως Αξία-σε-Κίνδυνο (Value-at-Risk) και Αναμενόμενη Απώλεια (Expected Shortfall), καθώς επίσης και μεθοδολογίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο Ευρωσυστήματος. Σημειώνεται ότι στην πορεία του χρόνου τα τελικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Π14. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (Πίνακας 14)

Το στοιχείο αυτό αφορά, κατά κύριο λόγο τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (σχετική αναφορά στην σημείωση Λογιστικές Αρχές - Αποτίμηση εσόδων και εξόδων).

Κατά την αποτίμηση στο τέλος της χρήσεως 2014 τα συνολικά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, εξαιρουμένου της επανεπιμέτρησης ωφελημάτων, αυξήθηκαν κατά €61 εκατ. (2013: μείωση €187 εκατ.) και εμφανίζονται αναλυτικά στον πιο πάνω πίνακα. Με την επανεπιμέτρηση της υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης το σύνολο των λογαριασμών αναπροσαρμογής ανέρχεται σε €424 εκατ. (2013: €382 εκατ.), παρουσιάζοντας αύξηση €42 εκατ.

Οι αναπροσαρμογές προ-σταδίου III αφορούν σε συσσωρευμένες αναπροσαρμογές μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή πριν την υιοθέτηση του ευρώ. Οι αναπροσαρμογές αυτές παραμένουν σταθερές. Μετέπειτα αναπροσαρμογές καταχωρούνται ξεχωριστά στα υπόλοιπα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 η μεγαλύτερη αναπροσαρμογή σε αξία πηγάζει από την αποτίμηση των διαθεσίμων της ΚΤΚ σε χρυσό (βλ. Σημείωση «Ε1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό») και οφείλεται στην αύξηση των τιμών χρυσού στις διεθνείς αγορές.

Οι κυριότερες ισοτιμίες που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναπροσαρμογές έναντι του ευρώ όπως αναφέρονται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ είναι: Στερλίνα €0,7789 (2013: €0,8337), Δολάριο ΗΠΑ €1,2141 (2013: €1,3791).

Πίνακας 15 **Κεφάλαιο και αποθεματικά**

	31 Δεκ. 2014 €΄000	31 Δεκ. 2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Κεφάλαιο	90.000	90.000	-
Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	125.766	80.418	45.348
Σύνολο	**215.766**	**170.418**	**45.348**

Π15. Κεφάλαιο και αποθεματικά (Πίνακας 15)

Το κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €90 εκατ. και κατέχεται εξ ολοκλήρου από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Τράπεζα έχει αποθεματικό, καλούμενο Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο, το οποίο σχηματίζεται με παρακράτηση από τα καθαρά κέρδη της ΚΤΚ, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με κριτήριο τη διασφάλιση της διαρκούς και εύρυθμης λειτουργίας της ΚΤΚ και της απαραίτητης οικονομικής ανεξαρτησίας για επίτευξη των σκοπών της.

Στο Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο μεταφέρθηκε το 20% του καθαρού πλεονάσματος κατά το 2013 όπως προνοείται στο άρθρο 59 των περί *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων*. Το υπόλοιπο 80% του καθαρού πλεονάσματος εκάστης χρήσεως μεταφέρεται στο Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό σε πίστη του Πάγιου Ταμείου της Κυβέρνησης, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει την περαιτέρω παρακράτηση κερδών σε περίπτωση που τούτο επιβάλλεται κατά την κρίση του από εξαιρετικές περιστάσεις.

Άλλες σημειώσεις

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της ΚΤΚ σε σχέση με τις δραστηριότητές της. Η πλειονότητα των αγωγών καταχωρήθηκαν εναντίον της ΚΤΚ ως συνδίκου και προέκυψαν συνεπεία των διαταγμάτων που εκδόθηκαν για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης κατά το 2013.

Η ΚΤΚ έχει διαβουλευθεί με τους νομικούς της συμβούλους και κρίνει ότι έχει ισχυρή βάση υπεράσπισης βασισμένη στο νομικό και θεσμικό πλαίσιο, καθώς και στα πραγματικά γεγονότα που κρίνονται. Συνεπώς δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

Κ1. Καθαρά έσοδα από τόκους

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει έσοδα από τόκους μείον έξοδα από τόκους. Τα καθαρά έσοδα από τόκους μειώθηκαν κατά €75,7 εκατ. και ανήλθαν σε €193,6 εκατ. έναντι €269,3 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

Κ1.1 Έσοδα από τόκους (**Πίνακας 16**, σελ. 91)

Μειώθηκαν κατά €113,0 εκατ. και ανήλθαν σε €205,9 εκατ. έναντι €318,9 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

- **Χρεόγραφα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής**
  Περιλαμβάνει τόκους χρεογράφων που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Ευρωσυστήματος για την αγορά Καλυμμένων Ομολόγων (CBPP, CBPP2 και CBPP3) και τίτλους του δημοσίου στα πλαίσια του Προγράμματος Αγοράς Χρεογράφων (SMP). (βλ. σημείωση «Ε7.1 Χαρτοφυλάκιο Χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής»).
- **Πράξεις Ανοιχτής Αγοράς**
  Περιλαμβάνει τόκους που πηγάζουν από δάνεια της ΚΤΚ προς τα πιστωτικά ιδρύματα μέσω των πράξεων ανοικτής αγοράς καθώς και της πάγιας διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης που διενεργούνται από το Ευρωσύστημα για τη χορήγηση ρευστότητας στο πλαίσιο της άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.
- **Έκτακτη Ενίσχυση Ρευστότητας**
  Αφορά τόκους από πράξεις παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα προς εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα (ELA) (βλ. σημείωση «Ε6 Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ»).
- **Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής**
  Οι τόκοι της κατηγορίας αυτής σε ευρώ μειώθηκαν κατά €17,6 εκατ. σε €7,9 εκατ. το 2014 έναντι €25,5 εκατ. το 2013. Μείωση παρατηρήθηκε επίσης στα έσοδα τόκων χρεογράφων σε συνάλλαγμα κατά €4,3 εκατ.
- **Απαιτήσεις από την μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ**
  Περιλαμβάνει τόκους επί της απαίτησης σε ευρώ που προέκυψε από τη μεταφορά των συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ. Ο τόκος υπολογίζεται με το 85% του εκάστοτε ισχύοντος οριακού επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος. Η μείωση της κατά €250 χιλιάδες έναντι της προηγούμενης χρήσης οφείλεται κυρίως στη μείωση του επιτοκίου (μέσος όρος 2014: 0,16% έναντι 0,55% το 2013) (βλ. σημείωση «Ε9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων»).
- **Μακροχρόνιο Δάνειο στην Κυβέρνηση**
  Η κατηγορία αυτή αφορά τόκους επί του μακροπρόθεσμου δανείου που προέκυψε από οφειλές από την Κυπριακή Κυβέρνηση προς την ΚΤΚ πριν την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Το επιτόκιο ανέρχεται σε 3% (βλ. σημείωση «Ε8 Χρέος Γενικής Κυβέρνησης σε ευρώ»).
- **Δάνεια στο προσωπικό της ΚΤΚ**
  Οι τόκοι αυτοί οι οποίοι πηγάζουν από δάνεια που έχουν χορηγηθεί στο προσωπικό της ΚΤΚ (στεγαστικών και άλλων οικονομικών αναγκών) μειώθηκαν κατά €34 χιλιάδες σε €98 χιλιάδες το 2014.

Κ1.2 Έξοδα σε τόκους (**Πίνακας 17**, σελ. 92)

Μειώθηκαν κατά €37,3 εκατ. και ανήλθαν σε €12,3 εκατ. έναντι €49,6 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

Πίνακας 16 **Έσοδα από τόκους**

Έσοδα από τόκους σε ευρώ	**2014 €΄000**	**2013 €΄000**	**Αλλαγή €΄000**
Από Απαιτήσεις σε ευρώ			
Από πράξεις νομισματικής πολιτικής			
Χρεόγραφα	15.720	18.391	-2.671
Πράξεις Ανοιχτής Αγοράς	4.582	3.177	1.405
	20.302	**21.568**	**-1.266**
Από άλλες απαιτήσεις σε ευρώ			
Παροχή Έκτακτης Ενίσχυσης σε Ρευστότητα	**136.958**	**224.364**	**-87.406**
Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής	7.899	25.535	-17.636
Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	123	373	-250
Καθαρή απαίτηση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ	-	723	-723
Μακροχρόνιο δάνειο στην κυβέρνηση	39.723	41.369	-1.646
Δάνεια στο προσωπικό της τράπεζας	98	132	-34
Λοιποί Τόκοι	358	142	216
	48.201	**68.274**	**-20.073**
Σύνολο εσόδων τόκων από απαιτήσεις σε ευρώ	**205.461**	**314.206**	**-108.745**
Από Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα			
Χρεόγραφα	226	4.518	-4.292
Λοιποί Τόκοι	215	167	48
	441	**4.685**	**-4.244**
Σύνολο εσόδων από τόκους	**205.902**	**318.891**	**-112.989**

Αυτό οφειλόταν κυρίως στη μείωση τόκου επί των ημερησίων υπολοίπων του λογαριασμού της ΚΤΚ στο σύστημα TARGET 2.

- **Υποχρέωση στο TARGET2**
  Περιλαμβάνει τόκους οι οποίοι υπολογίζονται επί των ημερησίων υπολοίπων του λογαριασμού δοσοληψιών της ΚΤΚ με την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ (σύστημα TARGET2). Η μείωση κατά €34,6 εκατ. σε €9,4 εκατ. το 2014 οφείλεται κυρίως στη μείωση του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ με το οποίο εκτοκίζεται το στοιχείο αυτό (ο μέσος όρος του επιτοκίου από 0,55% το 2013 διαμορφώθηκε σε 0,16% το 2014) (βλ. σημείωση «Π10.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)»).
- **Υποχρεωτικές καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων**
  Αφορούν σε τόκους επί των υποχρεωτικών καταθέσεων (ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά) (βλ. σημείωση «Π2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής»).
- **Άλλες καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων**
  Αφορούν σε τόκους επί καταθέσεων πάγιας

Πίνακας 17 **Έξοδα σε τόκους**

Έξοδα σε τόκους	2014 €΄000	2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Από Υποχρεώσεις σε ευρώ			
Υποχρέωση στο TARGET2	9.440	44.023	-34.583
Καθαρή υποχρέωση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ	489	-	489
Υποχρεωτικές καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων	824	3.605	-2.781
Άλλες καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων	1.027	305	722
Λοιπά έξοδα τόκων	415	1.566	-1.151
	12.195	**49.499**	**-37.304**
Έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα	*128*	*122*	*6*
Σύνολο εξόδων σε τόκους	**12.323**	**49.621**	**-37.298**

διευκόλυνσης αποδοχής καθώς και επί καταθέσεων προθεσμίας (βλ. σημείωση «Π2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής»).

Κ2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους

Οι αποσβέσεις χρηματοοικονομικών μέσων και τοποθετήσεων απεικονίζουν κατά κύριο λόγο τη μείωση, πέραν του καθαρού κόστους κτήσης, της αγοραίας αξίας χρεογράφων που αποτιμούνται στις μέσες αγοραίες τιμές.

Κ4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Διανομή κερδών της ΕΚΤ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει αποφασίσει ότι τα έσοδα που απορρέουν από το μερίδιό της επί της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων που έχουν εκδοθεί για λογαριασμό της (8%), και τα καθαρά έσοδα από το Πρόγραμμα Αγοράς Χρεογράφων του Ευρωσυστήματος, «Securities Markets Programme» (SMP), θα αναγνωρίζονται στις ΕθνΚΤ κατά το οικονομικό έτος στο οποίο αφορούν. Εκτός εάν αποφασισθεί διαφορετικά από το Διοικητικό Συμβούλιο, η ΕΚΤ θα διανέμει αυτά τα εισοδήματα μέσα στον Ιανουάριο του επόμενου έτους υπό τη μορφή ενδιάμεσης διανομής κέρδους. Η διανομή του ποσού για τα έσοδα που απορρέουν από το μερίδιο της ΕΚΤ στα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια μπορεί να μειωθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω εξόδων της ΕΚΤ σε σχέση με την έκδοση και διαχείριση τραπεζογραμματίων ευρώ.

Γενικά το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ στις αρχές κάθε έτους αποφασίζει κατά πόσο όλο ή μέρος του εισοδήματος από τα χρεόγραφα (SMP) και εάν χρειάζεται, από όλο ή μέρος του εισοδήματος που απορρέει από το μερίδιο της ΕΚΤ στα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια μπορεί να παρακρατηθεί στο βαθμό που είναι αναγκαίο ώστε το διανεμηθέν κέρδος να μην είναι μεγαλύτερο από το καθαρό κέρδος της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει, επίσης, την παρακράτηση μέρους ή του συνόλου

ολόκληρων των εσόδων που προκύπτουν από το Πρόγραμμα Αγοράς Χρεογράφων (SMP) και αν είναι απαραίτητο μέρους ή ολόκληρων των εσόδων από το εκδοτικό δικαίωμα της ΕΚΤ και μεταφορά τους στην πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού.

Για το 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε κατά την συνεδρία του στις 7 Ιανουαρίου 2015 την παρακράτηση μέρους των εισοδημάτων από το Πρόγραμμα Αγοράς Χρεογράφων SMP και των εισοδημάτων που απορρέουν από το εκδοτικό δικαίωμα, και τη μεταφορά τους στην πρόβλεψη έναντι συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίου, πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου τιμής χρυσού. Το υπόλοιπο μέρος των υπό αναφορά εισοδημάτων της ΕΚΤ διανεμήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2015. Το ποσό που αντιστοιχεί στην ΚΤΚ ανέρχεται σε €1,8 εκατ. (2013: €2,6 εκατ.).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, στη συνεδρία του στις 18 Φεβρουαρίου 2015 αποφάσισε τη διανομή του υπολειπόμενου καθαρού κέρδους για το 2014 ύψους €148,1 εκατ.. Το ποσό που αναλογεί στην ΚΤΚ ανέρχεται σε €320 χιλιάδες. Η διανομή του υπολειπόμενου καθαρού κέρδους της ΕΚΤ για το 2013 ήταν ύψους €60,6 εκατ. και το ποσό που αναλογούσε στην ΚΤΚ ανερχόταν σε €116 χιλιάδες.

Κ5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος που οι ΕθνΚΤ συγκεντρώνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προσδιορίζεται με υπολογισμό των πραγματικών ετήσιων εσόδων που απορρέουν από τα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή της έναντι της νομισματικής βάσης.

Η νομισματική βάση αποτελείται κυρίως από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- καθαρές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ.

Ποσά τόκων που έχουν πληρωθεί επί των πιο πάνω υποχρεώσεων που αποτελούν τη νομισματική βάση αφαιρούνται από το νομισματικό εισόδημα κάθε ΕθνΚΤ.

Τα στοιχεία του ενεργητικού οι αποδόσεις των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος είναι κυρίως τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης του ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την

κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ,

- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλείδας κατανομής κάθε ΕθνΚΤ. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Στις περιπτώσεις που η αξία των στοιχείων του ενεργητικού οι αποδόσεις των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος υπερβαίνει ή υπολείπεται της αξίας της νομισματικής βάσης, η απόδοση της διαφοράς (gap) υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης επί της ημερήσιας προαναφερθείσας διαφοράς (gap).

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το συνολικό ποσό του συγκεντρωθέντος νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος αναδιανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία των αντίστοιχων καταβεβλημένων μεριδίων συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Η διαφορά, ύψους €0,3 εκατ. (2013: €1,3 εκατ.), μεταξύ του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €21,8 εκατ. (2013: €33,6 εκατ.), που η ΚΤΚ συγκέντρωσε στη χρήση 2014 και του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €21,5 εκατ. (2013: €32,3 εκατ.), που της αναλογεί από την αναδιανομή, σύμφωνα με το μερίδιο της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, αντιστοιχεί στο καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος και πληρώθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2015.

Επιπλέον η ΚΤΚ έχει εισπράξει €1,2 δισ. λόγω αναθεώρησης του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2008-2013.

Κ7. Δαπάνες Προσωπικού (Πίνακας 18, <u>σελ. 95</u>)

Στις απολαβές των συνταξιούχων, καθώς και των υπαλλήλων, εφαρμόζονται όλες οι μειώσεις και αποκοπές που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είτε κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, είτε με απόφαση του ΔΣ, στην περίπτωση όπου οι πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην ΚΤΚ.

Στους αξιωματούχους περιλαμβάνονται ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής και οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι οι οποίοι είχαν ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάριθμος και επιδόματα) που παρουσιάζονται στον **Πίνακα 19** (<u>σελ. 96</u>).

Σύμφωνα με τα συμβόλαια τους ο Διοικητής δικαιούται προσωπικό και στεγαστικό δάνειο, και οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι δικαιούνται προσωπικό δάνειο με τους ίδιους όρους που τα δάνεια αυτά παραχωρούνται στο υπόλοιπο προσωπικό της ΚΤΚ.

Στους Αξιωματούχους παραχωρήθηκαν τα εξής δάνεια, όπως αναλύονται στον **Πίνακα 19** (<u>σελ. 96</u>).

Κ8. Διοικητικές Δαπάνες (Πίνακας 20, <u>σελ. 97</u>)

Κατά τη διάρκεια του έτους οι διοικητικές δαπάνες μειώθηκαν κατά €23,8 εκατ. σε €4,9 εκατ. (2013: €28,7 εκατ.).

Πίνακας 18 **Δαπάνες προσωπικού**

	2014 €΄000	2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Ωφελήματα Υπαλλήλων			
Ακαθάριστες Απολαβές (Βασικός, Τιμάριθμος, Επιδόματα, Υπερωρίες)	15.519	17.660	-2.141
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα			
- Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1.333	1.361	-28
- Κόστος προϋπηρεσίας	-	1.953	-1.953
- Καθαρό αναλογιστικό κέρδος/ζημιά	-	-970	970
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	2.508	2.560	-52
	19.360	**22.564**	**-3.204**
Ωφελήματα Αξιωματούχων			
Ακαθάριστες Απολαβές (Βασικός, Τιμάριθμος, Επιδόματα)	483	251	232
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα			
- Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	36	24	12
- Κόστος προϋπηρεσίας	-	345	-345
- Καθαρό αναλογιστικό κέρδος/ζημιά	-	-994	994
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	68	41	27
Αντιμισθία Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων	159	35	124
	746	**-298**	**1.044**
Δαπάνη τόκου επί του Σχεδίου Σύνταξης	4.321	4.045	276
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Συνταξιούχων και Εξαρτωμένων			
- Κόστος τρέχοντος έτους	-	12.636	-12.636
- Καθαρή αναλογιστική ζημιά	947	-	947
Σύνολο	**25.374**	**38.947**	**-13.573**

Πίνακας 19 **Απολαβές Αξιωματούχων**

	2014 €΄000	2013 €΄000
Χρυστάλλα Γιωρκάτζη (Διοικητής από 11 Απριλίου 2014)	132	-
Πανίκος Δημητριάδης (Διοικητής από 3 Μαΐου 2012 μέχρι 10 Απριλίου 2014)	70	160
Σπύρος Σταυρινάκης (Υποδιοικητής από 4 Φεβρουαρίου 2013 μέχρι 8 Απριλίου 2013)	-	21
Γιώργος Συρίχας (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 19 Σεπτεμβρίου 2013)	140	35
Στέλιος Κοιλιάρης (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 19 Σεπτεμβρίου 2013)	140	35
Σύνολο	**482**	**251**
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι		
Νίκος Κωνσταντίνου (από 3 Δεκεμβρίου 2008)	30	8
Σταύρος Ζένιος (από 16 Οκτωβρίου 2013)	26	6
Φίλιππος Μαννάρης (από 16 Οκτωβρίου 2013)	30	6
Μιχάλης Πολυδωρίδης (από 26 Ιουλίου 2013)	30	7
Ανδρέας Περσιάνης (από 5 Φεβρουαρίου 2014)	27	-
Αλέξανδρος Μιχαηλίδης (από 24 Μαΐου 2013 μέχρι 28 Νοεμβρίου 2013)	-	4
Μιχάλης Σπανός (από 24 Μαΐου 2013 μέχρι 5 Σεπτεμβρίου 2013)	-	1
Χαράλαμπος Αχνιώτης (από 13 Μαΐου 2009 μέχρι 11 Απριλίου 2013)	-	1
Ανδρέας Μάτσης (από 3 Δεκεμβρίου 2008 μέχρι 11 Απριλίου 2013)	-	1
Λούης Χριστοφίδης (από 16 Νοεμβρίου 2011 μέχρι 9 Απριλίου 2013)	-	1
Σύνολο	**143**	**35**
Δάνεια Αξιωματούχων		
Πανίκος Δημητριάδης		
Προσωπικό δάνειο με επιτόκιο 0% στις 10 Μαΐου 2012 €77 χιλ.		
– Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	-	74
Στέλιος Κοιλιάρης		
Προσωπικό δάνειο με επιτόκιο 0% στις 17 Οκτωβρίου 2013 €58 χιλ.		
– Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	45	56

Πίνακας 20 **Διοικητικές δαπάνες**

	2014 €΄000	2013 €΄000	Αλλαγή €΄000
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	132	22.499	-22.367
Νομικές δαπάνες	850	1.856	-1.006
Συντήρηση, επιδιορθώσεις, καθαριότητα	1.291	1.189	102
Οδοιπορικά και επιδόματα εκτός έδρας	874	817	57
Τηλεπικοινωνίες	300	334	-34
Ηλεκτρισμός, θέρμανση και τέλη υδατοπρομήθειας	706	769	-63
Φιλοξενία και συνέδρια εντός Κύπρου	77	103	-26
Ασφάλιση κτηρίου, εξοπλισμού και οχημάτων	60	66	-6
Διάφορα	593	1.025	-432
Σύνολο	**4.883**	**28.658**	**-23.775**

Πίνακας 21 **Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ**

	2014	2013
Nationale Bank van Belgie/Banque Nationale de Belgique	2,4778	2,4176
Deutsche Bundesbank	17,9973	18,7603
Eesti Pank	0,1928	0,1780
Bank of Greece	2,0332	1,9483
Banco de Espana	8,8409	8,2533
Banque de France	14,1792	14,1342
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1607	1,1111
Banca d'Italia	12,3108	12,4570
Banque Centrale du Luxembourg	0,2030	0,1739
De Nederlandsche Bank	4,0035	3,9663
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	1,9370
Banco de Portugal	1,7434	1,7636
Suomen Pankki–Finlands Bank	1,2564	1,2456
Banka Slovenije	0,3455	0,3270
Latvijas Banka	0,2821	-
Central Bank of Malta/ Bank Centrali ta' Malta	0,0648	0,0635
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,1333
Narodna banka Slovenska	0,7725	0,6881
Σύνολο ΕθνΚΤ ζώνης του ευρώ	**69,9783**	**69,5581**
Česká národní banka	1,6075	1,4539
Danmarks Nationalbank	1,4873	1,4754
Latvijas Banka	-	0,2742
Lietuvos bankas	0,4132	0,4093
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	1,3740
Narodowy Bank Polski	5,1230	4,8581
Sveriges Riksbank	2,2729	2,2612
Bank of England	13,6743	14,4320
Bulgarian National Bank	0,8590	0,8644
Banca Nationala a Romaniei	2,6024	2,4449
Hrvatska Narodna Banka	0,6023	0,5945
Σύνολο ΕθνΚΤ εκτός ζώνης του ευρώ	**30,0217**	**30,4419**
Σύνολο ΕθνΚΤ ΕΣΚΤ	**100**	**100**
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
Κλείδα Ευρωσυστήματος	**0,2162**	**0,1916**
Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματιών	**0,1990**	**0,1765**

Την 1 Ιανουαρίου 2015 με την ένταξη της Λιθουανίας στην Ευρωζώνη, η Κλείδα Κατανομής του Ευρωσυστήματος της ΚΤΚ αναθεωρήθηκε σε 0,2149 και η Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμματίων της ΚΤΚ αναθεωρήθηκε σε 0,1975.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έκθεση επί των οικονομικών καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (η 'Τράπεζα') στις σελίδες 67 μέχρι 98 οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2014, και το λογαριασμό αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοικητού και του Συμβουλίου για τις οικονομικές καταστάσεις

Η Διοικητής και το Συμβούλιο της Τράπεζας είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2014, με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2010/20, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με τις Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΚΤ/2011/27, ΕΚΤ/2012/29 και ΕΚΤ/2014/54, και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η Διοικητής και το Συμβούλιο καθορίζουν ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη των ελεγκτών

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνων, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από την Διοικητή και το Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 31 Δεκεμβρίου 2014, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των περί της

Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2014, με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2010/20, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με τις Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΚΤ/2011/27, ΕΚΤ/2012/29 και ΕΚΤ/2014/54.

Έκθεση επί άλλων νομικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις των περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 και 2013, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.

Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Τράπεζα κατάλληλα λογιστικά βιβλία, στην έκταση που φαίνεται από την εξέταση από εμάς αυτών των βιβλίων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.

Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες από το Άρθρο 57(2) των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2014, με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2010/20, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με τις Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΚΤ/2011/27, ΕΚΤ/2012/29 και ΕΚΤ/2014/54.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Συμβούλιο της Τράπεζας ως σώμα και μόνο και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Ιάκωβος Π. Γαλανός, FCA
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της
KPMG Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Εσπερίδων 14
1087 Λευκωσία
Κύπρος
Λευκωσία, 11 Μαΐου 2015

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΤΚ

Επιτροπή Ελέγχου

Συστήνεται βάσει του άρθρου 60Α του περί *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, με αρμοδιότητα τον έλεγχο της εφαρμογής κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, την εποπτεία της διενέργειας εσωτερικού διαχειριστικού ελέγχου και την υποβολή εκθέσεων προς το Συμβούλιο.

Μέλη	Τίτλος	
Νίκος Κωνσταντίνου	Μη εκτελεστικός σύμβουλος	Πρόεδρος
Μιχάλης Πολυδωρίδης	Μη εκτελεστικός σύμβουλος	Μέλος
Φίλιππος Μαννάρης	Μη εκτελεστικός σύμβουλος	Μέλος

Επιτροπή Προσωπικού

Συστήνεται βάσει του άρθρου 22 του περί *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Γνωμοδοτεί προς το Διοικητή για διορισμούς, μισθολογικές τοποθετήσεις, επιλαμβάνεται διαδικασιών για πειθαρχικά παραπτώματα και πτωχεύσεις υπαλλήλων. Έχει αποφασιστική αρμοδιότητα σε σχέση με την καταλληλότητα των προσόντων και της πείρας για κάθε συγκεκριμένη θέση, την αποκατάσταση υπαλλήλων των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε, την επιβολή πειθαρχικής ποινής και τη διαθεσιμότητα υπαλλήλων για ορισμένα αδικήματα.

Μέλη	Τίτλος	
Χρυστάλλα Γιωρκάτζη	Διοικητής	Πρόεδρος
-----	Υποδιοικητής[1]	Μέλος
Στέλιος Κοιλιάρης[2]	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Γιώργος Συρίχας	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Νίκος Κωνσταντίνου	Μη εκτελεστικός σύμβουλος	Μέλος
Μιχάλης Πολυδωρίδης	Μη εκτελεστικός σύμβουλος	Μέλος

(1) Η θέση του Υποδιοικητή προνοείται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και παραμένει κενή.

(2) Ως αποτέλεσμα της παραίτησης του κ. Κοιλιάρη από τη θέση του Εκτελεστικού Συμβούλου της ΚΤΚ στις 12 Απριλίου 2015 και μη διορισμού άλλου Εκτελεστικού Συμβούλου, η θέση παραμένει κενή.

Επιτροπή Εξυγίανσης

Συστήθηκε βάσει του άρθρου 2Α(1) του περί *Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου* και είναι το αποφασίζον εκτελεστικό όργανο της Αρχής Εξυγίανσης με κύρια αρμοδιότητα την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τη λήψη αποφάσεων και την έκδοση Διαταγμάτων ή Οδηγιών, ανάλογα με την περίπτωση, κατά τα οριζόμενα στο Νόμο.

Μέλη	Τίτλος	
Χρυστάλλα Γιωρκάτζη	Διοικητής	Πρόεδρος
Στέλιος Κοιλιάρης[1]	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Γιώργος Συρίχας	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Ως αποτέλεσμα της παραίτησης του κ. Κοιλιάρη από τη θέση του Εκτελεστικού Συμβούλου της ΚΤΚ στις 12 Απριλίου 2015 και μη διορισμού άλλου Εκτελεστικού Συμβούλου, η θέση παραμένει κενή.

Επιτροπή Επενδύσεων

Συστήνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης προς το Διοικητικό Συμβούλιο, περιλαμβανομένης της υποβολής προτάσεων επί θεμάτων που σχετίζονται με την Επενδυτική Πολιτική της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Φίλιππος Μαννάρης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Ανδρέας Περσιάνης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μιχάλης Πολυδωρίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

Επιτροπή Κινδύνων

Συστήνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στο Διοικητικό Συμβούλιο για την επιτυχή εκπλήρωση του ρόλου του στην εποπτεία των κινδύνων της ΚΤΚ (risk oversight).

Μέλη	Τίτλος	
Γιώργος Συρίχας	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Νίκος Κωνσταντίνου	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μιχάλης Πολυδωρίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

Επιτροπή Προϋπολογισμού

Συστήνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και επιμελείται την προκαταρκτική κατάρτιση του προϋπολογισμού προτού υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

Μέλη	Τίτλος	
Χρυστάλλα Γιωρκάτζη	Διοικητής	Πρόεδρος
Στέλιος Κοιλιάρης[1]	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Γιώργος Συρίχας	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μιχάλης Πολυδωρίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Ως αποτέλεσμα της παραίτησης του κ. Κοιλιάρη από τη θέση του Εκτελεστικού Συμβούλου της ΚΤΚ στις 12 Απριλίου 2015 και μη διορισμού άλλου Εκτελεστικού Συμβούλου, η θέση παραμένει κενή.